Το παρόν έγγραφο αποτελεί απλώς βοήθημα τεκμηρίωσης και τα θεσμικά όργανα δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του

►B ΟΔΗΓΙΑ 2014/23/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Φεβρουαρίου 2014

σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►M1	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2172 της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015	L 307	9	25.11.2015

Διορθώνεται από:

►C1 Διορθωτικό ΕΕ L 114 της 5.5.2015, σ. 24 (2014/23/ΕΕ)

►C2 Διορθωτικό ΕΕ L 140 της 27.5.2016, σ. 26 (2014/23/ΕΕ)

▼B

ΟΔΗΓΙΑ 2014/23/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Φεβρουαρίου 2014

σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1, το άρθρο 62 και το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έπειτα από διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([1]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ([2]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([3]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η απουσία σαφών κανόνων σε ενωσιακό επίπεδο που διέπουν την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης προκαλεί ανασφάλεια δικαίου, εμποδίζει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και στρεβλώνει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι οικονομικοί φορείς, ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), στερούνται των δικαιωμάτων τους εντός της εσωτερικής αγοράς και χάνουν σημαντικές εμπορικές ευκαιρίες, ενώ οι δημόσιες αρχές ενδέχεται να μην διαχειρίζονται τους δημόσιους πόρους κατά τρόπον ώστε οι πολίτες της ΕΕ να λαμβάνουν ποιοτικές υπηρεσίες στις καλύτερες τιμές. Ένα κατάλληλο, ισορροπημένο και ευέλικτο νομικό πλαίσιο για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης θα εξασφάλιζε πραγματική και άνευ διακρίσεων πρόσβαση στην αγορά για όλους τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, καθώς και ασφάλεια δικαίου, πράγμα που θα ευνοήσει τις δημόσιες επενδύσεις σε υποδομές και στρατηγικές υπηρεσίες προς τους πολίτες. Το εν λόγω νομικό πλαίσιο θα προσέφερε επίσης αυξημένη ασφάλεια δικαίου στους οικονομικούς φορείς και θα μπορούσε να αποτελέσει βάση και μέσον για περαιτέρω άνοιγμα των διεθνών αγορών δημόσιων προμηθειών και ενίσχυση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στη βελτίωση των ευκαιριών πρόσβασης των ΜΜΕ σε ολόκληρο το φάσμα των αγορών παραχωρήσεων της Ένωσης.

(2) Οι κανόνες του νομοθετικού πλαισίου που διέπουν την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης πρέπει να είναι σαφείς και απλοί. Πρέπει δε να αντικατοπτρίζουν δεόντως την ιδιαιτερότητα των παραχωρήσεων σε σύγκριση με τις δημόσιες συμβάσεις και να μη δημιουργούν υπερβολική γραφειοκρατία.

([1]) ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 84.
([2]) ΕΕ C 391 της 18.12.2012, σ. 49.
([3]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 11ης Φεβρουαρίου 2014.

▼B

(3) Οι δημόσιες προμήθειες παίζουν βασικό ρόλο στη στρατηγική Ευρώπη 2020, που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «Ευρώπη 2020, μια στρατηγική για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (στρατηγική «Ευρώπη 2020»), ως ένα από τα αγορακεντρικά εργαλεία που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, διασφαλίζοντας παράλληλα την πλέον αποδοτική χρήση των δημόσιων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, οι συμβάσεις παραχώρησης αποτελούν σημαντικά μέσα για τη μακροπρόθεσμη διαρθρωτική ανάπτυξη των υποδομών και των στρατηγικών υπηρεσιών, συμβάλλοντας στην προώθηση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, καθιστώντας δυνατή την αξιοποίηση της εμπειρογνωμοσύνης του ιδιωτικού τομέα και συμβάλλοντας στην επίτευξη αποτελεσματικότητας και καινοτομίας.

(4) Η ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης δημόσιων έργων υπόκειται σήμερα στους βασικούς κανόνες της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1], ενώ η ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών με διασυνοριακό ενδιαφέρον υπόκειται στις αρχές της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ειδικότερα στις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και στις αρχές που πηγάζουν εξ αυτής, όπως της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας. Υπάρχει κίνδυνος ανασφαλείας δικαίου αν υπάρξουν αποκλίνουσες ερμηνείες των αρχών της ΣΛΕΕ από τους εθνικούς νομοθέτες και λόγω των μεγάλων διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών στα διάφορα κράτη μέλη. Ο κίνδυνος αυτός επιβεβαιώθηκε από την εκτεταμένη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία, εντούτοις, πραγματεύτηκε εν μέρει μόνο ορισμένες πτυχές της ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης.

Απαιτείται η ομοιόμορφη εφαρμογή των αρχών της ΣΛΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη και η εξάλειψη των διαφορών στην κατανόηση αυτών των αρχών σε ενωσιακό επίπεδο για την άρση των συνεχιζόμενων στρεβλώσεων στην εσωτερική αγορά. Αυτό θα ευνοήσει και την αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών, θα διευκολύνει την ισότιμη πρόσβαση και δίκαιη συμμετοχή των ΜΜΕ στις αναθέσεις συμβάσεων παραχώρησης, τόσο σε επίπεδο τοπικό όσο και Ένωσης, και θα υποστηρίξει την επίτευξη βιώσιμων στόχων δημόσιας πολιτικής.

(5) Η παρούσα οδηγία αναγνωρίζει και επαναβεβαιώνει το δικαίωμα των κρατών μελών και των δημόσιων αρχών να αποφασίζουν τα μέσα οργάνωσης που κρίνουν καταλληλότερα για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να επηρεάσει την ελευθερία των κρατών μελών και των δημόσιων αρχών να εκτελούν απευθείας τα έργα ή να παρέχουν άμεσα υπηρεσίες προς το κοινό ή να αναθέτουν σε τρίτους την παροχή αυτή κατόπιν εκχωρήσεως. Τα κράτη μέλη ή οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερες να καθορίζουν και να διευκρινίζουν τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που πρόκειται να παρασχεθούν, συμπεριλαμβανομένων τυχόν όρων αναφορικά με την ποιότητα ή την τιμή των υπηρεσιών, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, στο πλαίσιο της επιδίωξης των στόχων δημόσιας πολιτικής.

[1] Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

▼B

(6) Υπενθυμίζεται ότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίζουν, σύμφωνα με τις αρχές της ΣΛΕΕ περί ίσης μεταχείρισης, μη διάκρισης, διαφάνειας και ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, να οργανώνουν την παροχή υπηρεσιών είτε ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, είτε ως μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, είτε ως μείγμα των ανωτέρω. Ομοίως θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ελευθερία των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών να καθορίζουν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, το πεδίο εφαρμογής και τα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας που θα παρασχεθεί, συμπεριλαμβανομένων τυχόν όρων σχετικά με την ποιότητά της, προκειμένου να επιτευχθούν οι οικείοι στόχοι δημόσιας πολιτικής της. Επίσης, δεν θα πρέπει να θίγει την εξουσία των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών να παρέχουν, να παραγγέλλουν και να χρηματοδοτούν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ και το Πρωτόκολλο αριθ. 26 που προσαρτάται στη ΣΛΕΕ και στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Επιπλέον, η παρούσα οδηγία δεν αφορά τη χρηματοδότηση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή τα συστήματα ενισχύσεων που χορηγούν τα κράτη μέλη, ιδίως στον κοινωνικό τομέα, σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού. Τονιστέον ότι οι μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

(7) Υπενθυμίζεται επίσης ότι η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει τη νομοθεσία των κρατών μελών στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης. Ομοίως, δεν θα πρέπει να επιφέρει ελευθέρωση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που ανατίθενται σε δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες ούτε την ιδιωτικοποίηση κρατικών φορέων παροχής υπηρεσιών.

(8) Για τις συμβάσεις παραχώρησης που φθάνουν ή υπερβαίνουν ορισμένη αξία, είναι σκόπιμο να προβλέπεται ένας ελάχιστος συντονισμός των εθνικών διαδικασιών για την ανάθεση αυτών των συμβάσεων βάσει των αρχών της ΣΛΕΕ ώστε να διασφαλίζεται το άνοιγμα των συμβάσεων παραχώρησης στον ανταγωνισμό και επαρκής ασφάλεια δικαίου. Οι εν λόγω συντονιστικές διατάξεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα αναγκαία για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων και την εξασφάλιση ορισμένου βαθμού ευελιξίας. Τα κράτη μέλη πρέπει να μπορούν να συμπληρώνουν και να αναπτύσσουν περαιτέρω τις διατάξεις αυτές εφόσον το κρίνουν σκόπιμο ιδίως για την καλύτερη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ανωτέρω αρχές.

(9) Διευκρινίζεται ότι οι όμιλοι οικονομικών φορέων, ακόμη και όταν συνασπίζονται υπό μορφή προσωρινής ένωσης, μπορούν να συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάθεσης χωρίς να χρειάζεται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή. Αν χρειάζεται, φέρ' ειπείν, όταν απαιτείται από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότης να τους επιβληθεί μια συγκεκριμένη μορφή μόλις τους ανατεθεί σύμβαση παραχώρησης. Τονιστέον επίσης ότι οι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να μπορούν να καθορίζουν ρητά τον τρόπο με τον οποίο οι οικονομικοί φορείς πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ή τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που απαιτούνται όταν οι οικονομικοί φορείς συμμετέχουν μεμονωμένα. Η εκτέλεση των συμβάσεων παραχώρησης από ομίλους οικονομικών φορέων ενδέχεται να χρειασθεί όρους που δεν επιβάλλονται σε μεμονωμένους συμμετέχοντες. Οι όροι αυτοί, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν αντικειμενική και αναλογική βάση, θα μπορούσαν να

▼B

περιλαμβάνουν, φέρ' ειπείν, την απαίτηση να ορισθεί κοινός εκπρόσωπος ή επικεφαλής εταίρος, για τους σκοπούς της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης ή την απαίτηση πληροφόρησης σχετικά με τη σύνθεσή τους.

(10) Πρέπει επίσης να εισαχθούν ορισμένες ελάχιστες διατάξεις συντονισμού για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές δύνανται να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς αυτούς και λαμβανομένου υπόψη του κλειστού χαρακτήρα των αγορών όπου λειτουργούν, λόγω της ύπαρξης ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων χορηγούμενων από τα κράτη μέλη όσον αφορά τον εφοδιασμό, την προμήθεια ή την εκμετάλλευση των δικτύων παροχής των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

(11) Οι παραχωρήσεις αυτές αποτελούν συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας μέσω των οποίων μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς αναθέτουν την εκτέλεση έργων, ή την παροχή ή τη διαχείριση υπηρεσιών, σε έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς. Το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών είναι η προμήθεια έργων ή υπηρεσιών μέσω παραχώρησης, το αντάλλαγμα της οποίας συνίσταται στο δικαίωμα εκμετάλλευσης των έργων ή υπηρεσιών ή σε συνδυασμό του δικαιώματος αυτού με πληρωμή. Οι συμβάσεις αυτές μπορεί, αλλά όχι απαραίτητα, να συνεπάγονται τη μεταβίβαση κυριότητας σε αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς, αλλά οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς αποκομίζουν πάντοτε τα οφέλη από τα εν λόγω έργα ή υπηρεσίες.

(12) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας τονίζεται ότι η απλή χρηματοδότηση δραστηριότητας, κατά κύριο δε λόγο μέσω επιχορηγήσεων, που συνδέεται συχνά με την υποχρέωση επιστροφής των ληφθέντων ποσών εάν δεν χρησιμοποιηθούν κατά προορισμόν, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

(13) Επιπροσθέτως, διακανονισμοί σύμφωνα με τους οποίους όλοι οι φορείς που ανταποκρίνονται σε ορισμένους όρους μπορούν να ασκούν ένα συγκεκριμένο καθήκον χωρίς δυνατότητες επιλογών, όπως τα συστήματα επιλογής πελάτη και δελτίων υπηρεσιών δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως παραχωρήσεις, ακόμη και αν βασίζονται σε νομικές συμφωνίες μεταξύ της δημόσιας αρχής και των οικονομικών φορέων. Συστήματα αυτού του είδους βασίζονται συνήθως σε απόφαση δημόσιας αρχής η οποία ορίζει τους διαφανείς και αμερόληπτους όρους της συνεχούς πρόσβασης των οικονομικών φορέων στην παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών όπως οι κοινωνικές υπηρεσίες, παρέχοντας τη δυνατότητα στους πελάτες να επιλέγουν μεταξύ των φορέων αυτών.

(14) Επιπλέον, ορισμένες πράξεις κρατών μελών όπως οι εξουσιοδοτήσεις ή οι άδειες, με τις οποίες το κράτος μέλος ή μια δημόσια αρχή αυτού θεσπίζει τους όρους άσκησης μιας οικονομικής δραστηριότητας όπου περιλαμβάνεται όρος περί διεξαγωγής μιας συγκεκριμένης λειτουργίας, και οι οποίες συνήθως χορηγούνται κατόπιν αιτήματος του οικονομικού φορέα και όχι με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα και όπου ο οικονομικός φορέας είναι ελεύθερος να αποσυρθεί από την πραγματοποίηση έργων ή την παροχή υπηρεσιών, δεν θεωρούνται παραχωρήσεις. Στις πράξεις αυτές μπορούν να εφαρμόζονται οι

▼B

ειδικές διατάξεις της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]). Αντίθετα με αυτές τις πράξεις κρατών μελών, οι συμβάσεις παραχώρησης προβλέπουν αμοιβαία δεσμευτικές υποχρεώσεις για τις περιπτώσεις όπου η εκτέλεση αυτών των έργων ή η παροχή των υπηρεσιών υπόκειται σε συγκεκριμένες απαιτήσεις που καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα και είναι νομικά εκτελεστές.

(15) Προσέτι, ορισμένες συμφωνίες που έχουν ως αντικείμενο το δικαίωμα οικονομικού φορέα να εκμεταλλεύεται ορισμένους τομείς ή πόρους του Δημοσίου, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, όπως έγγεια ή οιαδήποτε δημόσια ιδιοκτησία, ιδίως στον τομέα των θαλάσσιων λιμένων, των λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας ή των αερολιμένων, όπου το Δημόσιο ή η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας θέτει μόνο γενικούς όρους για τη χρήση τους χωρίς την προμήθεια συγκεκριμένων έργων ή υπηρεσιών, δεν πρέπει να θεωρούνται συμβάσεις παραχώρησης κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Αυτό συνήθως αφορά συμβάσεις του δημόσιου τομέα ή έγγειας μίσθωσης, οι οποίες περιέχουν γενικά όρους σχετικά με την παραχώρηση του μισθίου στον μισθωτή, τη χρήση στην οποία θα υποβληθεί το μίσθιο, τις υποχρεώσεις του εκμισθωτή και του μισθωτή ως προς τη συντήρηση του μισθίου, τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης και την απόδοση του μισθίου στον εκμισθωτή, το μίσθωμα και τα παρεπόμενα έξοδα που βαρύνουν τον μισθωτή.

(16) Επιπλέον, συμφωνίες που χορηγούν δικαιώματα διέλευσης καλύπτοντας τη χρήση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας για την παροχή ή τη λειτουργία σταθερών γραμμών ή δικτύων που προορίζονται για την παροχή υπηρεσίας στο κοινό, στον βαθμό που οι συμφωνίες αυτές ούτε επιβάλλουν υποχρέωση παροχής ούτε αφορούν οιαδήποτε εξαγορά υπηρεσιών από αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα για τον ίδιο ή για τελικούς χρήστες, επίσης δεν θα πρέπει να θεωρούνται συμβάσεις παραχώρησης κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

(17) Οι συμβάσεις που δεν συνεπάγονται πληρωμές στον ανάδοχο και όπου αυτός αμείβεται με βάση τα ρυθμιζόμενα τέλη τα οποία υπολογίζονται κατά τρόπο ώστε να καλύπτουν όλες τις δαπάνες και τις επενδύσεις που πραγματοποίησε ο ανάδοχος για την παροχή της υπηρεσίας, δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

(18) Οι δυσκολίες που σχετίζονται με την ερμηνεία των εννοιών της σύμβασης παραχώρησης και της δημόσιας σύμβασης αποτελούν αιτία διαρκούς ανασφαλείας δικαίου για τους εμπλεκόμενους παράγοντες και έχουν οδηγήσει σε πολυάριθμες αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό, πρέπει να αποσαφηνιστεί ο ορισμός της παραχώρησης, ειδικότερα ως προς την έννοια του λειτουργικού κινδύνου. Το κύριο χαρακτηριστικό μιας παραχώρησης, δηλαδή το δικαίωμα εκμετάλλευσης των έργων ή των υπηρεσιών, περιλαμβάνει πάντα τη μεταβίβαση στον παραχωρησιούχο ενός λειτουργικού κινδύνου οικονομικής υφής ο οποίος εμπεριέχει την πιθανότητα μη απόδοσης ολόκληρης της επένδυσης και μη ανάκτησης του κόστους λειτουργίας των έργων ή παροχής των υπηρεσιών που του έχουν ανατεθεί υπό φυσιολογικές συνθήκες λειτουργίας έστω και αν μέρος του κινδύνου παραμένει στην αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα. Η εφαρμογή συγκεκριμένων κανόνων που διέπουν την

([1]) Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36).

▼B

ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης δεν θα ήταν αιτιολογημένη εάν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας είχε απαλλάξει τον οικονομικό φορέα από οιαδήποτε δυνητική ζημιά, με την εξασφάλιση ελάχιστου προσόδου, ίσης ή υψηλότερης από τις επενδύσεις που πραγματοποίησε και από τη δαπάνη που καλείται να αναλάβει ο οικονομικός φορέας σε σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης. Συγχρόνως, πρέπει να καταστεί σαφές ότι ορισμένες συμφωνίες που αμείβονται αποκλειστικά από αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως παραχωρήσεις όταν η ανάκτηση των επενδύσεων ή της δαπάνης που επωμίστηκε ο οικονομικός φορέας για την εκτέλεση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας εξαρτάται από την πραγματική ζήτηση ή προσφορά για την υπηρεσία ή το περιουσιακό στοιχείο.

(19) Όταν ειδική τομεακή νομοθεσία εκμηδενίζει τον κίνδυνο εγγυώμενη στον παραχωρησιούχο την αντιστάθμιση των επενδύσεων και του κόστους που επωμίσθηκε για την εκτέλεση της σύμβασης, η σύμβαση αυτή δεν πρέπει να χαρακτηρίζεται ως παραχώρηση κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Το γεγονός ότι ο κίνδυνος είναι εκ των προτέρων περιορισμένος δεν πρέπει να αποκλείει τον χαρακτηρισμό της σύμβασης ως παραχώρησης. Το ίδιο μπορεί να ισχύει, λόγου χάριν, σε τομείς με ρυθμιζόμενα τέλη ή στις περιπτώσεις όπου ο λειτουργικός κίνδυνος περιορίζεται μέσω συμβατικών διευθετήσεων που προβλέπουν μερική αντιστάθμιση, περιλαμβανομένης και αποζημίωσης σε περίπτωση πρόωρης λήξης της παραχώρησης για λόγους οφειλόμενους στην αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα ή για λόγους ανωτέρας βίας.

(20) Ο λειτουργικός κίνδυνος πρέπει να είναι αποτέλεσμα παραγόντων εκτός του ελέγχου των μερών. Ο κίνδυνος που συνδέεται με κακή διαχείριση, με μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων από τον οικονομικό φορέα ή με γεγονότα ανωτέρας βίας δεν είναι αποφασιστικής σημασίας για τον σκοπό της ταξινόμησης ως παραχώρησης, δεδομένου ότι οι κίνδυνοι αυτοί είναι εγγενείς σε κάθε σύμβαση, είτε πρόκειται για δημόσια σύμβαση είτε για σύμβαση παραχώρησης. Ως λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος έκθεσης στις αστάθμητες συνθήκες της αγοράς, ο οποίος μπορεί να συνίσταται είτε σε κίνδυνο σχετιζόμενο με τη ζήτηση ή με την προσφορά, ή και με την προσφορά και με τη ζήτηση. Ως κίνδυνος που σχετίζεται με τη ζήτηση νοείται ο κίνδυνος που αφορά την πραγματική ζήτηση για τα έργα ή τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης. Ως κίνδυνος που σχετίζεται με την προσφορά νοείται ο κίνδυνος που αφορά την παροχή των έργων ή των υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης και ειδικότερα ο κίνδυνος να μην ανταποκρίνεται στη ζήτηση η παροχή των υπηρεσιών. Για την αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η καθαρή παρούσα αξία του συνόλου της επενδύσεως, των δαπανών και των εσόδων του παραχωρησιούχου, κατά τρόπο συνεπή και ενιαίο.

(21) Η έννοια των «οργανισμών δημοσίου δικαίου» έχει εξετασθεί επανειλημμένως από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο έκανε διάφορες διευκρινίσεις με βασική σημασία για την πλήρη κατανόηση της εννοίας αυτής. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να διευκρινισθεί ότι ένας οργανισμός ο οποίος λειτουργεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, στοχεύει σε κέρδος και υφίσταται τις ζημίες που απορρέουν από την άσκηση της δραστηριότητάς του, δεν θα πρέπει να θεωρείται «οργανισμός δημοσίου δικαίου» δεδομένου ότι οι ανάγκες γενικού συμφέροντος που συνεστήθη για να ικανοποιήσει ή που του ανατέθηκε να ικανοποιήσει, θεωρείται ότι έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Ομοίως, η προϋπόθεση που αφορά την προέλευση της χρηματοδότησης ενός οργανισμού έχει αποτελέσει επίσης αντικείμενο

▼B

εξέτασης από το Δικαστήριο, το οποίο έχει διευκρινίσει μεταξύ άλλων ότι χρηματοδότηση «κατά το πλείστον» σημαίνει περισσότερο από το μισό και ότι μια τέτοια χρηματοδότηση μπορεί να περιλαμβάνει πληρωμές από χρήστες οι οποίες επιβάλλονται, υπολογίζονται και εισπράττονται σύμφωνα με κανόνες δημοσίου δικαίου.

(22) Είναι σκόπιμο να διευκρινισθεί η έννοια των «αποκλειστικών δικαιωμάτων» και των «ειδικών δικαιωμάτων», διότι έχουν ζωτική σημασία για τον ορισμό του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και την έννοια των αναθετόντων φορέων. Δέον να διευκρινισθεί ότι οι φορείς που δεν είναι ούτε αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) ούτε δημόσιες επιχειρήσεις υπόκεινται στις διατάξεις της μόνον εφόσον ασκούν μία από τις δραστηριότητες που καλύπτονται βάσει των δικαιωμάτων αυτών. Ωστόσο, δεν θεωρούνται αναθέτοντες φορείς εάν τα εν λόγω δικαιώματα έχουν χορηγηθεί μέσω διαδικασίας βασιζόμενης σε αντικειμενικά κριτήρια, ιδίως σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία, και για τα οποία έχει διασφαλισθεί κατάλληλη δημοσιότητα. Στην εν λόγω νομοθεσία πρέπει να περιλαμβάνονται η οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), η οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), η οδηγία 94/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]) και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]). Δέον να διευκρινισθεί επίσης ότι ο κατάλογος των νομοθετημάτων δεν είναι εξαντλητικός και ότι δικαιώματα οιασδήποτε μορφής τα οποία έχουν παρασχεθεί με άλλες διαδικασίες βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και για τα οποία έχει διασφαλισθεί η δέουσα δημοσιότητα, δεν σχετίζονται με τους σκοπούς του καθορισμού των αναθετόντων φορέων που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

(23) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις συμβάσεις παραχώρησης των οποίων η αξία είναι ανώτερη ή ίση ενός κατώτατου ορίου, το οποίο αντικατοπτρίζει το έκδηλο διασυνοριακό ενδιαφέρον των παραχωρήσεων για τους οικονομικούς παράγοντες άλλων κρατών μελών, εκτός αυτών της αναθέτουσας αρχής ή οντότητος. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο να καθορισθεί η μέθοδος υπολογισμού της αξίας μιας παραχώρησης και να είναι η ίδια για τις συμβάσεις παραχώρησης έργων και παραχώρησης υπηρεσιών διότι αμφότερες οι συμβάσεις συχνά καλύπτουν στοιχεία και έργων και υπηρεσιών. Πρέπει δε να αναφέρεται ο υπολογισμός αυτός στον συνολικό κύκλο εργασιών του παραχωρησιούχου, λαμβάνοντας υπόψη τα έργα και τις υπηρεσίες που

([1]) Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

([2]) Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενεργείας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55).

([3]) Οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (ΕΕ L 15 της 21.1.1998, σ. 14).

([4]) Οδηγία 94/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 1994 για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων (ΕΕ L 164 της 30.6.1994, σ. 3).

([5]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1).

▼B

αποτελούν το αντικείμενο της παραχώρησης, όπως υπολογίζεται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, εκτός ΦΠΑ, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

(24) Προκειμένου να εξασφαλισθεί πραγματικό άνοιγμα της αγοράς και ισόρροπη εφαρμογή των κανόνων ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, είναι αναγκαίο να ορίζονται οι αντίστοιχοι φορείς με βάση άλλα κριτήρια και όχι το νομικό καθεστώς τους. Θα πρέπει, λοιπόν, να ληφθεί μέριμνα ώστε να μη θίγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φορέων ανάθεσης που δραστηριοποιούνται στο δημόσιο τομέα και εκείνων που δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα. Είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 345 της ΣΛΕΕ, ότι δεν θίγεται το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη. Θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζονται ειδικοί και ομοιογενείς κανόνες στις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από φορείς που ασκούν μία από τις προαναφερθείσες δραστηριότητες με σκοπό τη συνέχιση αυτών των δραστηριοτήτων, ασχέτως του εάν πρόκειται για κρατικές, τοπικές ή περιφερειακές αρχές, οργανισμούς δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις ή άλλους φορείς που απολαύουν ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων. Οι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι βάσει του εθνικού δικαίου για την παροχή υπηρεσιών που συνδέονται με μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, τεκμαίρεται ότι ασκούν αυτές τις δραστηριότητες.

(25) Δέον να διευκρινισθεί ότι η σχετική δραστηριότητα στον τομέα των αερολιμένων καλύπτει επίσης τις υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται στους επιβάτες και συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία των αερολιμενικών εγκαταστάσεων και οι οποίες αναμένονται από ένα σύγχρονο αερολιμένα με εύρυθμη λειτουργία, όπως εμπόριο λιανικής, χώροι μαζικής εστιάσεως και χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.

(26) Ορισμένοι φορείς δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, της μετάδοσης ή/και της διανομής θερμότητας και ψύξης. Ενδέχεται να υπάρχει κάποια αβεβαιότητα ως προς το ποιοι κανόνες ισχύουν για τις δραστηριότητες σχετικά με τη θέρμανση και την ψύξη αντίστοιχα. Ως εκ τούτου, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η μετάδοση ή/και διανομή θερμότητας είναι δραστηριότητα που καλύπτεται από το παράρτημα ΙΙ, επομένως οι φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της θέρμανσης υπόκεινται στους κανόνες της παρούσας οδηγίας που ισχύουν για τους αναθέτοντες φορείς εφόσον κρίνονται ως τέτοιοι. Από την άλλη πλευρά, οι φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ψύξης υπόκεινται στους κανόνες της παρούσας οδηγίας που ισχύουν για τις αναθέτουσες αρχές, εφόσον κρίνονται ως τέτοιες. Τέλος, πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται για την επιδίωξη συμβάσεων τόσο σχετικά με τη θέρμανση όσο και την ψύξη πρέπει να εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί συμβάσεων για την επιδίωξη διαφόρων δραστηριοτήτων, προκειμένου να καθορισθεί ποιοι κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων διέπουν, ενδεχομένως, την ανάθεσή τους.

(27) Προτού εξετασθεί οιαδήποτε αλλαγή του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας για τον τομέα της ψύξης, πρέπει να εξετασθεί η κατάσταση του εν λόγω τομέα προκειμένου να ληφθούν επαρκείς πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά την κατάσταση του ανταγωνισμού, τον βαθμό διασυνοριακών δημόσιων συμβάσεων και τις απόψεις των ενδιαφερομένων. Δεδομένου ότι η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε αυτόν τον τομέα μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο από την άποψη του ανοίγματος της αγοράς, η εν λόγω εξέταση πρέπει να διενεργηθεί κατά την αξιολόγηση του αντίκτυπου της παρούσας οδηγίας.

▼B

(28) Πρέπει να διευκρινισθεί ότι για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2 του παραρτήματος ΙΙ, η «παροχή» περιλαμβάνει την παραγωγή και τη χονδρική και λιανική πώληση. Ωστόσο η παραγωγή φυσικού αερίου με τη μορφή εξόρυξης υπόκειται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 6 του ανωτέρω παραρτήματος.

(29) Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων, οι ισχύοντες κανόνες θα πρέπει να καθορίζονται σε συνάρτηση με το κύριο αντικείμενο της σύμβασης, εάν τα διάφορα τμήματα της συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικώς αδύνατον να διαχωριστούν. Θα πρέπει συνεπώς να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα καθορίζουν εάν τα διάφορα μέρη είναι δυνατό να διαχωριστούν ή όχι. Η διευκρίνιση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αξιολόγηση θα γίνεται σε κατά περίπτωση βάση και οι εκπεφρασμένες ή εκτιμώμενες προθέσεις της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέως όσον αφορά τις διάφορες πτυχές που καθιστούν μια μεικτή σύμβαση αδιαίρετη θα πρέπει να είναι επαρκείς και να υποστηρίζονται από αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία, επαρκή να τις αιτιολογήσουν και να θεμελιώσουν την ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης. Αιτιολογημένη ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης θα μπορούσε, επί παραδείγματι, να υπάρξει στην περίπτωση κατασκευής ενιαίου κτιρίου του οποίου ένα μέρος θα χρησιμοποιηθεί απευθείας από την αναθέτουσα αρχή και άλλο μέρος θα λειτουργήσει στη βάση παραχώρησης, επί παραδείγματι, ως χώρος στάθμευσης για το κοινό. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης μπορεί να οφείλεται και σε τεχνικούς και σε οικονομικούς λόγους.

(30) Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων οι οποίες μπορούν να διαχωριστούν, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς παραμένουν ελεύθερες να αναθέτουν χωριστές συμβάσεις για τα επιμέρους τμήματα της μεικτής σύμβασης, οπότε οι διατάξεις που εφαρμόζονται σε καθένα από τα επιμέρους τμήματα θα πρέπει να προσδιορίζονται αποκλειστικώς σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης σύμβασης. Αντιθέτως, εάν οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να αναθέσουν σύμβαση η οποία συμπεριλαμβάνει αμφότερα τα στοιχεία παραχώρησης και άλλα στοιχεία, ανεξαρτήτως της αξίας τους και του νομικού καθεστώτος στο οποίο θα υπάγονταν υπό άλλες συνθήκες, τότε πρέπει να αναφέρονται οι κανόνες που εφαρμόζονται. Ειδικές διατάξεις θα πρέπει να προβλεφθούν για τις μεικτές συμβάσεις που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας ή περιλαμβάνουν ορισμένα τμήματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ΣΛΕΕ.

(31) Οι συμβάσεις παραχώρησης είναι δυνατόν να ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές για την κάλυψη των απαιτήσεων διαφόρων δραστηριοτήτων που υπόκεινται ενδεχομένως σε διαφορετικά νομικά καθεστώτα. Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι το νομικό καθεστώς που εφαρμόζεται σε μια μοναδική παραχώρηση προοριζόμενη να καλύψει πλείονες δραστηριότητες θα πρέπει να υπάγεται στους κανόνες που διέπουν τη δραστηριότητα για την οποία προορίζεται κατά κύριο λόγο. Ο προσδιορισμός της δραστηριότητας για την οποία προορίζεται κατά κύριο λόγο η σύμβαση μπορεί να βασίζεται σε ανάλυση των απαιτήσεων που πρέπει να καλύπτει η συγκεκριμένη παραχώρηση, στην οποία προβαίνει ο αναθέτων φορέας για τους σκοπούς του υπολογισμού της αξίας της παραχώρησης και τη σύνταξη των εγγράφων ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι αντικειμενικά αδύνατο να προσδιοριστεί η δραστηριότητα για την οποία προορίζεται κυρίως η παραχώρηση. Σε παρόμοιες περιπτώσεις πρέπει να αναφέρονται οι κανόνες που εφαρμόζονται.

▼B

(32) Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια συγκεκριμένη αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας που είναι κρατική, περιφερειακή ή τοπική αρχή ή οργανισμός δημοσίου δικαίου ή ένωσή τους, ενδέχεται να είναι η μοναδική πηγή για συγκεκριμένη υπηρεσία, για την παροχή της οποίας έχει αποκλειστικό δικαίωμα δυνάμει των εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών ή δημοσιευμένων διοικητικών διατάξεων που είναι συμβατές με τη ΣΛΕΕ. Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, μια αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας, ως ανωτέρω, αναφερόμενος στην παρουσα παράγραφοτους, μπορεί να αναθέτει συμβάσεις παραχώρησης στους εν λόγω οργανισμούς χωρίς να εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία.

(33) Είναι επίσης σκόπιμο να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ορισμένες συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών που ανατίθενται σε οικονομικούς φορείς, εφόσον ανατίθενται δυνάμει αποκλειστικού δικαιώματος που απολαύει ο οικονομικός φορέας βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή δημοσιευμένων διοικητικών διατάξεων, και το οποίο έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και τις ενωσιακές πράξεις που θεσπίζουν κοινούς κανόνες πρόσβασης στην αγορά και εφαρμόζονται στις δραστηριότητες οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, εφόσον το αποκλειστικό αυτό δικαίωμα καθιστά αδύνατη την προσφυγή σε διαγωνισμό για την ανάθεση. Κατά παρέκκλιση και με την επιφύλαξη των νομικών συνεπειών της γενικής εξαίρεσης από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, οι συμβάσεις παραχώρησης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο θα πρέπει να υπόκεινται στην υποχρέωση να δημοσιεύεται γνωστοποίηση της ανάθεσης παραχώρησης με σκοπό την εξασφάλιση στοιχειώδους διαφάνειας, εκτός εάν οι όροι της διαφάνειας αυτής προβλέπονται σε τομεακή νομοθεσία. Για την ενίσχυση της διαφάνειας, όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί αποκλειστικό δικαίωμα σε οικονομικό φορέα για την άσκηση μιας εκ των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, οφείλει να ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

(34) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας οι έννοιες των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας, του στρατιωτικού εξοπλισμού, του ευαίσθητου εξοπλισμού, των ευαίσθητων έργων και των ευαίσθητων υπηρεσιών έχουν τη σημασία που τους δίνεται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

(35) Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την ελευθερία των κρατών μελών να επιλέγουν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, μεθόδους για τη διοργάνωση και τον έλεγχο της λειτουργίας των τυχερών παιγνιδιών και των στοιχημάτων, μεταξύ άλλων και μέσω της χορήγησης αδειών. Είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας οι συμβάσεις παραχώρησης που αφορούν τη λειτουργία λαχειοφόρων αγορών οι οποίες ανατίθενται από κράτος μέλος σε οικονομικό φορέα βάσει αποκλειστικού δικαιώματος που εκχωρείται μέσω διαδικασίας άνευ δημοσιότητας δυνάμει των ισχυουσών εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών ή δημοσιευμένων διοικητικών διατάξεων σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ. Η εν λόγω εξαίρεση δικαιολογείται λόγω της παραχώρησης αποκλειστικού δικαιώματος σε οικονομικό φορέα, η οποία καθιστά αδύνατη τη διενέργεια διαγωνισμού για την ανάθεση, καθώς και της ανάγκης διαφύλαξης της

([1]) Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

▼B

δυνατότητας των κρατών μελών να ελέγχουν τον τομέα των παιχνιδιών σε εθνικό επίπεδο, λόγω των υποχρεώσεών τους όσον αφορά την προστασία της δημόσιας και κοινωνικής τάξης.

(36) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ορισμένες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, όταν παρέχονται από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ή ενώσεις, εφόσον η ιδιαίτερη φύση των εν λόγω οργανισμών θα ήταν δύσκολο να διατηρηθεί σε περίπτωση που οι πάροχοι υπηρεσιών θα έπρεπε να επιλεγούν σύμφωνα με τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η εξαίρεση δεν θα πρέπει να επεκταθεί πέραν των απολύτως απαραίτητων· ως εκ τούτου, θα πρέπει να ορισθεί ρητά ότι οι υπηρεσίες ασθενοφόρων για τη διακομιδή ασθενών δεν θα πρέπει να εξαιρεθούν. Εν προκειμένω, πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η ομάδα 601 του CPV «Υπηρεσίες Χερσαίων Μεταφορών» δεν καλύπτει τις υπηρεσίες ασθενοφόρων οι οποίες περιλαμβάνονται στην τάξη 8514 του CPV. Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι υπηρεσίες που καλύπτονται από τον κωδικό 85143000-3 του CPV, οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά σε υπηρεσίες ασθενοφόρων για τη διακομιδή ασθενών, θα πρέπει να υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς για παροχή κοινωνικών και άλλων ειδικών υπηρεσιών («απλουστευμένο καθεστώς»). Συνεπώς, οι μεικτές συμβάσεις παραχώρησης για την παροχή υπηρεσιών ασθενοφόρων για τη διακομιδή ασθενών γενικά θα υπόκεινται επίσης στο απλουστευμένο καθεστώς, εάν η αξία των υπηρεσιών ασθενοφόρων για τη διακομιδή ασθενών είναι υψηλότερη από την αξία άλλων υπηρεσιών ασθενοφόρων.

(37) Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς των κρατών μελών. Κατά συνέπεια, τα πολιτικά κόμματα δεν θα υπόκεινται στις διατάξεις της, εφόσον δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς. Ωστόσο, πολιτικά κόμματα σε ορισμένα κράτη μέρη μπορούν να καλύπτονται από την έννοια των φορέων που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο. Εντούτοις, ορισμένες υπηρεσίες (όπως η παραγωγή ταινιών και βιντεοταινιών πολιτικού περιεχομένου) συνδέονται άρρηκτα με τις πολιτικές απόψεις του παρόχου υπηρεσιών, όταν παρέχονται στο πλαίσιο εκλογικής εκστρατείας· κατά συνέπεια, οι πάροχοι υπηρεσιών επιλέγονται κανονικά κατά τρόπο που δεν μπορεί να διέπεται από τους κανόνες περί παραχώρησης. Τέλος, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το καταστατικό και η χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων υπόκεινται σε κανόνες διαφορετικούς από αυτούς της παρούσας οδηγίας.

(38) Πολλοί αναθέτοντες φορείς είναι οργανωμένοι ως οικονομικός όμιλος ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες χωριστές επιχειρήσεις· συχνά, η κάθε μία από αυτές τις επιχειρήσεις έχει εξειδικευμένη λειτουργία στο συνολικό πλαίσιο του οικονομικού ομίλου. Είναι επομένως σκόπιμο να εξαιρεθούν ορισμένες συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών και έργων που ανατίθενται σε συνδεδεμένη επιχείρηση, κύρια δραστηριότητα της οποίας είναι η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών ή έργων στον όμιλο στον οποίο ανήκει η ίδια και όχι η προσφορά τους στην αγορά. Είναι επίσης σκόπιμο να εξαιρεθούν ορισμένες συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών και έργων που ανατίθενται από αναθέτοντα φορέα σε κοινοπραξία η οποία έχει συσταθεί από αναθέτοντες φορείς με σκοπό την άσκηση των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και της οποίας ο εν λόγω φορέας αποτελεί μέρος. Ωστόσο, είναι επίσης σκόπιμο να εξασφαλισθεί ότι ο αποκλεισμός αυτός δεν προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού προς όφελος επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών συνδεδεμένων με τους αναθέτοντες φορείς· είναι σκόπιμο να προβλεφθεί κατάλληλη δέσμη κανόνων, ιδίως όσον αφορά τα ανώτατα όρια εντός των οποίων οι επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν μέρος

▼B

του ετήσιου κύκλου εργασιών τους από την αγορά και άνω των οποίων δεν θα είναι δυνατόν να τους ανατίθενται συμβάσεις παραχώρησης χωρίς διαγωνισμό, τη σύνθεση των κοινοπραξιών και τη σταθερότητα των σχέσεων μεταξύ αυτών των κοινοπραξιών και των αναθετόντων φορέων από τους οποίους απαρτίζονται.

(39) Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρούνται συνδεδεμένες όταν υπάρχει άμεση ή έμμεση δεσπόζουσα επιρροή μεταξύ του αναθέτοντος φορέα και της ενδιαφερομένης επιχείρησης ή όταν αμφότεροι υπόκεινται στη δεσπόζουσα επιρροή άλλης επιχείρησης· στο πλαίσιο αυτό, η ιδιωτική συμμετοχή δεν πρέπει να έχει σημασία αυτή καθεαυτήν. Η επαλήθευση του αν μια επιχείρηση συνδέεται με δεδομένο αναθέτοντα φορέα ή όχι πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο εύκολη. Κατά συνέπεια, και δεδομένου ότι η πιθανή ύπαρξη αυτής της άμεσης ή έμμεσης δεσπόζουσας επιρροής πρέπει να επαληθευθεί προκειμένου να αποφασισθεί εάν θα πρέπει να ενοποιηθούν οι ετήσιοι λογαριασμοί των επιχειρήσεων και των ενδιαφερόμενων φορέων, οι επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούνται ως συνδεδεμένες, εφόσον είναι ενοποιημένοι οι ετήσιοι λογαριασμοί τους. Ωστόσο, οι κανόνες της Ένωσης σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν ισχύουν σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγου χάρη λόγω του μεγέθους των εμπλεκομένων επιχειρήσεων ή επειδή δεν πληρούνται ορισμένοι όροι σχετικά με τη νομική μορφή τους. Στις περιπτώσεις αυτές, όταν δεν εφαρμόζεται η οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), είναι απαραίτητο να εξετασθεί εάν υφίσταται άμεση ή έμμεση δεσπόζουσα επιρροή λαμβάνοντας υπόψη την κυριότητα, της χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που διέπουν τις επιχειρήσεις αυτές.

(40) Οι συμβάσεις παραχώρησης στον τομέα του ύδατος υπόκεινται συχνά σε ειδικές και σύνθετες ρυθμίσεις, οι οποίες απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή λόγω της σημασίας του ύδατος ως δημόσιου αγαθού με θεμελιώδη αξία για όλους τους πολίτες της ΕΕ. Οι ιδιαιτερότητες των εν λόγω ρυθμίσεων δικαιολογούν να υπάρχει αποκλεισμός στον τομέα του ύδατος από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η εξαίρεση θα καλύπτει συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών για τη διάθεση ή την εκμετάλλευση σταθερών δικτύων σχεδιασμένων για να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής πόσιμου ύδατος ή της παροχής πόσιμου ύδατος στα δίκτυα αυτά. Συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών για την αποχέτευση ή την επεξεργασία λυμάτων και για έργα υδραυλικής μηχανικής, αρδευτικά ή αποστραγγιστικά έργα (εφόσον ο όγκος του ύδατος που προορίζεται για εφοδιασμό με πόσιμο ύδωρ υπερβαίνει το 20 % του συνολικού όγκου ύδατος που διατίθεται για τα εν λόγω έργα ή εγκαταστάσεις άρδευσης ή αποστράγγισης) θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται εφόσον συνδέονται με εξαιρουμένη δραστηριότητα.

(41) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς και αποσκοπούν στη διεξαγωγή δραστηριότητας που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ εάν, στο κράτος μέλος στο οποίο ασκείται η εν

([1]) Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

▼B

λόγω δραστηριότητα, είναι απευθείας εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σε αγορές όπου η πρόσβαση δεν είναι περιορισμένη, όπως προκύπτει μετά από διαδικασία η οποία προβλέπεται προς το σκοπό αυτό στην οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]). Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθεί η διαδικασία, η οποία ισχύει για όλους τους τομείς ή τμήματά τους που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, η οποία θα επιτρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιδράσεις του τρέχοντος ή μελλοντικού ανοίγματος στον ανταγωνισμό. Μια τέτοιου είδους διαδικασία πρέπει να παρέχει ασφάλεια δικαίου για τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και μια κατάλληλη διαδικασία λήψης αποφάσεων, η οποία να διασφαλίζει, εντός σύντομων προθεσμιών, την ομοιόμορφη εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας στον εν λόγω τομέα. Για λόγους ασφαλείας δικαίου πρέπει να διευκρινιστεί ότι ισχύουν όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας που εκδίδεται βάσει του άρθρου 30 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]).

(42) Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη και, συνεπώς, δεν εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης που εκτελούνται από διεθνείς οργανισμούς εξ ονόματός τους και για ίδιο λογαριασμό. Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστεί σε ποιον βαθμό θα πρέπει να εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία στην ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης που διέπεται από ειδικούς διεθνείς κανόνες.

(43) Η ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης για ορισμένους παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών και ραδιοφωνικών μέσων θα πρέπει να επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη πτυχές με πολιτισμική ή κοινωνική διάσταση που καθιστούν ακατάλληλη την εφαρμογή κανόνων για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης. Για τους λόγους αυτούς, θα πρέπει συνεπώς να προβλεφθεί εξαίρεση για τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών που ανατίθενται από τους ίδιους τους παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, όσον αφορά την αγορά, την ανάπτυξη, την παραγωγή ή τη συμπαραγωγή προγραμμάτων έτοιμων προς χρησιμοποίηση και άλλων προπαρασκευαστικών υπηρεσιών, όπως οι συμβάσεις που αφορούν σενάρια ή καλλιτεχνικές επιδόσεις αναγκαίες για την παραγωγή του προγράμματος. Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι ο αποκλεισμός αυτός θα εφαρμόζεται τόσο στις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μέσων όσο και στις κατά παραγγελία υπηρεσίες (μη γραμμικές υπηρεσίες). Ωστόσο, η εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην προμήθεια του τεχνικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίος για την παραγωγή, τη συμπαραγωγή και την εκπομπή αυτών των προγραμμάτων.

(44) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση δημόσιων υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων στον βαθμό που η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι όπως την έχει θεσμοθετήσει, οριοθετήσει και οργανώσει κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με το Πρωτόκολλο 29 στη ΣΛΕΕ και στην ΣΕΕ σχετικά με το σύστημα των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών στα κράτη μέλη.

([1]) Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (βλέπε σελίδα 243 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

([2]) Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1).

▼B

(45) Υπάρχει σοβαρή νομική ασάφεια σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα θα πρέπει να καλύπτονται από τους κανόνες περί παραχωρήσεων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Η σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερμηνεύεται διαφορετικά στα διάφορα κράτη μέλη και ακόμα και μεταξύ αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων. Κατά συνέπεια, κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστεί σε ποιες περιπτώσεις οι συμβάσεις που συνάπτονται εντός του δημόσιου τομέα δεν υπόκεινται στην εφαρμογή των κανόνων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Η εν λόγω αποσαφήνιση θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές που έχουν διατυπωθεί στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το γεγονός ότι οι συμβαλλόμενοι σε μια συμφωνία είναι οι ίδιοι δημόσιες αρχές δεν αποκλείει από μόνο του την εφαρμογή των κανόνων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Εντούτοις, η εφαρμογή των κανόνων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία δεν πρέπει να παρεμποδίζει το δικαίωμα των δημόσιων αρχών να εκτελούν τα καθήκοντα παροχής δημόσιων υπηρεσιών που τους ανατίθενται χρησιμοποιώντας ιδίους πόρους, συνεργαζόμενες, ενδεχομένως, με άλλες δημόσιες αρχές. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι τυχόν εξαιρούμενες συνεργασίες μεταξύ δημόσιων φορέων δεν θα προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού έναντι των ιδιωτικών οικονομικών φορέων, εφόσον θέτουν τον ιδιωτικό πάροχο υπηρεσιών σε πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών του.

(46) Οι συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται σε ελεγχόμενα νομικά πρόσωπα δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, εάν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), ασκεί στο εν λόγω νομικό πρόσωπο έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο εκτελεί ποσοστό άνω του 80 % των δραστηριοτήτων του κατά την εκτέλεση των συμβάσεων που του ανατίθενται από την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα ή από άλλα νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα από την εν λόγω αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα, ανεξαρτήτως του ωφελούμενου από την εκτέλεση των συμβάσεων. Η εξαίρεση δεν θα πρέπει να επεκτείνεται σε καταστάσεις όπου υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικού οικονομικού φορέα στο κεφάλαιο του ελεγχόμενου νομικού προσώπου εφόσον, σε αυτές τις περιπτώσεις, η ανάθεση σύμβασης παραχώρησης χωρίς διαγωνισμό θα παρέχει στον ιδιωτικό οικονομικό φορέα με κεφαλαιακή συμμετοχή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο αδικαιολόγητο πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών του. Ωστόσο, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των δημόσιων φορέων με υποχρεωτική ιδιότητα μέλους, όπως των οργανισμών που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή άσκηση ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών, αυτό δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η συμμετοχή συγκεκριμένων ιδιωτικών οικονομικών φορέων στο κεφάλαιο του ελεγχόμενου νομικού προσώπου καθίσταται υποχρεωτική μέσω νομοθετικής διάταξης του εθνικού δικαίου, σύμφωνα με τις Συνθήκες, υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή αυτή είναι δεν προβλέπει ελέγχους και αποκλεισμούς και δεν συνεπάγεται αποφασιστική επιρροή στις αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου. Θα πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω ότι το αποφασιστικό στοιχείο είναι μόνο η άμεση ιδιωτική συμμετοχή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.

Κατά συνέπεια, όταν υπάρχει ιδιωτική κεφαλαιακή συμμετοχή στην ή στις ελέγχουσες αναθέτουσες αρχές ή τον ή τους ελέγχοντες αναθέτοντες φορείς, αυτό δεν αποκλείει την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο, χωρίς την

▼B

εφαρμογή των διαδικασιών της παρούσας οδηγίας, διότι οι εν λόγω συμμετοχές δεν επηρεάζουν αρνητικά τον ανταγωνισμό μεταξύ ιδιωτικών οικονομικών φορέων. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς, όπως οι οργανισμοί που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο και που μπορούν να έχουν ιδιωτική κεφαλαιακή συμμετοχή, θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την εξαίρεση για την οριζόντια συνεργασία. Κατά συνέπεια, όταν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις όσον αφορά την οριζόντια συνεργασία, η σχετική εξαίρεση θα πρέπει να επεκταθεί στις εν λόγω αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς, όταν η σύμβαση συνάπτεται αποκλειστικά μεταξύ αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων.

(47) Οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς, όπως αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν από κοινού τις δημόσιες υπηρεσίες τους μέσω συνεργασίας, χωρίς να υποχρεούνται να χρησιμοποιούν κάποια ιδιαίτερη νομική μορφή. Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύπτει όλα τα είδη των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εκτέλεση υπηρεσιών και υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών που ανατίθενται στις συμμετέχουσες αρχές ή αναλαμβάνονται από αυτές, όπως υποχρεωτικά ή εθελούσια καθήκοντα τοπικών ή περιφερειακών αρχών ή υπηρεσίες που ανατίθενται σε συγκεκριμένους φορείς από το δημόσιο δίκαιο. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις διάφορες συμμετέχουσες αρχές ή φορείς δεν είναι απαραίτητο να είναι όμοιες· μπορούν επίσης να είναι συμπληρωματικές. Οι συμβάσεις για την από κοινού παροχή δημόσιων υπηρεσιών δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εφαρμογή των κανόνων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, υπό τις προϋποθέσεις ότι αυτές συνάπτονται αποκλειστικά μεταξύ αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, ότι η υλοποίηση της συνεργασίας αυτής εξυπηρετεί αποκλειστικά σκοπούς που αφορούν το δημόσιο συμφέρον και ότι κανένας ιδιωτικός πάροχος υπηρεσιών δεν περιέρχεται σε πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών του.

Για να πληροί τις προϋποθέσεις αυτές, η συνεργασία θα πρέπει να στηρίζεται σε συνεργατική αντίληψη. Η συνεργασία αυτή δεν συνεπάγεται ότι όλες οι συμμετέχουσες αρχές αναλαμβάνουν την εκτέλεση βασικών συμβατικών υποχρεώσεων, εφόσον αναλαμβάνουν δέσμευση να συμβάλουν στη συνεργατική εκτέλεση της σχετικής δημόσιας υπηρεσίας. Επιπροσθέτως, η υλοποίηση της συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν χρηματοοικονομικών συναλλαγών μεταξύ συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών, πρέπει να εξυπηρετεί αποκλειστικά σκοπούς που αφορούν το δημόσιο συμφέρον.

(48) Υπάρχουν περιπτώσεις όπου μια νομική οντότητα ενεργεί, δυνάμει των διατάξεων του εθνικού δικαίου, ως όργανο ή ως τεχνική υπηρεσία για καθορισμένες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς και υποχρεούται να εκτελεί εντολές που λαμβάνει από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς και δεν έχει καμία επιρροή στην πληρωμή για τις επιδόσεις της. Λόγω της μη συμβατικής της φύσης, μια τέτοια αμιγώς διοικητική σχέση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης.

(49) Πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι η έννοια του «οικονομικού φορέα» πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά ώστε να καλύπτει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει την εκτέλεση εργασιών και/ή έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην αγορά, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής υπό την οποία

▼B

έχουν επιλέξει να λειτουργούν. Ως εκ τούτου, η έννοια του οικονομικού φορέα περιλαμβάνει εταιρείες, υποκαταστήματα, θυγατρικές, συμπράξεις, συνεταιριστικές επιχειρήσεις, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, πανεπιστήμια, δημόσια και ιδιωτικά, και άλλες μορφές οντοτήτων, ασχέτως του εάν πρόκειται πάντοτε για «νομικά πρόσωπα».

(50) Προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής δημοσιοποίηση των συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών που είναι ίσες με ορισμένο κατώτατο όριο ή το υπερβαίνουν και τις οποίες αναθέτουν αναθέτοντες φορείς και αναθέτουσες αρχές, πριν από την ανάθεση των εν λόγω συμβάσεων παραχώρησης πρέπει να έχει προηγηθεί η υποχρεωτική δημοσίευση γνωστοποίησης για την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(51) Λόγω των επιζήμιων επιπτώσεων για τον ανταγωνισμό, η ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση πρέπει να επιτρέπεται μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιστάσεις. Η εξαίρεση πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις στις οποίες είναι εξαρχής σαφές ότι η δημοσίευση δεν θα αυξήσει τον ανταγωνισμό, κυρίως επειδή αντικειμενικά υπάρχει μόνο ένας οικονομικός φορέας που μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση παραχώρησης. Η αδυναμία ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης σε άλλον οικονομικό φορέα, δεν πρέπει να έχει δημιουργηθεί από την ίδια την αναθέτουσα αρχή ή τον ίδιο τον αναθέτοντα φορέα ενόψει της μελλοντικής διαδικασίας ανάθεσης. Επιπλέον, η διαθεσιμότητα ικανοποιητικών επιλογών υποκατάστασης πρέπει να αξιολογηθεί σε βάθος.

(52) Για να αποφευχθεί η στεγανοποίηση της αγοράς και ο περιορισμός του ανταγωνισμού, θα πρέπει να περιορίζεται η διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης. Επίσης, παραχωρήσεις πολύ μακράς διάρκειας ενδέχεται να οδηγούν σε αποκλεισμό από την αγορά και να εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών και την ελευθερία εγκατάστασης. Μια τέτοια διάρκεια μπορεί εντούτοις να δικαιολογηθεί εάν είναι απαραίτητη προκειμένου ο παραχωρησιούχος να μπορέσει να ανακτήσει τις σχεδιαζόμενες για την υλοποίηση της παραχώρησης επενδύσεις και το επενδυθέν κεφάλαιο να έχει απόδοση. Κατά συνέπεια, για τις συμβάσεις παραχώρησης με διάρκεια μεγαλύτερη της πενταετίας, η διάρκεια θα πρέπει να περιορίζεται στο διάστημα κατά το οποίο ο παραχωρησιούχος δύναται ευλόγως να αποσβέσει την επένδυση που έκανε για τη λειτουργία των έργων και των υπηρεσιών, καθώς και να έχει λογική απόδοση του επενδεδυμένου κεφαλαίου υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς συμβατικούς στόχους που ανέλαβε ο παραχωρησιούχος προκειμένου να καλύψει απαιτήσεις που αφορούν, για παράδειγμα, την ποιότητα ή την τιμή για τους χρήστες. Η εκτίμηση θα πρέπει να ισχύει τη στιγμή της ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να περιλαμβάνει αρχικές και περαιτέρω επενδύσεις που κρίνονται αναγκαίες για τη λειτουργία της σύμβασης παραχώρησης, ιδίως δαπάνες για υποδομές, πνευματικά δικαιώματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εξοπλισμό, υλικοτεχνική υποστήριξη, πρόσληψη και εκπαίδευση προσωπικού και τα αρχικά έξοδα. Η μέγιστη διάρκεια της παραχώρησης θα αναφέρεται στα έγγραφα παραχώρησης, εκτός εάν η διάρκεια συνιστά κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει πάντοτε να μπορούν να αναθέσουν σύμβαση παραχώρησης για διάστημα μικρότερο του χρόνου που απαιτείται για την απόσβεση των επενδύσεων, υπό τον όρο ότι η σχετική αντιστάθμιση δεν εξαλείφει τον λειτουργικό κίνδυνο.

▼B

(53) Κρίνεται σκόπιμο να εξαιρεθούν από την πλήρη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας μόνο οι υπηρεσίες οι οποίες έχουν περιορισμένη διασυνοριακή διάσταση, όπως ορισμένες κοινωνικές, υγειονομικές, ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται εντός συγκεκριμένου πλαισίου, το οποίο διαφέρει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, λόγω διαφορετικών πολιτισμικών παραδόσεων. Πρέπει συνεπώς να θεσπιστεί ειδικό καθεστώς παραχωρήσεων για τις υπηρεσίες εκείνες οι οποίες λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι έχουν ρυθμιστεί προσφάτως. Η υποχρέωση δημοσίευσης προκαταρκτικής γνωστοποίησης και γνωστοποίησης ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης για κάθε σύμβαση παραχώρησης της οποίας η αξία ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που θεσπίζει η παρούσα οδηγία αποτελεί ενδεδειγμένο τρόπο ενημέρωσης για επιχειρηματικές ευκαιρίες σε δυνητικούς προσφέροντες και για τον αριθμό και το είδος των συμβάσεων που ανατίθενται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα με αναφορά στην ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης για τις εν λόγω υπηρεσίες, που θα αποβλέπουν στην εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, επιτρέποντας παράλληλα στις αναθέτουσες αρχές και στους αναθέτοντες φορείς να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των εν λόγω υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διασφάλισης της καινοτομίας καθώς και, σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ και το πρωτόκολλο αριθ. 26,υψηλού επιπέδου ποιότητας, ασφαλείας και οικονομικής προσιτότητας, ίσης μεταχείρισης και προώθησης της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών.

(54) Δεδομένης της σημασίας του πολιτισμικού πλαισίου και του ευαίσθητου χαρακτήρα των εν λόγω υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν μεγάλη διακριτική ευχέρεια για τη διοργάνωση της επιλογής των παρόχων υπηρεσιών με τον τρόπο που τα ίδια κρίνουν καταλληλότερο. Οι κανόνες της παρούσας οδηγίας δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν συγκεκριμένα ποιοτικά κριτήρια για την επιλογή των παρόχων υπηρεσιών, όπως τα κριτήρια που προβλέπονται στο εθελοντικό ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες της επιτροπής κοινωνικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη ή/και οι δημόσιες αρχές έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν οι ίδιες τις εν λόγω υπηρεσίες ή να οργανώνουν τις κοινωνικές υπηρεσίες κατά τρόπο που να μην απαιτεί τη σύναψη συμβάσεων παραχώρησης, για παράδειγμα μέσω απλής χρηματοδότησης των εν λόγω υπηρεσιών ή χορηγώντας άδειες ή εξουσιοδοτήσεις σε όλους τους οικονομικούς φορείς που πληρούν τα κριτήρια τα οποία έχει ορίσει εκ των προτέρων η αναθέτουσα αρχή ή ο φορέας ανάθεσης, χωρίς περιορισμούς ή ποσοστώσεις, εφόσον το εν λόγω σύστημα διασφαλίζει επαρκή δημοσιοποίηση και συμμορφώνεται με τις αρχές της διαφάνειας και της αμεροληψίας.

(55) Για την ενδεδειγμένη ένταξη περιβαλλοντικών, κοινωνικών και εργασιακών απαιτήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου οι οποίες ισχύουν στον τόπο εργασίας όπου εκτελούνται τα έργα ή παρέχονται οι εργασίες, και απορρέουν από νόμους, κανονισμούς ή διοικητικές διατάξεις, σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, καθώς και από συλλογικές συμβάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και η εφαρμογή τους συμμορφούνται με το δίκαιο της Ένωσης. Ομοίως, οι υποχρεώσεις

▼B

που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες έχουν επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη και περιληφθεί στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά την εκτέλεση της σύμβασης παραχώρησης. Ωστόσο, αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει με κανένα τρόπο την εφαρμογή όρων και συνθηκών απασχόλησης πιο ευνοϊκών για τους εργαζόμενους. Τα σχετικά μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τις βασικές αρχές του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό, ιδίως, την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης. Τα σχετικά μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με την οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), και κατά τρόπο που εξασφαλίζει ίση μεταχείριση και δεν εισάγει διακρίσεις, άμεσα ή έμμεσα, κατά οικονομικών φορέων και εργαζομένων από άλλα κράτη μέλη.

(56) Οι υπηρεσίες θα πρέπει να θεωρούνται ότι παρέχονται στον τόπο εκτέλεσης των χαρακτηριστικών επιδόσεων. Όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από απόσταση, φέρ' ειπείν από τηλεφωνικά κέντρα, οι υπηρεσίες θα πρέπει να θεωρούνται ότι παρέχονται στον τόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών, ανεξαρτήτως των τόπων και των κρατών μελών προορισμού τους.

(57) Οι σχετικές υποχρεώσεις μπορούν να αντικατοπτρίζονται σε ρήτρες συμβάσεων παραχώρησης. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει η δυνατότητα να περιλαμβάνουν ρήτρες που θα διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των συλλογικών συμφωνιών προς το δίκαιο της Ένωσης. Η μη συμμόρφωση προς τις σχετικές υποχρεώσεις μπορεί να θεωρηθεί σοβαρό παράπτωμα του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα, δυνάμενο να επιφέρει τον αποκλεισμό του από τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης.

(58) Ο έλεγχος της τήρησης των εν λόγω διατάξεων του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου θα πρέπει να διενεργείται στα ενδεδειγμένα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, δηλαδή κατά την εφαρμογή των γενικών αρχών που διέπουν την επιλογή των συμμετεχόντων και την ανάθεση των συμβάσεων, κατά την εφαρμογή των κριτηρίων αποκλεισμού.

(59) Καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να απαγορεύει την επιβολή ή την εφαρμογή μέτρων απαραίτητων για την προστασία της δημόσιας τάξης και ασφαλείας, των χρηστών ηθών, της υγείας, της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή για τη διατήρηση των φυτών, ή και άλλων περιβαλλοντικών μέτρων, ιδίως με βασικό σκοπό την αειφόρο ανάπτυξη, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα προς τη ΣΛΕΕ.

(60) Για να εξασφαλιστεί η εμπιστευτικότητα κατά τη διαδικασία, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς, καθώς και οικονομικοί φορείς δεν θα πρέπει να αποκαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες τους έχουν διαβιβαστεί ως εμπιστευτικές. Η μη συμμόρφωση προς αυτές τις υποχρεώσεις δέον να συνεπάγεται την εφαρμογή κατάλληλων κυρώσεων, όπως και εφόσον προβλέπονται από το αστικό ή διοικητικό δίκαιο των κρατών μελών.

(61) Για την καταπολέμηση της απάτης, της ευνοιοκρατίας και της διαφθοράς και για την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων, τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν κατάλληλα μέτρα με σκοπό την εξασφάλιση διαφάνειας της διαδικασίας ανάθεσης και ίσης μεταχείρισης όλων των υποψηφίων και προσφερόντων. Κύρια επιδίωξη των εν λόγω μέτρων θα πρέπει να είναι η εξάλειψη των συγκρούσεων συμφερόντων και άλλων σοβαρών παρατυπιών.

([1]) Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 18 της 21.1.1997, σ. 1).

▼B

(62) Προκειμένου όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις και προσφορές, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να υποχρεούνται να τηρούν μια ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των εν λόγω αιτήσεων και προσφορών.

(63) Η επιλογή αναλογικών, αμερόληπτων και δίκαιων κριτηρίων επιλογής και η εφαρμογή τους επί των οικονομικών φορέων είναι κρίσιμες για την αποτελεσματική τους πρόσβαση στις οικονομικές ευκαιρίες που σχετίζονται με τις συμβάσεις παραχώρησης. Ειδικότερα, η δυνατότητα ενός υποψηφίου να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων μπορεί να έχει αποφασιστική σημασία για τη συμμετοχή ΜΜΕ. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο τα κριτήρια επιλογής να σχετίζονται αποκλειστικά με την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα και την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των φορέων, και να συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, να ανακοινώνονται στη γνωστοποίηση της σύμβασης παραχώρησης και να μην αποκλείουν τη δυνατότητα ενός οικονομικού φορέα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς, εφόσον ο τελευταίος αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους.

(64) Επίσης, προκειμένου να ενταχθεί καλύτερα η κοινωνική και η περιβαλλοντική παράμετρος στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, θα πρέπει να επιτρέπεται στις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν για τα έργα ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν βάσει της σύμβασης παραχώρησης κριτήρια ανάθεσης ή όρους εκτέλεσης σύμβασης παραχώρησης τα οποία να καλύπτουν κάθε πτυχή και στάδιο του κύκλου ζωής τους, από την εξόρυξη των πρώτων υλών για το προϊόν έως το στάδιο της απόρριψής του, συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων που εμπλέκονται στη συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής, ή εμπορίας των εν λόγω έργων ή υπηρεσιών, ή ειδικές διαδικασίες σε μεταγενέστερο στάδιο του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης. Κριτήρια και όροι που αναφέρονται σε τέτοιες διαδικασίες παραγωγής ή παροχής είναι, επί παραδείγματι, ότι οι υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης παρέχονται με τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών μηχανημάτων. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα κριτήρια και τους όρους αυτούς περιλαμβάνονται επίσης κριτήρια ανάθεσης ή όροι εκτέλεσης σύμβασης παραχώρησης που αφορούν την παροχή ή τη χρήση προϊόντων δίκαιου εμπορίου κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της προς ανάθεση σύμβασης παραχώρησης. Τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις που αφορούν την εμπορία και τους όρους της μπορούν φέρ' ειπείν, να αναφέρουν την απαίτηση καταβολής ελάχιστου τιμήματος ή πριμ σε σχέση με την τιμή στους υπεργολάβους. Οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης παραχώρησης που αφορούν περιβαλλοντικές παραμέτρους είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν, επί παραδείγματι, τη μείωση των απορριμμάτων ή την αποδοτικότητα των πόρων.

(65) Τα κριτήρια ανάθεσης ή οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης παραχώρησης που αφορούν τις κοινωνικές πτυχές της διαδικασίας παραγωγής πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με την οδηγία 96/71/ΕΚ, όπως την ερμήνευσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, και δεν θα πρέπει να επιλέγονται ή να εφαρμόζονται κατά τρόπο που δημιουργεί άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις εις βάρος οικονομικών φορέων από άλλα κράτη μέλη ή από τρίτες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού

▼B

Εμπορίου σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες («ΣΔΠ») ή σε συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος η Ένωση. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις για τους βασικούς όρους εργασίας που ρυθμίζει η οδηγία 96/71/ΕΚ, όπως τα κατώτατα όρια αποδοχών, θα πρέπει να παραμένουν στα επίπεδα που ορίζει η εθνική νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις που ισχύουν σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας. Οι όροι εκτέλεσης μιας σύμβασης παραχώρησης μπορούν επίσης να αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της εφαρμογής μέτρων για την προαγωγή της ισότητας γυναικών και ανδρών στην εργασία, την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και το συνδυασμό εργασίας και ιδιωτικής ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος ή της καλής διαβίωσης των ζώων και την επί της ουσίας συμμόρφωση προς τις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και την πρόσληψη περισσότερων μειονεκτούντων ατόμων από εκείνα που απαιτούνται βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

(66) Αντικείμενο κριτηρίων ανάθεσης ή όρων εκτέλεσης της σύμβασης παραχώρησης μπορούν να αποτελέσουν επίσης μέτρα που προσβλέπουν στην προστασία της υγείας του προσωπικού που συμμετέχει στη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης παραχώρησης, στη διευκόλυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης μειονεκτούντων ατόμων ή μελών ευάλωτων ομάδων μεταξύ των ατόμων στα οποία έχει ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ή στην κατάρτιση με αντικείμενο τις δεξιότητες που απαιτούνται για την εν λόγω σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν έργα ή υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν βάσει της σύμβασης. Παραδείγματος χάρη, κριτήρια ή όροι αυτού του είδους μπορούν να αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στην απασχόληση μακροχρόνια ανέργων ή στην υλοποίηση μέτρων κατάρτισης για ανέργους ή νέους κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της προς ανάθεση σύμβασης παραχώρησης. Στις τεχνικές προδιαγραφές οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να περιλαμβάνουν κοινωνικές απαιτήσεις αυτού του είδους που να χαρακτηρίζουν ευθέως το προϊόν ή την υπηρεσία, όπως η δυνατότητα πρόσβασης σε άτομα με αναπηρία ή ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες.

(67) Οι τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις που καταρτίζουν οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να επιτρέπουν το άνοιγμα της ανάθεσης των συμβάσεων παραχώρησης στον ανταγωνισμό. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να καθορίζουν τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται για τα έργα ή/και τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης, και μπορούν να αναφέρονται στην ειδική διαδικασία εκτέλεσης ή παροχής των αιτουμένων έργων ή υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα της αξίας και των στόχων της σύμβασης. Η ειδική διαδικασία εκτέλεσης μπορεί να περιλαμβάνει απαιτήσεις σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με ειδικές ανάγκες ή επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων. Οι εν λόγω τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις πρέπει να περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης και να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Δέον να καταρτίζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο τεχνητός περιορισμός του ανταγωνισμού, κυρίως μέσω απαιτήσεων που να ευνοούν έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, αντικατοπτρίζοντας βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων που παρέχονται συνήθως από τον οικονομικό φορέα αυτόν. Εν πάση περιπτώσει, οι προσφορές που περιλαμβάνουν έργα ή/και υπηρεσίες, καθώς και προμήθειες παρεπόμενες αυτών των έργων και υπηρεσιών, οι οποίες τηρούν με ισοδύναμο τρόπο προς τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά, πρέπει να εξετάζονται από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς.

▼B

(68) Οι συμβάσεις παραχώρησης είναι συνήθως μακροπρόθεσμες, σύνθετες συμφωνίες με τις οποίες ο παραχωρησιούχος αναλαμβάνει ευθύνες και κινδύνους που παραδοσιακά βαρύνουν τις αναθέτουσες αρχές και οντότητες και κανονικά εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους. Για τον λόγο αυτόν, υπό την επιφύλαξη της παρούσας οδηγίας και των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, πρέπει να δοθεί μεγάλη ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς για τον καθορισμό της διαδικασίας που θα οδηγήσει στην επιλογή του παραχωρησιούχου. Εντούτοις, προκειμένου να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση και η διαφάνεια καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, είναι σκόπιμο να προβλέπονται βασικές εγγυήσεις όσον αφορά τη διαδικασία ανάθεσης, που θα περιλαμβάνουν τις πληροφορίες για τη φύση και το πεδίο εφαρμογής της παραχώρησης, τον περιορισμό του αριθμού των υποψηφίων, τη διάδοση των πληροφοριών στους υποψηφίους και τους προσφέροντες και την ύπαρξη ενδεδειγμένων μητρώων. Είναι επίσης απαραίτητη η πρόβλεψη της μη παρέκκλισης από τους αρχικούς όρους της γνωστοποίησης σύμβασης παραχώρησης προκειμένου να αποτρέπεται η άνιση μεταχείριση των πιθανών υποψηφίων.

(69) Οι συμβάσεις παραχώρησης δεν πρέπει να ανατίθενται σε οικονομικούς φορείς που έχουν συμμετάσχει σε εγκληματική οργάνωση ή που έχουν κριθεί ένοχοι δωροδοκίας, απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τρομοκρατικών εγκλημάτων, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και εμπορίας ανθρώπων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, ωστόσο, να μπορούν να προβλέπουν παρέκκλιση από τους υποχρεωτικούς αυτούς αποκλεισμούς σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου επιτακτικοί λόγοι γενικού συμφέροντος καθιστούν αναγκαία την ανάθεση της σύμβασης. Η μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει επίσης να τιμωρείται με υποχρεωτικό αποκλεισμό στο επίπεδο της Ένωσης.

(70) Οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να αποκλείουν οικονομικούς φορείς οι οποίοι έχουν φανεί αναξιόπιστοι, επί παραδείγματι λόγω σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων περιβαλλοντικών ή κοινωνικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες, ή λόγω άλλων μορφών σοβαρών επαγγελματικών παραπτωμάτων, όπως είναι οι παραβιάσεις των κανόνων περί ανταγωνισμού ή περί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα του οικονομικού φορέα και, ως εκ τούτου, να καταστήσει τον οικονομικό φορέα ακατάλληλο να λάβει την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης, ανεξαρτήτως εάν ο οικονομικός φορέας έχει άλλως την τεχνική και οικονομική ικανότητα να εκτελέσει τη σύμβαση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας φέρει την ευθύνη για τις συνέπειες πιθανής λανθασμένης του απόφασης, οι αναθέτουσες αρχές και φορείς θα πρέπει επίσης να παραμένουν ελεύθεροι να εκτιμούν ότι έχει σημειωθεί σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα όταν, πριν την έκδοση τελικής και δεσμευτικής απόφασης για την ύπαρξη λόγων υποχρεωτικού αποκλεισμού, μπορούν να αποδείξουν με οιονδήποτε κατάλληλο τρόπο ότι ο οικονομικός φορέας παραβίασε τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που αφορούν την πληρωμή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εκτός εάν το εθνικό δίκαιο ορίζει διαφορετικά. Οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς θα πρέπει επίσης να μπορούν να αποκλείουν υποψηφίους ή προσφέροντες των οποίων οι επιδόσεις σε παλαιότερες συμβάσεις παραχώρησης με αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς παρουσίαζαν σοβαρές αδυναμίες σε βασικές απαιτήσεις, όπως η αδυναμία προμήθειας ή παροχής, σημαντικές ελλείψεις στο παρασχεθέν προϊόν ή υπηρεσία με αποτέλεσμα να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί για

▼B

τον σκοπό για τον οποίο προοριζόταν, ή ανάρμοστη διαγωγή που δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες για την αξιοπιστία του οικονομικού φορέα. Το εθνικό δίκαιο θα πρέπει να προβλέπει τη μέγιστη διάρκεια αυτών των αποκλεισμών.

(71) Θα πρέπει, ωστόσο, να επιτραπεί στους οικονομικούς φορείς να υιοθετούν μέτρα συμμόρφωσης για να άρουν τις συνέπειες τυχόν ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων και να αποτρέψουν αποτελεσματικά περαιτέρω κρούσματα έκνομης συμπεριφοράς. Τα εν λόγω μέτρα μπορεί να συνίστανται ιδίως σε μέτρα που αφορούν το προσωπικό και την οργάνωση, όπως είναι η διακοπή όλων των δεσμών με πρόσωπα ή οργανισμούς που εμπλέκονται στην παράνομη συμπεριφορά, κατάλληλα μέτρα αναδιοργάνωσης προσωπικού, η εφαρμογή συστημάτων υποβολής εκθέσεων και ελέγχου, η δημιουργία δομής εσωτερικού ελέγχου για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και η έγκριση εσωτερικών κανόνων ευθύνης και αποζημίωσης. Σε περίπτωση που τα εν λόγω μέτρα προσφέρουν επαρκείς εγγυήσεις, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν θα πρέπει πλέον να αποκλείεται για αυτούς και μόνο τους λόγους. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν να εξετάζονται τα μέτρα συμμόρφωσης που λαμβάνονται με σκοπό την πιθανή συμμετοχή τους στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης. Θα πρέπει, εντούτοις, να εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν τους ακριβείς διαδικαστικούς και ουσιαστικούς όρους που θα ισχύουν σε τέτοιες περιπτώσεις. Έχουν ειδικότερα την ελευθερία να αποφασίζουν εάν επιθυμούν να αναθέτουν στις επιμέρους αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς να προβαίνουν στις σχετικές αξιολογήσεις ή να εμπιστεύονται το καθήκον αυτό σε άλλες αρχές, σε κεντρικό ή σε αποκεντρωτικό επίπεδο.

(72) Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται με κατάλληλες ενέργειες των αρμοδίων εθνικών αρχών εντός του πεδίου ευθύνης και αρμοδιότητός τους, όπως, για παράδειγμα των επιθεωρήσεων εργασίας ή των οργανισμών προστασίας του περιβάλλοντος, η τήρηση από τους υπεργολάβους των ισχυουσών υποχρεώσεων που επιβάλλει η περιβαλλοντική, κοινωνική και εργατική νομοθεσία, οι οποίες προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, στα εθνικά δίκαια, σε συλλογικές συμβάσεις ή στις διατάξεις του διεθνούς περιβαλλοντικού, κοινωνικού ή εργατικού δικαίου που απαριθμούνται στην παρούσα οδηγία, υπό την εφόσον οι εν λόγω διατάξεις και η εφαρμογή τους συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης. Είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλιστεί, σε κάποιον βαθμό, η διαφάνεια στην αλυσίδα υπεργολαβίας, καθώς αυτό θα παράσχει στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς πληροφόρηση σχετικά με αυτούς που είναι παρόντες στα εργοτάξια, στα οποία εκτελούνται εργασίες για αυτές, ή σχετικά με το ποιες επιχειρήσεις παρέχουν υπηρεσίες σε κτήρια, ή εντός αυτών, και σε υποδομές ή χώρους, όπως δημαρχεία, δημοτικά σχολεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, λιμένες ή αυτοκινητοδρόμους, για τους οποίους είναι υπεύθυνες ή επί των οποίων έχουν εποπτεία οι αναθέτουσες αρχές. Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η υποχρέωση παροχής των απαιτούμενων πληροφοριών βαρύνει, εν πάση περιπτώσει, τον παραχωρησιούχο, είτε στη βάση ειδικών ρητρών, τις οποίες θα πρέπει κάθε αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας να συμπεριλάβει σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης, είτε στη βάση υποχρεώσεων τις οποίες θα επιβάλουν τα κράτη μέλη στους παραχωρησιούχους μέσω διατάξεων γενικής εφαρμογής.

Θα πρέπει επίσης να αποσαφηνιστεί ότι, όταν το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους προβλέπει μηχανισμό εις ολόκληρον ευθύνης των υπεργολάβων και του παραχωρησιούχου, πρέπει να εφαρμόζονται οι όροι που αφορούν την τήρηση των ισχυουσών υποχρεώσεων στους χώρους της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας που έχουν θεσπισθεί με διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, ή με διατάξεις εθνικών δικαίων, συλλογικών συμβάσεων ή του διεθνούς περιβαλλοντικού, κοινωνικού και

▼B

εργατικού δικαίου που απαριθμούνται στην παρούσα οδηγία, εφόσον η εφαρμογή τους συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να ορίζεται ρητώς ότι τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν περαιτέρω ρυθμίσεις, επεκτείνοντας, για παράδειγμα, τις υποχρεώσεις διαφάνειας ή επιτρέποντας στις αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς, ή υποχρεώνοντάς τους, να ελέγχουν ότι οι υπεργολάβοι δεν βρίσκονται σε κατάσταση η οποία δικαιολογεί τον αποκλεισμό οικονομικών φορέων. Όταν ισχύουν τέτοια μέτρα για τους υπεργολάβους, πρέπει να διασφαλίζεται η συνοχή του ρυθμιστικού πλαισίου με τις διατάξεις που ισχύουν για τους παραχωρησιούχους, ούτως ώστε η ύπαρξη λόγων υποχρεωτικού αποκλεισμού να συνοδεύεται από την επιβολή υποχρέωσης στον παραχωρησιούχο να αντικαταστήσει τον σχετικό υπεργολάβο. Όταν από τον έλεγχο αυτόν προκύπτει η ύπαρξη μη υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού, πρέπει να καθίσταται σαφές ότι οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να απαιτούν την αντικατάσταση· θα πρέπει ωστόσο να προβλέπεται επίσης ρητώς ότι είναι δυνατό να υποχρεώνονται οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς να απαιτήσουν την αντικατάσταση του σχετικού υπεργολάβου, όταν ο αποκλεισμός των παραχωρησιούχων θα ήταν υποχρεωτικός σε τέτοιες περιπτώσεις. Θα πρέπει, τέλος, να ορίζεται ρητώς ότι τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν πιο αυστηρούς κανόνες ευθύνης στο εθνικό τους δίκαιο.

(73) Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αξιολογεί τους προσφέροντες βάσει ενός ή περισσότερων κριτηρίων ανάθεσης. Για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια και η ίση μεταχείριση, τα κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων παραχώρησης πρέπει πάντοτε να συνάδουν με ορισμένα γενικά πρότυπα. Τα γενικά αυτά πρότυπα μπορούν να αναφέρονται σε παράγοντες που δεν είναι αμιγώς οικονομικοί, αλλά επηρεάζουν την αξία ενός διαγωνισμού από την οπτική γωνία της αναθέτουσας αρχής ή φορέως και επιτρέπουν τη διαπίστωση ενός συνολικού οικονομικού πλεονεκτήματος για την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα. Τα κριτήρια θα πρέπει να γνωστοποιούνται εκ των προτέρων σε όλους τους δυνητικούς υποψηφίους ή προσφέροντες, να συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και να μην παρέχουν στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα απεριόριστη ελευθερία επιλογής. Πρέπει να επιτρέπουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και να συνοδεύονται από απαιτήσεις που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών τις οποίες παρέχουν οι προσφέροντες. Τα κριτήρια ανάθεσης μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, περιβαλλοντικά ή κοινωνικά κριτήρια ή σχετικά με την καινοτομία. Οι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς πρέπει επίσης να καθορίζουν κριτήρια ανάθεσης κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας, προκειμένου να διασφαλίζεται ίση μεταχείριση των ενδεχόμενων προσφερόντων, δίδοντάς τους τη δυνατότητα να γνωρίζουν όλα τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν προετοιμάζουν τις προσφορές τους.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας λαμβάνει προσφορά η οποία προτείνει καινοτόμο λύση με εξαιρετικό επίπεδο λειτουργικών επιδόσεων που δεν θα μπορούσε να έχει προβλέψει επιμελής αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δύναται, κατ ‘ εξαίρεση, να τροποποιήσει τη σειρά των κριτηρίων ούτως ώστε να λάβει υπόψη τις νέες δυνατότητες που προσφέρει η καινοτόμος λύση, υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση εξασφαλίζει ίση μεταχείριση όλων των πραγματικών ή δυνητικών προσφερόντων, εκδίδοντας νέα πρόσκληση υποβολής προσφορών ή, ενδεχομένως, δημοσιεύοντας νέα γνωστοποίηση σύμβασης παραχώρησης.

▼B

(74) Τα ηλεκτρονικά μέσα ανταλλαγής πληροφοριών και επικοινωνίας μπορούν να απλοποιήσουν σημαντικά τη δημοσίευση συμβάσεων παραχώρησης και να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα, την ταχύτητα και τη διαφάνεια των διαδικασιών παραχώρησης. Μπορούν δε να αποτελέσουν τον συνήθη τρόπο επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, δεδομένου ότι ενισχύουν τις δυνατότητες των οικονομικών φορέων να συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά.

(75) Οι συμβάσεις παραχώρησης περιλαμβάνουν συνήθως μακροχρόνιες και σύνθετες τεχνικές και χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις οι οποίες υπόκεινται συχνά σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Είναι, συνεπώς, αναγκαίο να αποσαφηνιστούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, για τυχόν τροποποιήσεις μιας σύμβασης παραχώρησης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, απαιτείται νέα διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, λαμβανομένης υπόψη της σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Νέα διαδικασία συμβάσεων παραχώρησης απαιτείται σε περίπτωση ουσιωδών αλλαγών της αρχικής σύμβασης παραχώρησης, και ιδίως του εύρους και του περιεχομένου των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι εν λόγω αλλαγές αποτελούν ένδειξη της πρόθεσης των συμβαλλομένων να επαναδιαπραγματευτούν ουσιώδεις όρους ή προϋποθέσεις της σύμβασης παραχώρησης. Αυτό ισχύει, ιδίως, σε περίπτωση που οι τροποποιημένες προϋποθέσεις θα επηρέαζαν το αποτέλεσμα της διαδικασίας, εάν αποτελούσαν μέρος της αρχικής διαδικασίας. Τροποποιήσεις της σύμβασης παραχώρησης που οδηγούν σε ελάσσονος σημασίας μεταβολή της αξίας της, μέχρι κάποιο όριο αξίας, θα πρέπει να είναι πάντα δυνατές χωρίς να απαιτείται διεξαγωγή νέας διαδικασίας σύμβασης παραχώρησης. Για τον σκοπό αυτόν και προκειμένου να διασφαλίζεται ασφάλεια του δικαίου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπει ελάχιστα όρια, κάτω από τα οποία δεν απαιτείται νέα διαδικασία ανάθεσης. Τροποποιήσεις της σύμβασης παραχώρησης άνω των εν λόγω κατώτατων ορίων θα πρέπει να είναι δυνατές χωρίς να απαιτείται διεξαγωγή νέας διαδικασίας ανάθεσης, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές τηρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Τέτοιες μπορεί να είναι, φέρ' ειπείν, η περίπτωση τροποποιήσεων που κατέστησαν αναγκαίες λόγω της ανάγκης να καλυφθούν αιτήματα των αναθετουσών αρχών ή των αναθετόντων φορέων, όσον αφορά τις απαιτήσεις ασφαλείας και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες αυτών των δραστηριοτήτων όπως, για παράδειγμα, η λειτουργία εγκαταστάσεων ορεινού αθλητισμού και τουριστικών υποδομών, οπότε η νομοθεσία είναι δυνατόν να εξελιχθεί προς αντιμετώπιση των σχετιζόμενων κινδύνων, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές συμμορφώνονται με τους όρους της παρούσας οδηγίας.

(76) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορεί να χρειαστεί να αντιμετωπίσουν εξαιρετικές περιστάσεις τις οποίες ήταν αδύνατον να προβλέψουν όταν ανέθεταν τη σύμβαση παραχώρησης, ιδίως όταν η εκτέλεση της σύμβασης καλύπτει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Σε αυτή την περίπτωση, απαιτείται ένας βαθμός ευελιξίας για την προσαρμογή της σύμβασης παραχώρησης στις εν λόγω περιστάσεις χωρίς νέα διαδικασία ανάθεσης. Η έννοια των απρόβλεπτων περιστάσεων αναφέρεται σε περιστάσεις που δεν θα ήταν δυνατόν να προβλεφθούν, παρά την ευλόγως επιμελή προετοιμασία της αρχικής ανάθεσης από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων μέσων, της φύσης και των χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου, των ορθών πρακτικών στον σχετικό τομέα και της ανάγκης διασφάλισης της κατάλληλης σχέσης μεταξύ των πόρων που δαπανώνται για την προετοιμασία της ανάθεσης και της προβλεπόμενης αξίας της. Εντούτοις, αυτό δεν ισχύει σε

▼B

περιπτώσεις όπου η τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα την αλλοίωση της φύσης της σύμβασης παραχώρησης στο σύνολό της, για παράδειγμα μέσω της αντικατάστασης των προς εκτέλεση έργων ή των προς παροχή υπηρεσιών με κάτι διαφορετικό ή μέσω της ουσιαστικής αλλαγής του είδους της σύμβασης παραχώρησης, δεδομένου ότι, σε μια τέτοια κατάσταση, μπορεί να υποτεθεί ότι θα επηρεαστεί το αποτέλεσμα. Για συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται για τους σκοπούς της άσκησης δραστηριότητας πλην εκείνων που απαριθμούνται στο παράρτημα II, οποιαδήποτε αύξηση της αξίας μη απαιτούσα νέα διαδικασία ανάθεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % της αξίας της αρχικής σύμβασης παραχώρησης. Όταν επέρχονται διαδοχικές τροποποιήσεις, ο περιορισμός αυτός ισχύει για την αξία κάθε τροποποίησης. Οι επακόλουθες τροποποιήσεις δεν αποσκοπούν στην αποφυγή της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

(77) Σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ο ανάδοχος δεν θα πρέπει, επί παραδείγματι όταν η σύμβαση παραχώρησης καταγγέλλεται λόγω πλημμελούς εκτέλεσης, να αντικαθίσταται από άλλον οικονομικό φορέα χωρίς να πραγματοποιηθεί προκήρυξη νέου διαγωνισμού. Ωστόσο, ο ανάδοχος που εκτελεί τη σύμβαση παραχώρησης θα πρέπει να μπορεί, ιδίως εάν η σύμβαση έχει ανατεθεί σε όμιλο οικονομικών φορέων, να υποστεί ορισμένες διαρθρωτικές μεταβολές κατά την εκτέλεση της σύμβασης, όπως καθαρά εσωτερική αναδιοργάνωση, εξαγορές, συγχωνεύσεις ή διαδικασία αφερεγγυότητας. Οι εν λόγω διαρθρωτικές αλλαγές δεν πρέπει να συνεπάγονται αυτομάτως απαίτηση έναρξης νέων διαδικασιών ανάθεσης για τη σύμβαση παραχώρησης που εκτελεί ο προσφέρων.

(78) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν τροποποιήσεις σε σύμβαση παραχώρησης μέσω ρητρών αναθεώρησης ή προαίρεσης· εντούτοις, οι εν λόγω ρήτρες δεν θα πρέπει να τους παρέχουν απεριόριστη διακριτική ευχέρεια. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία πρέπει να ορίζει ως ποιο βαθμό μπορούν να προβλέπονται τροποποιήσεις στην αρχική παραχώρηση. Θα πρέπει, κατά συνέπεια, να διευκρινιστεί ότι ρήτρες αναθεώρησης ή προαίρεσης που έχουν συνταχθεί με επαρκή σαφήνεια μπορούν να προβλέπουν, για παράδειγμα, τιμαριθμική προσαρμογή ή να διασφαλίζουν ότι, π.χ., ο εξοπλισμός επικοινωνίας που πρέπει να παραδοθεί εντός ορισμένης προθεσμίας παραμένει κατάλληλος και στην περίπτωση τροποποίησης των πρωτοκόλλων επικοινωνίας ή άλλων τεχνολογικών αλλαγών. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατόν να προβλέπονται, με ρήτρες που θα είναι επαρκώς σαφείς, προσαρμογές της σύμβασης παραχώρησης, οι οποίες καθίστανται αναγκαίες λόγω τεχνικών δυσκολιών που προέκυψαν κατά τη λειτουργία ή συντήρηση. Θα πρέπει, τέλος, να υπομνησθεί ότι οι συμβάσεις παραχώρησης μπορούν, για παράδειγμα, να συμπεριλάβουν τόσο την τακτική συντήρηση όσο και έκτακτες παρεμβάσεις συντήρησης, οι οποίες είναι πιθανόν να απαιτηθούν για την εξασφάλιση της συνέχειας στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

(79) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς είναι δυνατόν να έλθουν αντιμέτωποι με καταστάσεις όπου επέρχεται ανάγκη συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις αυτές, εάν πληρούνται οι όροι της παρούσας οδηγίας, πρέπει να θεωρείται δικαιολογημένη η τροποποίηση της αρχικής σύμβασης παραχώρησης χωρίς νέα διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης.

▼B

(80) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς βρίσκονται ενίοτε αντιμέτωπες με καταστάσεις που απαιτούν την πρόωρη καταγγελία της συμβάσεως προκειμένου να συμμορφωθούν προς υποχρεώσεις προκύπτουσες από το ενωσιακό δίκαιο στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, συνεπώς, να διασφαλίζουν τη δυνατότητα των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων, βάσει των προϋποθέσεων που ορίζει το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, να καταγγείλουν μια σύμβαση παραχώρησης κατά τη διάρκεια της ισχύος της, εφόσον απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο.

(81) Προκειμένου να διασφαλιστεί επαρκής νομική προστασία των υποψηφίων και των προσφερόντων κατά τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, όπως επίσης για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας και των αρχών της ΣΛΕΕ, οι οδηγίες 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([1]) και 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([2]) θα πρέπει να εφαρμόζονται επίσης για τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών και τις συμβάσεις παραχώρησης έργων που ανατίθενται τόσο από αναθέτουσες αρχές όσο και από αναθέτοντες φορείς. Πρέπει ως εκ τούτου να τροποποιηθούν αναλόγως οι οδηγίες 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ.

(82) Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία θα πρέπει να διέπεται από την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]).

(83) Τα κράτη μέλη οφείλουν να παρακολουθούν με συνέπεια και συστηματικότητα την εφαρμογή και τη λειτουργία των κανόνων που διέπουν την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης προκειμένου να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου.

(84) Η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάζει τις οικονομικές επιπτώσεις που έχει στην εσωτερική αγορά η εφαρμογή των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, ιδίως όσον αφορά παράγοντες όπως η διασυνοριακή ανάθεση συμβάσεων, η συμμετοχή των ΜΜΕ και το κόστος συναλλαγών που προκύπτει από την εφαρμογή των κατώτατων ορίων του άρθρου 12 λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες δομές του τομέα του ύδατος. Η Επιτροπή υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 18 Απριλίου 2019. Σύμφωνα με το άρθρο XXIV παράγραφος 7 της ΣΔΠ, η ΣΔΠ θα αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω διαπραγματεύσεων τρία χρόνια μετά από την έναρξη ισχύος της και περιοδικά στη συνέχεια. Σε αυτό το πλαίσιο, η ορθότητα των κατώτατων ορίων θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων δυνάμει της ΣΔΠ, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο του πληθωρισμού και του κόστους των συναλλαγών. Η Επιτροπή οφείλει, εφόσον είναι εφικτό και σκόπιμο, να εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει αύξηση των κατώτατων ποσών που ισχύουν βάσει της ΣΔΠ κατά τον επόμενο γύρο διαπραγματεύσεων. Σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής των εν λόγω εφαρμοστέων κατώτατων ορίων, η έκθεση τη

([1]) Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 33).

([2]) Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (ΕΕ L 76 της 23.3.1992, σ. 14).

([3]) Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

▼B

Επιτροπής πρέπει, εφόσον ενδείκνυται, να συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

(85) Για την προσαρμογή στις γρήγορες τεχνολογικές, οικονομικές και κανονιστικές εξελίξεις θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ όσον αφορά την επανεξέταση των καταλόγων νομοθετημάτων του παραρτήματος III, την επανεξέταση των τεχνικών διαδικασιών για τον υπολογισμό των μεθόδων σχετικα με τα κατώτατα όρια και την περιοδική επανεξέταση των ιδίων των κατωτάτων ορίων,την τροποποίηση της αναφερομένης ονοματολογίας CPV και την προσαρμογή των καταλόγων νομοθετημάτων του παραρτήματος X. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ακόμα και σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαικό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(86) Προκειμένου να διασφαλίζονται ομοιόμορφες συνθήκες για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τη διαδικασία για τη σύνταξη και διαβίβαση προκηρύξεων και για την αποστολή και δημοσίευση δεδομένων που αναφέρονται στα παραρτήματα V, VII και VIII, θα πρέπει να δοθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]). Η συμβουλευτική διαδικασία πρέπει να χρησιμοποιείται για την έγκριση εκτελεστικών πράξεων που δεν έχουν επιπτώσεις ούτε από δημοσιονομική άποψη ούτε όσον αφορά τη φύση και το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία. Αντιθέτως, οι εν λόγω πράξεις έχουν απλώς διοικητικό χαρακτήρα και προορίζονται να διευκολύνουν την εφαρμογή των κανόνων που προβλέπει η παρούσα οδηγία.

(87) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή ο συντονισμός των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που εφαρμόζονται σε ορισμένες διαδικασίες παραχώρησης, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά δύναται αντιθέτως να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(88) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Αναφορικά με την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί δικαιολογημένη τη διαβίβαση των εγγράφων αυτών,

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

▼B

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι:	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι:	Πεδίο εφαρμογής, γενικές αρχές και ορισμοί
Τμήμα Ι:	Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής, γενικές αρχές, ορισμοί και κατώτατα όρια
Άρθρο 1:	Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 2:	Αρχή της ελεύθερης διαχείρισης από τις δημόσιες αρχές
Άρθρο 3:	Αρχή της ίσης μεταχείρισης, μη διάκριση και διαφάνεια
Άρθρο 4:	Ελευθερία καθορισμού υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος
Άρθρο 5:	Ορισμοί
Άρθρο 6:	Αναθέτουσες αρχές
Άρθρο 7:	Αναθέτοντες φορείς
Άρθρο 8:	Κατώτατα όρια και μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων παραχώρησης
Άρθρο 9:	Αναθεώρηση του κατώτατου ορίου
ΤΜΗΜΑ ΙΙ:	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ
Άρθρο 10:	Εξαιρέσεις οι οποίες εφαρμόζονται σε συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς
Άρθρο 11:	Ειδικές εξαιρέσεις στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών
Άρθρο 12:	Ειδικές εξαιρέσεις στον τομέα του ύδατος
Άρθρο 13:	Συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται σε συνδεδεμένη επιχείρηση
Άρθρο 14:	Συμβάσεις που ανατίθενται σε κοινοπραξία ή σε αναθέτοντα φορέα που συμμετέχει σε κοινοπραξία
Άρθρο 15:	Κοινοποίηση πληροφοριών από αναθέτοντες φορείς
Άρθρο 16:	Αποκλεισμός δραστηριοτήτων που είναι άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό
Άρθρο 17:	Συμβάσεις παραχώρησης μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα
ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ:	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 18:	Διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης
Άρθρο 19:	Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες
Άρθρο 20:	Μεικτές συμβάσεις
Άρθρο 21:	Μεικτές συμβάσεις που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας

▼B

Άρθρο 22:	Συμβάσεις που καλύπτουν δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II και άλλες δραστηριότητες
Άρθρο 23:	Συμβάσεις που καλύπτουν δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II και συγχρόνως άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας
ΤΜΗΜΑ IV:	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ
Άρθρο 24:	Συμβάσεις παραχώρησης κατ' αποκλειστικότητα
Άρθρο 25:	Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II:	Αρχές
Άρθρο 26:	Οικονομικοί φορείς
Άρθρο 27:	Ονοματολογίες
Άρθρο 28:	Εχεμύθεια
Άρθρο 29:	Κανόνες που εφαρμόζονται στην επικοινωνία
ΤΙΤΛΟΣ II:	ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I:	Γενικές αρχές
Άρθρο 30:	Γενικές αρχές

▼C2

Άρθρο 31:	Προκηρύξεις συμβάσεων παραχώρησης
Άρθρο 32:	Γνωστοποιήσεις συναφθεισών συμβάσεων παραχώρησης
Άρθρο 33:	Σύνταξη και τρόπος δημοσίευσης των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων

▼B

Άρθρο 34:	Ηλεκτρονική διαθεσιμότητα των εγγράφων σύμβασης παραχώρησης
Άρθρο 35:	Καταπολέμηση της διαφθοράς και πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II:	Διαδικαστικές εγγυήσεις
Άρθρο 36:	Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις
Άρθρο 37:	Διαδικαστικές εγγυήσεις
Άρθρο 38:	Επιλογή και ποιοτική αξιολόγηση των υποψηφίων
Άρθρο 39:	Προθεσμίες παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής για τη σύμβαση παραχώρησης

▼C2

Άρθρο 40:	Παροχή πληροφόρησης στους υποψηφίους και στους προσφέροντες

▼B

Άρθρο 41:	Κριτήρια ανάθεσης
ΤΙΤΛΟΣ III:	ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
Άρθρο 42:	Υπεργολαβία
Άρθρο 43:	Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους
Άρθρο 44:	Λύση συμβάσεων παραχώρησης
Άρθρο 45:	Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

▼B

ΤΙΤΛΟΣ IV: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 89/665/ΕΟΚ ΚΑΙ 92/13/ΕΟΚ

Άρθρο 46: Τροποποιήσεις της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ

Άρθρο 47: Τροποποιήσεις της οδηγίας 92/13/ΕΟΚ

ΤΙΤΛΟΣ V: ΑΝΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 48: Άσκηση της ανάθεσης εξουσιών

Άρθρο 49: Διαδικασία επείγοντος

Άρθρο 50: Διαδικασία επιτροπής

Άρθρο 51: Μεταφορά

Άρθρο 52: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 53: Παρακολούθηση και εκθέσεις

Άρθρο 54: Έναρξη ισχύος

Άρθρο 55: Αποδέκτες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 7) ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΣΚΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 7

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 7 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ β)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 19

▼C2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 31

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 31 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 32

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 32

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 30 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 43

ΤΙΤΛΟΣ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Πεδίο εφαρμογής, γενικές αρχές και ορισμοί

Τμήμα I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής, γενικές αρχές, ορισμοί και κατώτατα όρια

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες προμηθειών από αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς μέσω παραχώρησης, η αξία των οποίων εκτιμάται ότι δεν υπολείπεται των κατώτατων ορίων που ορίζονται στο άρθρο 8.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, σε οικονομικούς φορείς από:

α) αναθέτουσες αρχές· ή

β) αναθέτοντες φορείς, υπό τον όρο ότι τα έργα ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την άσκηση μίας εκ των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παράρτημα II.

3. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας υπόκειται στο άρθρο 346 της ΣΛΕΕ.

▼C2

4. Συμφωνίες, αποφάσεις ή άλλες νομικές πράξεις που οργανώνουν τη μεταβίβαση εξουσιών και αρμοδιοτήτων για την εκτέλεση σκοπών δημοσίου συμφέροντος μεταξύ αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων ή ενώσεων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων και δεν προβλέπουν αμοιβή για την εκτέλεση συμβάσεων θεωρούνται ζήτημα εσωτερικής οργάνωσης του εκάστοτε κράτους μέλους και, ως τέτοιο, ουδόλως θίγονται από την παρούσα οδηγία.

▼B

Άρθρο 2

Αρχή της ελεύθερης διαχείρισης από τις δημόσιες αρχές

►C2 1. Η παρούσα οδηγία αναγνωρίζει την αρχή της ελεύθερης διοίκησης εκ μέρους των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών σύμφωνα με το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο. ◄ Οι αρχές αυτές διαθέτουν την ελευθερία να αποφασίζουν για τη βέλτιστη εκτέλεση των έργων ή παροχή των υπηρεσιών για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας, ασφάλειας και οικονομικής προσιτότητας, ίσης μεταχείρισης και την προώθηση της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών των δημόσιων υπηρεσιών.

▼B

Οι εν λόγω αρχές μπορούν να επιλέξουν να εκτελούν τα καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος που τους ανατίθενται είτε ιδίοις πόροις ή σε συνεργασία με άλλες δημόσιες αρχές ή να τα αναθέτουν σε οικονομικούς φορείς.

2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα συστήματα των κρατών μελών όσον αφορά την ιδιοκτησία και, ιδίως, δεν απαιτεί την ιδιωτικοποίηση δημόσιων επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό.

Άρθρο 3

Αρχή της ίσης μεταχείρισης, μη διάκριση και διαφάνεια

▼C2

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφανή και αναλογικό τρόπο.

Ο σχεδιασμός της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της αξίας της, δεν μπορεί να γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή της από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων ή ορισμένων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών.

▼B

2. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς επιδιώκουν τη διασφάλιση διαφάνειας στη διαδικασία ανάθεσης και στην εκτέλεση της σύμβασης, τηρώντας παραλλήλως το άρθρο 28.

Άρθρο 4

Ελευθερία καθορισμού υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος

1. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ορίζουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ποιες υπηρεσίες θεωρούν γενικού οικονομικού συμφέροντος, πώς θα πρέπει να οργανώνονται και να χρηματοδοτούνται οι υπηρεσίες αυτές, σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, και σε ποιες ειδικές υποχρεώσεις θα πρέπει να υπόκεινται. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει επίσης τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη οργανώνουν τα οικεία συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.

2. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν καλύπτει τις μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 5

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) ως «συμβάσεις παραχώρησης» νοούνται συμβάσεις παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, ως ορίζονται στα στοιχεία α) και β):

▼C2

α) ως «σύμβαση παραχώρησης έργων» νοείται η σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας που συνάπτεται εγγράφως μέσω της οποίας μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς αναθέτουν την εκτέλεση έργων σε έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς, το δε αντάλλαγμα για αυτή συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης των έργων τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης είτε στο δικαίωμα αυτό μαζί με την καταβολή πληρωμής·

▼C2

β) ως «σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών» νοείται η σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας που συνάπτεται εγγράφως μέσω της οποίας μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς αναθέτουν την παροχή και διαχείριση υπηρεσιών άλλων από την εκτέλεση έργων που αναφέρεται στο σημείο α) σε έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς, το δε αντάλλαγμα για αυτή συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης των υπηρεσιών οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης είτε στο δικαίωμα αυτό μαζί με καταβολή πληρωμής·

▼B

Η ανάθεση σύμβασης παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών συνεπάγεται τη μεταβίβαση στον παραχωρησιούχο του λειτουργικού κινδύνου που απορρέει από την εκμετάλλευση των εν λόγω έργων ή υπηρεσιών και ο οποίος συμπεριλαμβάνει κίνδυνο ζήτησης ή προσφοράς ή αμφοτέρων. Ο παραχωρησιούχος θεωρείται ότι αναλαμβάνει λειτουργικό κίνδυνο όταν, υπό φυσιολογικές συνθήκες λειτουργίας, δεν υπάρχει εγγύηση για την απόσβεση της επένδυσης ή των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης. Το τμήμα του κινδύνου που μεταβιβάζεται στον παραχωρησιούχο περιλαμβάνει την πραγματική έκθεση στις αστάθμητες συνθήκες της αγοράς, που συνεπάγεται ότι οιαδήποτε πιθανή εκτιμώμενη απώλεια του παραχωρησιούχου δεν πρέπει να είναι απλώς ονομαστική ή αμελητέα·

▼C2

2) ως «οικονομικός φορέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσιος φορέας ή ένωση αυτών των προσώπων και/ή φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων επιχειρήσεων, που προσφέρει στην αγορά εκτέλεση εργασιών και/ή έργου, προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών·

▼B

3) ως «υποψήφιος» νοείται οικονομικός φορέας που επεδίωξε πρόσκληση ή έχει προσκληθεί να συμμετάσχει σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης·

4) ως «προσφέρων» νοείται οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά·

5) ως «παραχωρησιούχος» νοείται οικονομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί σύμβαση παραχώρησης·

6) με τους όρους «γραπτώς» ή «εγγράφως» νοείται κάθε σύνολο λέξεων ή αριθμών το οποίο μπορεί να διαβάζεται, να αναπαράγεται και στη συνέχεια να κοινοποιείται, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που διαβιβάζονται και αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά μέσα·

7) ως «εκτέλεση έργων» νοείται η εκτέλεση, ή η μελέτη και εκτέλεση, έργων που σχετίζονται με μία από τις δραστηριότητες του παραρτήματος I, ή έργου, ή η υλοποίηση, με οιαδήποτε μέσα, έργου που αντιστοιχεί στις απαιτήσεις που διευκρινίζονται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου·

8) ►C2 ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί καθαυτό για την εκτέλεση μιας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας· ◄

9) ως «ηλεκτρονικό μέσο» νοείται ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός για την επεξεργασία (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) και την αποθήκευση δεδομένων, τα οποία διαβιβάζονται, διακινούνται ή λαμβάνονται με τη χρήση ενσύρματου, ασύρματου, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου·

▼B

10) ως «αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους μέσω οιασδήποτε νομοθετικής, κανονιστικής ή δημοσιευμένης διοικητικής διάταξης συμβατής με τις Συνθήκες που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση μιας δραστηριότητας σε έναν μόνο οικονομικό φορέα ή διαφόρους οικονομικούς φορείς αντιστοίχως και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων οικονομικών φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα·

11) ως «ειδικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους μέσω οιασδήποτε νομοθετικής, κανονιστικής ή δημοσιευμένης διοικητικής διάταξης συμβατής με τις Συνθήκες που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση μιας δραστηριότητας σε δύο ή περισσότερους οικονομικούς φορείς και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων οικονομικών φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα·

▼C2

12) ως «έγγραφο παραχώρησης» νοείται οιοδήποτε έγγραφο το οποίο υποβάλλει ή στο οποίο παραπέμπει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της παραχώρησης ή της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης παραχώρησης, των τεχνικών και λειτουργικών απαιτήσεων, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης παραχώρησης, των υποδειγμάτων για την υποβολή των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων·

▼B

13) ως «καινοτομία» νοείται η υλοποίηση ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος, υπηρεσίας ή διαδικασίας, περιλαμβανομένων ενδεικτικώς των διαδικασιών παραγωγής ή κατασκευής, μιας νέας μεθόδου μάρκετινγκ ή μιας νέας οργανωτικής μεθόδου στις επιχειρηματικές πρακτικές, στην οργάνωση του χώρου εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις, μεταξύ άλλων με πρόθεση να συντελέσει στην επίλυση κοινωνικών ζητημάτων ή να στηρίζει τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Άρθρο 6

Αναθέτουσες αρχές

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, «αναθέτουσες αρχές» είναι το κράτος, οι τοπικές ή περιφερειακές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις που απαρτίζονται από μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες αρχές, οργανισμούς ή ενώσεις, πλην εκείνων που ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ και αναθέτουν σύμβαση παραχώρησης για την άσκηση μίας από τις εν λόγω δραστηριότητες.

2. Οι «περιφερειακές αρχές» περιλαμβάνουν όλες τις αρχές των διοικητικών μονάδων που απαριθμούνται ενδεικτικά στα NUTS 1 και 2, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

3. Οι «τοπικές αρχές» περιλαμβάνουν όλες τις αρχές των διοικητικών μονάδων που εμπίπτουν στο NUTS 3 και μικρότερες διοικητικές μονάδες, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003.

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

▼B

4. «Οργανισμοί δημοσίου δικαίου» είναι οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) έχουν συσταθεί για τον συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα·

β) έχουν νομική προσωπικότητα· και

▼C2

γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου· ή η διαχείριση των οποίων υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τις αρχές ή οργανισμούς αυτούς· ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

▼B

Άρθρο 7

Αναθέτοντες φορείς

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι φορείς που ασκούν μία από τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ και αναθέτουν σύμβαση παραχώρησης για την άσκηση μίας από τις εν λόγω δραστηριότητες. Πρόκειται συγκεκριμένα για:

α) κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ενώσεις που απαρτίζονται από μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες αρχές ή έναν ή περισσότερους από τους προαναφερόμενους οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

β) δημόσιες επιχειρήσεις όπως ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου·

γ) φορείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου αλλά λειτουργούν επί τη βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρούνται για την άσκηση μίας εκ των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ.

2. Φορείς στους οποίους έχουν εκχωρηθεί ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν «αναθέτοντες φορείς» κατά την έννοια του στοιχείου γ) της παραγράφου 1. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1] και την οδηγία 2014/25/ΕΕ, την οδηγία 2009/81/ΕΚ ή την παρούσα οδηγία·

β) διαδικασίες σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ, οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

[1] ►C2 Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (βλέπε σελίδα 65 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας). ◄

▼B

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 48 για την τροποποίηση του καταλόγου των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ όταν τέτοιου είδους τροποποιήσεις καθίστανται αναγκαίες λόγω της θέσπισης νέας νομοθεσίας, ή της κατάργησης ή της τροποποίησης υφιστάμενης νομοθεσίας.

4. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση επί της οποίας οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν άμεσα ή έμμεσα δεσπόζουσα επιρροή λόγω κατοχής της κυριότητας της επιχείρησης, χρηματοοικονομικής συμμετοχής ή βάσει των κανόνων που διέπουν την επιχείρηση.

Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης·

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση·

γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

Άρθρο 8

Κατώτατα όρια και μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων παραχώρησης

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης των οποίων η αξία ισούται ή υπερβαίνει τα ►**M1** 5 225 000 EUR ◄.

▼C2

2. Η αξία της σύμβασης παραχώρησης ισούται με τον συνολικό κύκλο εργασιών του παραχωρησιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, όπως υπολογίζεται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, σε αντάλλαγμα για τα έργα και τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης, καθώς και τις παρεπόμενες προμήθειες αυτών των έργων και υπηρεσιών.

Αυτή η εκτίμηση ισχύει τη στιγμή που αποστέλλεται η προκήρυξη της σύμβασης παραχώρησης ή, στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται τέτοια προκήρυξη, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αρχίζει τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης, φέρ' ειπείν ερχόμενος σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της παραχώρησης.

▼B

Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, εάν η αξία της παραχώρησης τη στιγμή της ανάθεσης είναι πάνω από 20 % υψηλότερη από την εκτιμώμενη αξία, ισχύει η αξία της σύμβασης παραχώρησης τη στιγμή της ανάθεσης.

3. Η εκτιμώμενη αξία μιας σύμβασης παραχώρησης υπολογίζεται με αντικειμενική μέθοδο στα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης. Κατά την εκτίμηση της αξίας της σύμβασης παραχώρησης, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς, κατά περίπτωση, λαμβάνουν υπόψη ιδίως:

α) την αξία τυχόν δικαιωμάτων προαίρεσης και τυχόν παρατάσεων της διάρκειας της παραχώρησης·

▼B

β) τα έσοδα από την καταβολή τελών και προστίμων από τους χρήστες των έργων ή των υπηρεσιών, πέραν εκείνων που εισπράττονται εξ ονόματος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα·

▼C2

γ) τις πληρωμές ή οιοδήποτε χρηματοοικονομικό πλεονέκτημα οιασδήποτε μορφής το οποίο καταβάλλει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας ή οιαδήποτε άλλη δημόσια αρχή προς τον παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένων της αντιστάθμισης για την τήρηση της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και των δημόσιων επιδοτήσεων πάγιων επενδύσεων·

▼B

δ) την αξία των επιχορηγήσεων ή οιωνδήποτε άλλων χρηματοοικονομικών πλεονεκτημάτων οιασδήποτε μορφής που παρέχονται από τρίτους, για την εκτέλεση της σύμβασης παραχώρησης·

ε) τα έσοδα από πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν μέρος της σύμβασης παραχώρησης·

στ) την αξία όλων των προμηθειών και υπηρεσιών που θέτουν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς στη διάθεση του παραχωρησιούχου, υπό τον όρο ότι είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών·

ζ) τα βραβεία ή τα ποσά που καταβάλλονται στους υποψηφίους ή προσφέροντες.

▼C2

4. Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης παραχώρησης δεν πρέπει να γίνεται με πρόθεση την εξαίρεσή της από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Μια σύμβαση παραχώρησης δεν πρέπει να κατατέμνεται προκειμένου να αποφεύγεται η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν υφίστανται αντικειμενικοί λόγοι.

▼B

5. Όταν προτεινόμενο έργο ή υπηρεσία μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση χωριστών συμβάσεων παραχώρησης κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων.

6. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος.

Άρθρο 9

Αναθεώρηση του κατώτατου ορίου

▼C2

1. Κάθε δύο έτη, αρχής γενομένης από τις 30 Ιουνίου 2013, η Επιτροπή επαληθεύει ότι το κατώτατο όριο που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 αντιστοιχεί στο κατώτατο όριο που ορίζει η συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις («ΣΔΣ») όσον αφορά τις συμβάσεις παραχώρησης έργων και, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, το αναθεωρεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που θεσπίζεται στη ΣΔΣ, η Επιτροπή υπολογίζει την αξία του κατώτατου ορίου με βάση τη μέση ημερήσια τιμή του ευρώ, εκφραζόμενη σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα ΕΤΔ, κατά την εικοσιτετράμηνη χρονική περίοδο η οποία λήγει την 31η Αυγούστου που προηγείται της αναθεώρησης, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου. Η κατ' αυτόν τον τρόπο αναθεωρημένη αξία του κατώτατου ορίου, εάν χρειαστεί, στρογγυλοποιείται προς τα κάτω κατά προσέγγιση χιλιάδας ευρώ σε σχέση με το ποσό που προκύπτει από τον υπολογισμό αυτόν, προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση των ισχυόντων κατώτατων ορίων που προβλέπονται στη ΣΔΣ, εκφραζόμενων σε ΕΤΔ.

▼B

2. Κάθε δύο έτη, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2014, η Επιτροπή προσδιορίζει τις αξίες, στα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών εκτός ευρωζώνης, των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 8, όπως έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

▼C2

Σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που καθορίζεται στη ΣΔΣ, ο προσδιορισμός αυτών των αξιών βασίζεται στη μέση ημερήσια τιμή των νομισμάτων αυτών, που αντιστοιχεί στο ισχύον κατώτατο όριο εκφραζόμενο σε ευρώ κατά την εικοσιτετράμηνη χρονική περίοδο η οποία λήγει την 31η Αυγούστου που προηγείται της αναθεώρησης, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου.

▼B

3. Η Επιτροπή προβαίνει στη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* του αναφερόμενου στην παράγραφο 1 αναθεωρημένου κατώτατου ορίου και της αντίστοιχης αξίας του στα εθνικά νομίσματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, καθώς και η αξία που καθορίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2, στην αρχή του μηνός Νοεμβρίου που έπεται της αναθεώρησής τους.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να θεσπίζει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 48, με σκοπό την προσαρμογή της μεθοδολογίας που καθορίζεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου σε οποιαδήποτε αλλαγή στη μεθοδολογία που προβλέπεται στη συμφωνία για την αναθεώρηση των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 8, καθώς και για τον προσδιορισμό των αντίστοιχων τιμών στα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών εκτός ευρωζώνης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Ανατίθεται επίσης στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 48, με σκοπό την αναθεώρηση των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 8, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Όταν πρέπει να αναθεωρηθεί το κατώτατο όριο αυτό, ενώ οι χρονικοί περιορισμοί εμποδίζουν τη χρήση της διαδικασίας του άρθρου 48 και υφίστανται συνεπώς επιτακτικοί λόγοι επείγοντος, η διαδικασία του άρθρου 49 εφαρμόζεται επί των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Τμήμα ΙΙ

Εξαιρέσεις

Άρθρο 10

Εξαιρέσεις οι οποίες εφαρμόζονται σε συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών οι οποίες ανατίθενται σε αναθέτουσα αρχή ή σε αναθέτοντα φορέα όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), ή σε ένωσή τους, βάσει αποκλειστικού δικαιώματος.

▼B

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών οι οποίες ανατίθενται σε οικονομικό φορέα βάσει αποκλειστικού δικαιώματος το οποίο έχει εκχωρηθεί σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και τις ενωσιακές νομοθετικές πράξεις που θεσπίζουν κοινούς κανόνες πρόσβασης στην αγορά και εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του παραρτήματος II.

2. Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, όταν η ενωσιακή τομεακή νομοθεσία που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο δεν προβλέπει ειδικές ανά τομέα υποχρεώσεις διαφάνειας, εφαρμόζεται το άρθρο 32.

Όταν ένα κράτος μέλος εκχωρεί αποκλειστικό δικαίωμα σε οικονομικό φορέα για την άσκηση μίας εκ των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή εντός ενός μηνός από την εκχώρηση του αποκλειστικού αυτού δικαιώματος.

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών που βασίζονται σε άδεια εκμετάλλευσης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]) ή σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007.

4. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας υποχρεούται να αναθέσει ή να οργανώσει σύμφωνα με διαδικασίες διαφορετικές από εκείνες της παρούσας οδηγίας και οι οποίες έχουν θεσπιστεί με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) βάσει νομικού μέσου που δημιουργεί διεθνείς νομικές υποχρεώσεις, όπως διεθνούς συμφωνίας που συνάπτεται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ μεταξύ κράτους μέλους και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών ή υποδιαιρέσεών τους και καλύπτει έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που προορίζονται για την από κοινού εκτέλεση ή εκμετάλλευση ενός σχεδίου από τα συμβαλλόμενα μέρη της·

β) από διεθνή οργανισμό.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αναθέτει σύμφωνα με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων οι οποίοι προβλέπονται από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, όταν οι σχετικές συμβάσεις παραχώρησης χρηματοδοτούνται πλήρως από τον εν λόγω οργανισμό ή το εν λόγω ίδρυμα. ►C2 Στην περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης που συγχρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν επί των εφαρμοστέων διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. ◄

Όλα τα νομικά μέσα που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, η οποία δύναται να ζητήσει γνωμοδότηση από τη συμβουλευτική επιτροπή δημόσιων συμβάσεων που αναφέρεται στο άρθρο 50.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας όπως αναφέρεται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ.

5. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας όπως αναφέρεται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ και οι οποίες διέπονται από:

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 3).

▼B

α) ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή διακανονισμού που έχει συναφθεί μεταξύ ενός ή περισσότερων κρατών μελών και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών·

β) ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες δυνάμει συναφθείσας διεθνούς συμφωνίας ή διακανονισμού που συνδέεται με τη στάθμευση στρατευμάτων και αφορά επιχειρήσεις κράτους μέλους ή τρίτης χώρας· ή

γ) ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες διεθνούς οργανισμού που αγοράζει για δικό του σκοπό ή σε συμβάσεις παραχώρησης που πρέπει να αναθέσει κράτος μέλος σύμφωνα με τους ως άνω κανόνες.

6. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης στους τομείς της άμυνας ή της ασφάλειας κατά τα αναφερόμενα στην οδηγία 2009/81/ΕΚ, εξαιρουμένων των ακόλουθων συμβάσεων:

α) συμβάσεων παραχώρησης για τις οποίες η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα υποχρέωνε ένα κράτος μέλος να παράσχει πληροφορίες των οποίων τη δημοσιοποίηση θεωρεί αντίθετη προς τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του· ή η ανάθεση και η εκτέλεση έχουν κηρυχθεί απόρρητες και οι οποίες πρέπει να συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν σε ένα κράτος μέλος, εφόσον το κράτος μέλος κρίνει ότι τα εν λόγω ουσιώδη συμφέροντα δεν μπορούν να διασφαλιστούν με λιγότερο παρεμβατικά μέτρα, όπως, για παράδειγμα, εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 7·

β) συμβάσεων παραχώρησης που ανατίθενται στο πλαίσιο προγράμματος συνεργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 13 στοιχείο γ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ·

γ) συμβάσεων παραχώρησης που ανατίθενται από μια κυβέρνηση σε άλλη κυβέρνηση σχετικά με έργα και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με στρατιωτικό ή ευαίσθητο εξοπλισμό ή με έργα και υπηρεσίες ειδικά για στρατιωτικούς σκοπούς, ή με ευαίσθητα έργα και ευαίσθητες υπηρεσίες·

δ) συμβάσεων παραχώρησης που έχουν συναφθεί σε τρίτη χώρα και εκτελούνται όταν αναπτύσσονται δυνάμεις εκτός του εδάφους της Ένωσης, εφόσον επιχειρησιακές ανάγκες απαιτούν οι συμβάσεις αυτές να συναφθούν με οικονομικούς φορείς που ευρίσκονται στην περιοχή των επιχειρήσεων· και

ε) συμβάσεων παραχώρησης που εξαιρούνται για άλλους λόγους από την παρούσα οδηγία.

7. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης που δεν εξαιρούνται για άλλους λόγους σύμφωνα με την παράγραφο 6 στο μέτρο που η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας κράτους μέλους δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με λιγότερο δραστικά μέτρα, π.χ. διά της επιβολής απαιτήσεων για την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας καθιστά διαθέσιμες σε μια διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, όπως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία.

▼B

8. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών που αφορούν:

►C2 α) την απόκτηση ή τη μίσθωση, με οποιουσδήποτε χρηματοδοτικούς όρους, γης, υφισταμένων κτισμάτων ή άλλων ακινήτων, ή σε σχέση με δικαιώματα επ' αυτών·

β) την απόκτηση, την ανάπτυξη, την παραγωγή ή τη συμπαραγωγή υλικού προγραμμάτων που προορίζεται για υπηρεσίες οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων τις οποίες αναθέτουν πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων ή στις συμβάσεις παραχώρησης χρόνου μετάδοσης ή την παροχή προγράμματος που ανατίθενται σε παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων. ◄ Για τους σκοπούς του παρόντος στοιχείου, οι «υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» και οι «πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων» έχουν την ίδια έννοια με εκείνη του άρθρου 1 παράγραφος 1, στοιχεία α) και δ) αντιστοίχως της οδηγίας 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]). Το «πρόγραμμα» έχει την ίδια έννοια με εκείνη του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2010/13/ΕΕ, αλλά περιλαμβάνει επίσης ραδιοφωνικά προγράμματα και υλικό ραδιοφωνικών προγραμμάτων. Επίσης, για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, το «υλικό προγραμμάτων» έχει την ίδια έννοια με το «πρόγραμμα»·

γ) υπηρεσίες διαιτησίας και συμβιβασμού·

δ) μία εκ των κατωτέρω νομικών υπηρεσιών:

i) νομική εκπροσώπηση ενός πελάτη από δικηγόρο κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([2]) σε:

— διαιτησία ή συμβιβασμό που πραγματοποιείται σε κράτος μέλος, τρίτη χώρα ή ενώπιον διεθνούς αρχής διαιτησίας ή συμβιβασμού, ή

▼C2

— δικαστικές διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων, δικαιοδοτικών οργάνων ή δημόσιων αρχών κράτους μέλους, τρίτης χώρας ή διεθνών δικαστηρίων, δικαιοδοτικών ή θεσμικών οργάνων·

▼B

ii) νομικές συμβουλές που παρέχονται για την προετοιμασία οιασδήποτε από τις διαδικασίες που αναφέρονται στο ανωτέρω σημείο i) ή εάν υπάρχει απτή ένδειξη και σημαντική πιθανότητα το ζήτημα το οποίο αφορούν οι συμβουλές να αποτελέσει αντικείμενο τέτοιων διαδικασιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβουλές παρέχονται από δικηγόρο κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ·

▼C2

iii) υπηρεσίες πιστοποίησης και εξακρίβωσης της γνησιότητας εγγράφων που πρέπει να παρέχονται από συμβολαιογράφους·

iv) νομικές υπηρεσίες που παρέχονται από εμπιστευματοδόχους (trustees), διορισμένους επιτρόπους ή άλλες νομικές υπηρεσίες των οποίων οι πάροχοι διορίζονται από δικαστήριο ή δικαιοδοτικό όργανο στο οικείο κράτος μέλος, ή διορίζονται εκ του νόμου για να εκτελέσουν συγκεκριμένα καθήκοντα υπό την εποπτεία τέτοιων δικαστηρίων ή δικαιοδοτικών οργάνων·

([1]) Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

([2]) Οδηγία 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1977, περί διευκολύνσεως της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους (ΕΕ L 78 της 26.3.1977, σ. 17).

▼B

v) άλλες νομικές υπηρεσίες οι οποίες, στο οικείο κράτος μέλος, συνδέονται, έστω και περιστασιακά, με την άσκηση επίσημης εξουσίας·

▼C2

ε) χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), καθώς και υπηρεσίες και πράξεις κεντρικών τραπεζών που εκτελούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας·

▼B

στ) δάνεια, είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων·

ζ) υπηρεσίες πολιτικής άμυνας, πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνου που παρέχονται από μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ή ενώσεις και οι οποίες εμπίπτουν στους ακόλουθους κωδικούς CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 και 85143000-3 εκτός των υπηρεσιών μεταφοράς ασθενών με ασθενοφόρο·

η) συμβάσεις παραχώρησης για υπηρεσίες πολιτικών εκστρατειών που καλύπτονται από τους κωδικούς CPV 79341400-0, 92111230-3 και 92111240-6, όταν ανατίθενται από πολιτικό κόμμα στο πλαίσιο προεκλογικής εκστρατείας.

▼C2

9. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών λαχειοφόρων αγορών που εμπίπτουν στον κωδικό CPV 92351100-7, οι οποίες ανατίθενται από κράτος μέλος σε οικονομικό φορέα βάσει αποκλειστικού δικαιώματος. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η έννοια του αποκλειστικού δικαιώματος δεν καλύπτει τα αποκλειστικά δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7.

▼B

Η εκχώρηση τέτοιου αποκλειστικού δικαιώματος υπόκειται σε δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

10. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης που αναθέτουν αναθέτοντες φορείς για την άσκηση των δραστηριοτήτων τους σε τρίτη χώρα, υπό συνθήκες που δεν συνεπάγονται την υλική εκμετάλλευση δικτύου ή γεωγραφικής περιοχής εντός της Ένωσης.

Άρθρο 11

Ειδικές εξαιρέσεις στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης των οποίων βασικός στόχος είναι να επιτραπεί στις αναθέτουσες αρχές η παροχή ή η εκμετάλλευση δημόσιων δικτύων επικοινωνιών ή η παροχή στο κοινό ενός ή περισσότερων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

([1]) Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1).

▼B

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου οι όροι «δημόσιο δίκτυο επικοινωνιών» και «δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών» έχουν την ίδια σημασία που έχουν στην οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαικού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

Άρθρο 12

Ειδικές εξαιρέσεις στον τομέα του ύδατος

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης που αφορούν:

α) τη διάθεση ή την εκμετάλλευση σταθερών δικτύων σχεδιασμένων για να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής πόσιμου ύδατος·

β) την τροφοδότηση των εν λόγω δικτύων με πόσιμο ύδωρ.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται επίσης στις συμβάσεις παραχώρησης με ένα ή και τα δύο των αντικειμένων που αναφέρονται κατωτέρω όταν συνδέονται με δραστηριότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

α) έργα υδραυλικής μηχανικής, άρδευσης ή αποστράγγισης, εφόσον ο όγκος του ύδατος που προορίζεται για εφοδιασμό με πόσιμο ύδωρ υπερβαίνει το 20 % του συνολικού όγκου ύδατος που διατίθεται από τέτοια σχέδια ή εγκαταστάσεις άρδευσης ή αποστράγγισης, ή

β) την αποχέτευση ή την επεξεργασία λυμάτων.

Άρθρο 13

Συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται σε συνδεδεμένη επιχείρηση

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «συνδεδεμένη επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση της οποίας οι ετήσιοι λογαριασμοί έχουν ενοποιηθεί με τους λογαριασμούς του αναθέτοντος φορέα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

2. Στην περίπτωση φορέων που δεν εμπίπτουν στην οδηγία 2013/34/ΕΕ, ως «συνδεδεμένη επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση η οποία:

α) μπορεί να υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα, σε δεσπόζουσα επιρροή του αναθέτοντος φορέα·

β) μπορεί να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή επί του αναθέτοντος φορέα· ή

γ) υπόκειται, από κοινού με τον αναθέτοντα φορέα, στη δεσπόζουσα επιρροή άλλης επιχείρησης δυνάμει ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η έννοια της «δεσπόζουσας επιρροής» ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 7 παράγραφος 4.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 17 και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται:

α) από αναθέτοντα φορέα σε συνδεδεμένη επιχείρηση· ή

([1]) Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33).

▼B

β) από κοινοπραξία η οποία έχει συσταθεί αποκλειστικά από αναθέτοντες φορείς με σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙ σε επιχείρηση συνδεδεμένη με έναν από αυτούς τους αναθέτοντες φορείς.

4. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται:

α) στις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών, εφόσον το 80 % τουλάχιστον του μέσου συνολικού κύκλου εργασιών της συνδεδεμένης επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις υπηρεσίες που παρείχε η εν λόγω επιχείρηση κατά την τελευταία τριετία, προέρχεται από την παροχή υπηρεσιών στον αναθέτοντα φορέα ή σε άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται·

β) στις συμβάσεις παραχώρησης έργων, εφόσον το 80 % τουλάχιστον του μέσου συνολικού κύκλου εργασιών της συνδεδεμένης επιχείρησης κατά την τελευταία τριετία, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα έργα που εκτέλεσε η εν λόγω επιχείρηση, προέρχεται από την παροχή έργων στον αναθέτοντα φορέα ή σε άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται.

5. Όταν, λόγω της ημερομηνίας σύστασης της συνδεδεμένης επιχείρησης ή της ημερομηνίας έναρξης των δραστηριοτήτων της, δεν είναι διαθέσιμος ο κύκλος εργασιών της για την τελευταία τριετία, η επιχείρηση αρκεί να αποδεικνύει ότι ο κύκλος εργασιών που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχεία α) ή β), είναι αξιόπιστος, ιδίως με προβολές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

6. Όταν περισσότερες από μία επιχειρήσεις συνδεδεμένες με τον αναθέτοντα φορέα με τον οποίο συγκροτούν οικονομικό όμιλο, παρέχουν την ίδια ή παρόμοιες υπηρεσίες ή εκτελούν ίδια ή παρόμοια έργα, για τον υπολογισμό των προαναφερόμενων στην παράγραφο 4 ποσοστών λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών που προκύπτει αντιστοίχως από την παροχή υπηρεσιών, ή την εκτέλεση έργων εκ μέρους των εν λόγω συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

Άρθρο 14

Συμβάσεις που ανατίθενται σε κοινοπραξία ή σε αναθέτοντα φορέα που συμμετέχει σε κοινοπραξία

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 17 και με την προϋπόθεση ότι η κοινοπραξία έχει συσταθεί με σκοπό την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας επί περίοδο τουλάχιστον τριών ετών και ότι η συστατική πράξη της κοινοπραξίας ορίζει ότι οι αναθέτοντες φορείς που τη συγκροτούν συμμετέχουν σε αυτήν τουλάχιστον για την εν λόγω περίοδο, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις:

α) τις οποίες αναθέτει κοινοπραξία η οποία έχει συσταθεί αποκλειστικά από ορισμένους αναθέτοντες φορείς με σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων αναφερόμενων στο παράρτημα ΙΙ σε έναν από τους εν λόγω αναθέτοντες φορείς· ή

β) τις οποίες αναθέτει αναθέτων φορέας σε τέτοιου είδους κοινοπραξία στην οποία συμμετέχει.

Άρθρο 15

Κοινοποίηση πληροφοριών από αναθέτοντες φορείς

Οι αναθέτοντες φορείς κοινοποιούν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφοι 2 και 3 και του άρθρου 14:

▼B

α) τις επωνυμίες των σχετικών επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών·

β) τη φύση και την αξία των σχετικών παραχωρήσεων·

γ) τις αποδείξεις, που η Επιτροπή κρίνει απαραίτητες, ότι η σχέση μεταξύ της επιχείρησης ή της κοινοπραξίας στην οποία ανατίθενται οι συμβάσεις παραχώρησης και του αναθέτοντος φορέα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των άρθρων 13 ή 14.

Άρθρο 16

Αποκλεισμός δραστηριοτήτων που είναι άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς εφόσον στο κράτος μέλος στο οποίο πρόκειται να εκτελεσθούν οι παραχωρήσεις αυτές κρίνεται δυνάμει του άρθρου 35 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ότι η δραστηριότητα είναι απευθείας εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 34 της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 17

Συμβάσεις παραχώρησης μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα

1. Σύμβαση παραχώρησης που ανατίθεται από αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) σε άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας ασκεί επί του εν λόγω νομικού προσώπου έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των δικών της (του) υπηρεσιών·

β) πάνω από το 80 % των δραστηριοτήτων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή ή τον ελέγχοντα αναθέτοντα φορέα ή από άλλα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από την εν λόγω αναθέτουσα αρχή ή τον εν λόγω αναθέτοντα φορέα· και

▼C2

γ) δεν υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο με εξαίρεση μορφές συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας που απαιτούνται από τις ισχύουσες εθνικές νομοθετικές διατάξεις σύμφωνες με τις Συνθήκες, οι οποίες δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.

▼B

Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο επί ενός νομικού προσώπου παρόμοιο με τον έλεγχο που ασκεί στις υπηρεσίες της (του) κατά την έννοια του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όταν ασκεί αποφασιστική επιρροή τόσο στους στρατηγικούς στόχους όσο και στις σημαντικές αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου. Ο έλεγχος μπορεί επίσης να ασκείται από άλλο νομικό πρόσωπο, το οποίο με τη σειρά του ελέγχεται κατά τον ίδιο τρόπο από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης και όταν ένα ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο το οποίο είναι αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) αναθέτει σύμβαση παραχώρησης στην αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα που το ελέγχει ή σε άλλο νομικό πρόσωπο που τελεί υπό τον έλεγχο της ίδιας αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα, ►C2 εφόσον δεν υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο νομικό πρόσωπο στο οποίο ανατίθεται η σύμβαση παραχώρησης, με εξαίρεση μορφές

▼B

συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας που απαιτούνται από τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις, σύμφωνες με τις Συνθήκες, οι οποίες δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο. ◄

3. Μια αναθέτουσα αρχή ή ένας αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) που δεν ασκεί επί νομικού προσώπου ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου έλεγχο υπό την έννοια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορεί εντούτοις να αναθέσει σύμβαση παραχώρησης στο εν λόγω νομικό πρόσωπο χωρίς να εφαρμόσει την παρούσα οδηγία, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) ασκεί από κοινού με άλλες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς έλεγχο επί του εν λόγω νομικού προσώπου ανάλογο εκείνου που ασκεί στις υπηρεσίες του (της)·

β) πάνω από το 80 % των δραστηριοτήτων του εν λόγω νομικού προσώπου πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από τις ελέγχουσες αναθέτουσες αρχές ή τους ελέγχοντες αναθέτοντες φορείς ή από άλλα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς· και

▼C2

γ) δεν υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο, με εξαίρεση μορφές συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας που απαιτούνται από τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις, οι οποίες είναι σύμφωνες με τις Συνθήκες και οι οποίες δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.

▼B

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, θεωρείται ότι οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) ασκούν από κοινού έλεγχο επί νομικού προσώπου εφόσον πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

▼C2

i) τα όργανα λήψης αποφάσεων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου απαρτίζονται από αντιπροσώπους όλων των αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων που συμμετέχουν. Ο ίδιος αντιπρόσωπος μπορεί να εκπροσωπεί πολλές ή όλες τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς που συμμετέχουν·

▼B

ii) οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς είναι σε θέση να ασκούν από κοινού αποφασιστική επιρροή στους στρατηγικούς στόχους και τις σημαντικές αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου· και

iii) το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο δεν επιδιώκει συμφέροντα αντίθετα από τα συμφέροντα των ελεγχουσών αναθετουσών αρχών ή των ελεγχόντων αναθετόντων φορέων.

4. Σύμβαση που συνάπτεται αποκλειστικά μεταξύ δύο ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η σύμβαση θεσπίζει ή υλοποιεί συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών ή των συμμετεχόντων αναθετόντων φορέων η οποία αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες που πρέπει να παρέχουν αποβλέπουν στην επίτευξη κοινών στόχων·

β) η υλοποίηση της εν λόγω συνεργασίας λαμβάνει αποκλειστικά υπόψη το δημόσιο συμφέρον· και

▼B

γ) οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές ή οι συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς εκτελούν στην ελεύθερη αγορά λιγότερο από το 20 % των δραστηριοτήτων που άπτονται της συνεργασίας.

5. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 1, στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 και στο στοιχείο γ) της παραγράφου 4, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο που βασίζεται στις δραστηριότητες, όπως το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, αναθέτουσα αρχή ή φορέα κατά το στοιχείο α) του άρθρου 7 παράγραφος 1 όσον αφορά υπηρεσίες, προμήθειες και έργα κατά την τριετία που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης.

Όταν, λόγω της ημερομηνίας σύστασης ή έναρξης λειτουργίας του συγκεκριμένου νομικού προσώπου, αναθέτουσας αρχής ή φορέως, ή λόγω αναδιοργάνωσης των δραστηριοτήτων του, ο κύκλος εργασιών ή άλλο μέτρο που βασίζεται στις δραστηριότητες, όπως το κόστος, είτε δεν είναι διαθέσιμο για την τελευταία τριετία είτε δεν είναι πλέον ενδεδειγμένο, αρκεί να αποδειχθεί η αξιοπιστία της μέτρησης της δραστηριότητας, ιδίως με προβολές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Τμήμα III

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 18

Διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης

1. Οι συμβάσεις παραχώρησης έχουν περιορισμένη διάρκεια. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας υπολογίζει τη διάρκεια της σύμβασης ανάλογα με τα έργα ή τις υπηρεσίες που ζητούνται.

▼C2

2. Για τις συμβάσεις παραχώρησης που διαρκούν περισσότερο από πέντε έτη, η μέγιστη διάρκεια της παραχώρησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τον εύλογο χρόνο εντός του οποίου ο παραχωρησιούχος θα μπορούσε να αποσβέσει τις επενδύσεις που πραγματοποίησε για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών μαζί με κάποια απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη τις επενδύσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των συγκεκριμένων συμβατικών υποχρεώσεων.

▼B

Οι επενδύσεις που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό περιλαμβάνουν τόσο την αρχική επένδυση όσο και τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης.

Άρθρο 19

Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες

Οι συμβάσεις παραχώρησης για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας υπόκεινται μόνον στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 31 παράγραφος 3 και τα άρθρα 32, 46 και 47.

Άρθρο 20

Μεικτές συμβάσεις

1. Οι συμβάσεις παραχώρησης που έχουν ως αντικείμενο τόσο έργα όσο και υπηρεσίες ανατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης παραχώρησης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης.

▼B

Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες του παραρτήματος IV και εν μέρει από άλλες υπηρεσίες, το κύριο αντικείμενο προσδιορίζεται σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών είναι η υψηλότερη.

▼C2

2. Όταν τα διάφορα μέρη συγκεκριμένης σύμβασης μπορούν αντικειμενικά να διαχωριστούν, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3 και 4. Όταν τα διάφορα μέρη συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικά αδύνατον να διαχωριστούν, εφαρμόζεται η παράγραφος 5.

Όταν μέρος μιας συγκεκριμένης σύμβασης καλύπτεται από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ ή την οδηγία 2009/81/ΕΚ, εφαρμόζεται το άρθρο 21 της παρούσας οδηγίας.

▼B

Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν πλείονες δραστηριότητες, μία εκ των οποίων υπόκειται είτε στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας είτε στην οδηγία 2014/25/ΕΕ, οι ισχύουσες διατάξεις καθορίζονται, αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 22 της παρούσας οδηγίας και το άρθρο 6 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

▼C2

3. Σε περίπτωση συμβάσεων που έχουν ως αντικείμενο στοιχεία που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και άλλα στοιχεία, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους μέρη. Όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να αναθέσουν χωριστές συμβάσεις για συγκεκριμένα μέρη, η απόφαση για ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε συγκεκριμένου μέρους.

Όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση ενιαίας σύμβασης, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου ή στο άρθρο 21, στην προκύπτουσα μεικτή σύμβαση, ανεξαρτήτως της αξίας των μερών που διαφορετικά θα ενέπιπταν σε άλλο νομικό καθεστώς και ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος από το οποίο θα διέπονταν σε διαφορετική περίπτωση τα μέρη αυτά.

▼B

4. Σε περίπτωση μεικτών συμβάσεων που περιλαμβάνουν τόσο στοιχεία συμβάσεων παραχώρησης όσο και στοιχεία δημόσιων συμβάσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ ή συμβάσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2014/25/ΕΕ, η μεικτή σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με τις διατάξεις, αντίστοιχα, της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

▼C2

5. Όταν τα διάφορα μέρη συγκεκριμένης σύμβασης μπορούν αντικειμενικά να διαχωριστούν, το ισχύον νομικό καθεστώς καθορίζεται με βάση το κύριο αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης.

▼B

Στην περίπτωση συμβάσεων που περιλαμβάνουν τόσο στοιχεία σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών όσο και στοιχεία συμβάσεων προμηθειών, το κύριο αντικείμενο προσδιορίζεται σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών ή προμηθειών είναι η υψηλότερη.

Άρθρο 21

Μεικτές συμβάσεις που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις μεικτές συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο στοιχεία σύμβασης παραχώρησης που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και προμήθειες ή άλλα στοιχεία τα οποία καλύπτονται από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ ή από την οδηγία 2009/81/ΕΚ.

▼B

Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν πολλαπλές δραστηριότητες, μία εκ των οποίων υπόκειται είτε στο παράρτημα ΙΙ της παρούσας οδηγίας είτε στην οδηγία 2014/25/ΕΕ και μία άλλη καλύπτεται από την οδηγία 2009/81/ΕΚ ή το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ, οι διατάξεις που ισχύουν καθορίζονται, αντίστοιχα, σύμφωνα με, το άρθρο 23 της παρούσας οδηγίας και το άρθρο 26 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

▼C2

2. Όταν τα διαφορετικά μέρη μιας συγκεκριμένης σύμβασης μπορούν αντικειμενικά να διαχωριστούν, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν να αναθέσουν χωριστές συμβάσεις για τα διαφορετικά μέρη ή να αναθέσουν ενιαία σύμβαση.

Όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να αναθέσουν χωριστές συμβάσεις για συγκεκριμένα μέρη, η απόφαση για το ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε συγκεκριμένου μέρους.

▼B

Όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να αναθέσουν ενιαία σύμβαση, ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια για τον καθορισμό του εφαρμοστέου νομικού καθεστώτος:

▼C2

α) όταν μέρος μιας συγκεκριμένης σύμβασης καλύπτεται από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ ή διαφορετικά μέρη καλύπτονται αντίστοιχα από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ και την οδηγία 209/81/ΕΚ, η σύμβαση μπορεί να ανατίθεται χωρίς εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση ενιαίας σύμβασης βασίζεται σε αντικειμενικούς λόγους·

β) όταν μέρος μιας συγκεκριμένης σύμβασης καλύπτεται από την οδηγία 2009/81/ΕΚ, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να επιλέξει την ανάθεση της σύμβασης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση ενιαίας σύμβασης βασίζεται σε αντικειμενικούς λόγους.

▼B

Η απόφαση ανάθεσης ενιαίας σύμβασης δεν μπορεί, ωστόσο, να λαμβάνεται με σκοπό την εξαίρεσή της από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

▼C2

3. Όταν τα διαφορετικά μέρη μιας συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικά αδύνατον να διαχωριστούν, η σύμβαση μπορεί να ανατίθεται χωρίς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όταν περιλαμβάνει στοιχεία στα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ. Διαφορετικά, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί, κατ' επιλογήν της αναθέτουσας αρχής ή φορέως, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

▼B

Άρθρο 22

Συμβάσεις που καλύπτουν δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ και άλλες δραστηριότητες

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20, στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν πολλαπλές δραστηριότητες, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για κάθε συγκεκριμένη δραστηριότητα ή την ανάθεση ενιαίας σύμβασης. Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση χωριστής σύμβασης, η απόφαση για τους κανόνες που εφαρμόζονται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε συγκεκριμένης δραστηριότητας.

▼B

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20, σε περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς επιλέξουν να αναθέσουν ενιαία σύμβαση, ισχύουν οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Ωστόσο, όταν μία από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες καλύπτεται από την οδηγία 2009/81/ΕΚ ή το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ, εφαρμόζεται το άρθρο 23 του παρόντος άρθρου.

Η επιλογή ανάμεσα στην ανάθεση ενιαίας σύμβασης και στην ανάθεση περισσότερων χωριστών συμβάσεων δεν πρέπει να γίνεται με σκοπό την εξαίρεση μιας σύμβασης ή συμβάσεων από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή, ενδεχομένως, της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

2. Μια σύμβαση που προορίζεται να καλύψει πολλαπλές δραστηριότητες υπόκειται στους κανόνες που ισχύουν για την κύρια δραστηριότητα για την οποία προορίζεται.

3. Στην περίπτωση συμβάσεων για τις οποίες είναι αντικειμενικά αδύνατος ο καθορισμός της κύριας δραστηριότητας για την οποία προορίζονται, οι εφαρμοστέοι κανόνες καθορίζονται σύμφωνα με τα εξής:

α) εάν μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται η σύμβαση υπόκειται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές και η άλλη υπόκειται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς, η σύμβαση παραχώρησης ανατίθεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές·

β) εάν μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται η σύμβαση υπόκειται στην παρούσα οδηγία και η άλλη στην οδηγία 2014/24/ΕΕ, η σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ·

γ) εάν μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται η σύμβαση υπόκειται στην παρούσα οδηγία και η άλλη δεν υπόκειται ούτε στην παρούσα οδηγία ούτε στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή την οδηγία 2014/25/ΕΕ, η σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 23

Συμβάσεις που καλύπτουν δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ και συγχρόνως άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας

▼C2

1. Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν πολλαπλές δραστηριότητες, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για κάθε συγκεκριμένη δραστηριότητα ή την ανάθεση ενιαίας σύμβασης. Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για διαφορετικά μέρη, η απόφαση για το ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε συγκεκριμένης δραστηριότητας.

▼B

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 21, σε περίπτωση που οι αναθέτοντες φορείς επιλέξουν να αναθέσουν ενιαία σύμβαση, ισχύει η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου.

Ωστόσο, η επιλογή ανάμεσα στην ανάθεση ενιαίας σύμβασης και στην ανάθεση περισσότερων χωριστών συμβάσεων δεν πρέπει να γίνεται με σκοπό την εξαίρεση σύμβασης ή συμβάσεων από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

▼B

2. Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν μια δραστηριότητα που υπόκειται στην παρούσα οδηγία και μια άλλη δραστηριότητα η οποία:

α) καλύπτεται από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ· ή

β) υπόκειται στην οδηγία 2009/81/ΕΚ,

▼C2

ο αναθέτων φορέας:

▼B

i) μπορεί να αναθέσει σύμβαση χωρίς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στις περιπτώσεις του στοιχείου α)· ή

ii) μπορεί να επιλέξει να αναθέσει σύμβαση είτε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας είτε σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, στις περιπτώσεις του στοιχείου β). Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δεν θίγει τα κατώτατα όρια και τις εξαιρέσεις που προβλέπει η οδηγία 2009/81/ΕΚ.

▼C2

Οι συμβάσεις που εμπίπτουν στο στοιχείο β) και οι οποίες επιπλέον περιλαμβάνουν διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή άλλα στοιχεία που καλύπτονται από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ μπορούν να ανατίθενται χωρίς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Ωστόσο, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται με την προϋπόθεση η ανάθεση της ενιαίας σύμβασης να δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και η απόφαση για την ανάθεση ενιαίας σύμβασης να μη λαμβάνεται με σκοπό την εξαίρεση συμβάσεων από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

▼B

Τμήμα IV

Ειδικές περιπτώσεις

Άρθρο 24

Συμβάσεις παραχώρησης κατ' αποκλειστικότητα

Τα κράτη μέλη μπορούν να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα το δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης σε προστατευόμενα εργαστήρια και σε οικονομικούς φορείς που έχουν ως κύριο σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη ατόμων με αναπηρίες ή μειονεκτήματα, ή μπορούν να προβλέπουν την εκτέλεση αυτών των συμβάσεων παραχώρησης στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης, εφόσον τουλάχιστον το 30 % των εργαζομένων στα εργαστήρια αυτά, στους οικονομικούς φορείς ή στα προγράμματα είναι άτομα με αναπηρίες ή μειονεκτήματα. Η γνωστοποίηση ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, ή σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 19, η προκαταρκτική γνωστοποίηση κάνουν μνεία του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 25

Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών για υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης καλυπτόμενες από τους κωδικούς CPV 73000000-2 έως 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 και 73430000-5, εφόσον πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα οφέλη ανήκουν αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα για χρήση κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της (του), και

β) η παρεχόμενη υπηρεσία αμείβεται εξ ολοκλήρου από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Αρχές

Άρθρο 26

Οικονομικοί φορείς

1. Οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, έχουν δικαίωμα να παρέχουν τη συγκεκριμένη υπηρεσία, δεν απορρίπτονται με μοναδική αιτιολογία το γεγονός ότι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η ανάθεση της σύμβασης, θα έπρεπε να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

Είναι δυνατόν να απαιτείται από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν, στην υποβολή προσφοράς ή στην αίτηση συμμετοχής που υποβάλλουν, τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού το οποίο πρόκειται να αναλάβει την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης.

▼C2

2. Στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης μπορούν να συμμετέχουν ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων προσωρινών συμπράξεων. Οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς δεν απαιτούν από τις εν λόγω ενώσεις να διαθέτουν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.

Όπου κρίνεται αναγκαίο, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να διευκρινίζουν στα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης τον τρόπο με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων θα πληρούν τις προϋποθέσεις όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ή την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα κατά το άρθρο 38, εφόσον οι προϋποθέσεις αυτές δικαιολογούνται από αντικειμενικούς λόγους και είναι αναλογικές. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν τυποποιημένους όρους για την εκ μέρους των ενώσεων οικονομικών φορέων τήρηση των απαιτήσεων αυτών. Οι όροι εκτέλεσης σύμβασης παραχώρησης από τέτοιες ενώσεις οικονομικών φορέων, οι οποίοι είναι διαφορετικοί από εκείνους που επιβάλλονται σε μεμονωμένους συμμετέχοντες, πρέπει επίσης να δικαιολογούνται από αντικειμενικούς λόγους και είναι αναλογικοί.

3. Παρά τις παραγράφους 1 και 2, οι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς μπορούν να υποχρεώσουν τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή αφού τους ανατεθεί η σύμβαση, στον βαθμό που η σχετική μεταβολή είναι αναγκαία για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης.

▼B

Άρθρο 27

Ονοματολογίες

1. Οποιεσδήποτε αναφορές σε ονοματολογίες στο πλαίσιο της ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης πραγματοποιούνται χρησιμοποιώντας το «Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)» όπως θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 48 για να τροποποιεί τους κωδικούς CPV της παρούσας οδηγίας, οσάκις πρέπει να αντικατοπτριστούν στην παρούσα οδηγία αλλαγές στην ονοματολογία CPV και χωρίς αυτές να συνεπάγονται τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002 περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) (ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1).

▼B

Άρθρο 28

Εχεμύθεια

1. Εκτός αν προβλέπεται άλλως στην παρούσα οδηγία ή στο εθνικό δίκαιο στο οποίο υπόκειται η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας και ιδίως στη νομοθεσία όσον αφορά την πρόσβαση στην ενημέρωση, και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων σχετικά με τη δημοσιοποίηση των ανατιθέμενων συμβάσεων παραχώρησης και την ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 32 και 40 της παρούσας οδηγίας, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δεν αποκαλύπτει πληροφορίες που της/του έχουν διαβιβάσει οικονομικοί φορείς και τις οποίες έχουν χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των τεχνικών ή εμπορικών απορρήτων και των εμπιστευτικών πτυχών των προσφορών.

Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τη δημοσιοποίηση μη εμπιστευτικών τμημάτων συναφθεισών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μεταγενέστερων τροποποιήσεων.

2. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να επιβάλλει απαιτήσεις στους οικονομικούς φορείς, με στόχο την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που τους παρέχει καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης.

Άρθρο 29

Κανόνες που εφαρμόζονται στην επικοινωνία

1. Εκτός από τις περιπτώσεις που η χρήση ηλεκτρονικών μέσων είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 και το άρθρο 34, τα κράτη μέλη ή οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέσα επικοινωνίας για κάθε επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών:

α) ηλεκτρονικά μέσα,

β) ταχυδρομείο ή φαξ,

γ) προφορική επικοινωνία, περιλαμβανομένου του τηλεφώνου, για επικοινωνίες που δεν αφορούν τα βασικά στοιχεία μιας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης και υπό τον όρο ότι το περιεχόμενο της προφορικής επικοινωνίας τεκμηριώνεται επαρκώς σε σταθερό μέσο,

δ) παράδοση ιδιοχείρως πιστοποιούμενη από αποδεικτικό παραλαβής.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καταστήσουν υποχρεωτική τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας για συμβάσεις παραχώρησης, υπερβαίνοντας τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 και στο άρθρο 34 της παρούσας οδηγίας.

2. Το επιλεγέν μέσο επικοινωνίας θα πρέπει να είναι γενικώς προσιτό, να μην εισάγει διακρίσεις και να μην περιορίζει την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παραχώρησης. Τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, πρέπει να είναι συμβατά με τις εν γένει χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

▼B

Σε κάθε επικοινωνία, ανταλλαγή και αποθήκευση πληροφοριών, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς διασφαλίζουν ότι διαφυλάσσεται η ακεραιότητα των δεδομένων και το απόρρητο των αιτήσεων και των προσφορών. Εξετάζουν το περιεχόμενο των αιτήσεων και των προσφορών μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές αρχές

Άρθρο 30

Γενικές αρχές

1. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορούν να οργανώνουν ελεύθερα τη διαδικασία που οδηγεί στην επιλογή του παραχωρησιούχου με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης προς την παρούσα οδηγία

2. Κατά τον σχεδιασμό της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης τηρούνται οι αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 3. Ειδικότερα, κατά τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης, η αναθέτουσα αρχή ή φορέας δεν πρέπει να παρέχει, κατά τρόπο που δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους υποψηφίους ή προσφέροντες εις βάρος άλλων.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι, κατά την εκτέλεση των συμβάσεων παραχώρησης, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπισθεί μέσω της νομοθεσίας της Ένωσης, της εθνικής νομοθεσίας, συλλογικών συμβάσεων ή των διεθνών διατάξεων περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου που απαριθμούνται στο παράρτημα Χ.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 48 για την τροποποίηση του καταλόγου του παραρτήματος Χ, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, με σκοπό την προσθήκη νέων διεθνών συμφωνιών που έχουν κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη ή σε περίπτωση που οι αναφερόμενες σε αυτόν υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες δεν κυρώνονται πλέον από όλα τα κράτη μέλη ή έχουν υποστεί άλλες τροποποιήσεις, για παράδειγμα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, το περιεχόμενο ή την ονομασία τους.

Άρθρο 31

▼C2

Προκηρύξεις συμβάσεων παραχώρησης

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς που επιθυμούν να αναθέσουν σύμβαση παραχώρησης γνωστοποιούν την πρόθεσή τους με προκήρυξη σύμβασης παραχώρησης.

2. Οι προκηρύξεις σύμβασης παραχώρησης περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα V και, κατά περίπτωση, οιαδήποτε άλλη πληροφορία κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, με μορφή τυποποιημένων εντύπων.

▼C2

3. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς που επιθυμούν να αναθέσουν σύμβαση παραχώρησης για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV γνωστοποιούν την πρόθεσή τους για ανάθεση σύμβασης παραχώρησης μέσω της δημοσίευσης προκαταρκτικής προκήρυξης. Οι εν λόγω προκηρύξεις περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα VI.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δεν υποχρεούνται να δημοσιεύσουν προκήρυξη σύμβασης παραχώρησης σε περίπτωση που τα έργα ή οι υπηρεσίες μπορούν παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

▼B

α) η σύμβαση παραχώρησης αποσκοπεί στη δημιουργία ή την απόκτηση ενός μοναδικού έργου τέχνης ή μιας καλλιτεχνικής εκδήλωσης·

β) έλλειψη ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους·

γ) ύπαρξη αποκλειστικού δικαιώματος·

δ) προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και αποκλειστικών δικαιωμάτων πλην αυτών του σημείου 10 του άρθρου 5.

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στα στοιχεία β), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται μόνον εφόσον δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική επιλογή ή δυνατότητα υποκατάστασης και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων ανάθεσης της παραχώρησης·

▼C2

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δεν υποχρεούται να δημοσιεύσει νέα προκήρυξη σύμβασης παραχώρησης εάν, σε προηγούμενη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, δεν υποβλήθηκε καμία αίτηση συμμετοχής ή προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες αιτήσεις ή προσφορές δεν κρίθηκε κατάλληλη, με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης παραχώρησης και ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή, εφόσον το ζητήσει.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, μια προσφορά θεωρείται ότι δεν είναι κατάλληλη εάν είναι άσχετη με τη σύμβαση παραχώρησης και προδήλως ανίκανη, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές, να ικανοποιήσει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, όπως καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης.

▼B

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, μια προσφορά δεν θεωρείται κατάλληλη εφόσον:

▼C2

α) ο αιτών πρόκειται ή μπορεί να αποκλειστεί βάσει των παραγράφων 4 έως 9 του άρθρου 38 ή δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής που ορίζει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας βάσει της παραγράφου 1 του άρθρου 38·

β) οι αιτήσεις περιλαμβάνουν προσφορές που δεν είναι κατάλληλες σύμφωνα με το ανωτέρω δεύτερο εδάφιο.

▼B

Άρθρο 32

▼C2

Γνωστοποιήσεις συναφθεισών συμβάσεων παραχώρησης

▼B

1. Το αργότερο εντός 48 ημερών από την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 33, γνωστοποίηση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης. Για τις κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες του παραρτήματος IV, οι γνωστοποιήσεις αυτές μπορούν να συγκεντρώνονται ανά τριμηνία. Σε αυτή την περίπτωση, αποστέλλονται εντός 48 ημερών από τη λήξη εκάστης τριμηνίας.

▼C2

2. Οι γνωστοποιήσεις συναφθείσας σύμβασης παραχώρησης περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα VII ή, όσον αφορά συμβάσεις παραχώρησης για κοινωνικές και για άλλες ειδικές υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα VIII. Δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33.

▼B

Άρθρο 33

▼C2

Σύνταξη και τρόπος δημοσίευσης των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων

1. Οι προκηρύξεις σύμβασης παραχώρησης, οι γνωστοποιήσεις συναφθείσας σύμβασης παραχώρησης και η γνωστοποίηση που αναφέρεται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στα παραρτήματα V, VI, VII, VIII και XI με μορφή τυποποιημένων εντύπων, συμπεριλαμβανομένων τυποποιημένων εντύπων για τα διορθωτικά.

▼B

Η Επιτροπή καταρτίζει τα τυποποιημένα αυτά έντυπα μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 50.

▼C2

2. Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 συντάσσονται, διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά μέσα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύονται σύμφωνα με το παράρτημα IX. Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαιώνει στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα την παραλαβή της προκήρυξης/γνωστοποίησης και τη δημοσίευση των πληροφοριών που διαβιβάστηκαν, αναφέροντας την ημερομηνία της δημοσίευσης, η οποία συνιστά και απόδειξη της δημοσίευσης. Οι προκηρύξεις/γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται το αργότερο πέντε ημέρες μετά την αποστολή τους. Τα έξοδα δημοσίευσης των προκηρύξεων/γνωστοποιήσεων από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης βαρύνουν την Ένωση.

3. Οι προκηρύξεις σύμβασης παραχώρησης δημοσιεύονται εξ ολοκλήρου σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, αναλόγως της επιλογής της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα. Αυθεντικό θεωρείται μόνο το (τα) κείμενο(-α) που δημοσιεύεται(-ονται) στην εν λόγω γλώσσα ή γλώσσες. Περίληψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

4. Οι προκηρύξεις σύμβασης παραχώρησης και οι γνωστοποιήσεις συναφθείσας σύμβασης παραχώρησης δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο προτού δημοσιευθούν από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός εάν η δημοσίευση σε επίπεδο ΕΕ δεν γίνει εντός 48 ωρών αφότου η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε την παραλαβή από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα της προκήρυξης/γνωστοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 2. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις συναφθείσας σύμβασης παραχώρησης που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν περιλαμβάνουν άλλες πληροφορίες εκτός από εκείνες που περιέχονται στις προκηρύξεις/γνωστοποιήσεις που αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης/γνωστοποίησης στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 34

Ηλεκτρονική διαθεσιμότητα των εγγράφων σύμβασης παραχώρησης

▼C2

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς παρέχουν δωρεάν απεριόριστη και πλήρη άμεση πρόσβαση, με ηλεκτρονικά μέσα, στα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης από την ημερομηνία

▼C2

δημοσίευσης της προκήρυξης σύμβασης παραχώρησης ή, εάν η προκήρυξη δεν περιέχει την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών. Στο κείμενο της προκήρυξης της σύμβασης παραχώρησης ή των εν λόγω προσκλήσεων διευκρινίζεται η διεύθυνση διαδικτύου στην οποία διατίθενται τα εν λόγω έγγραφα παραχώρησης.

2. Όταν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, για έκτακτους λόγους ασφαλείας ή τεχνικούς λόγους ή λόγω του ιδιαιτέρως ευαίσθητου χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών που απαιτούν πολύ υψηλό επίπεδο προστασίας, δεν μπορεί να προσφερθεί δωρεάν απεριόριστη και πλήρης άμεση πρόσβαση, με ηλεκτρονικά μέσα, σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στην προκήρυξη ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ότι τα σχετικά έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης θα διαβιβασθούν με άλλα μέσα, πλην των ηλεκτρονικών, καθώς και ότι θα παραταθεί η προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών.

▼B

3. Εφόσον έχει ζητηθεί εγκαίρως, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς ή οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν σε όλους τους αιτούντες ή τους προσφέροντες που λαμβάνουν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης το αργότερο έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή των προσφορών.

Άρθρο 35

Καταπολέμηση της διαφθοράς και πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς να λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα για την καταπολέμησης της απάτης, της ευνοιοκρατίας και της διαφθοράς και για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την επανόρθωση συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, ούτως ώστε να αποφεύγονται τυχόν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας ανάθεσης και η ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων και προσφερόντων.

Η έννοια της σύγκρουσης συμφερόντων καλύπτει τουλάχιστον τις περιπτώσεις στις οποίες τα μέλη του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα που συμμετέχουν στη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης ή που μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση της εν λόγω διαδικασίας έχουν, άμεσα ή έμμεσα, χρηματοπιστωτικά, οικονομικά ή άλλα προσωπικά συμφέροντα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι θέτουν σε κίνδυνο την αμεροληψία και την ανεξαρτησία στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης.

Σε σχέση με τις συγκρούσεις συμφερόντων, τα θεσπιζόμενα μέτρα δεν υπερβαίνουν τα απολύτως αναγκαία για την πρόληψη πιθανής σύγκρουσης ή την επανόρθωση διαπιστωθείσας σύγκρουσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Διαδικαστικές εγγυήσεις

Άρθρο 36

Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις

1. Οι τεχνικές και οι λειτουργικές απαιτήσεις καθορίζουν τα χαρακτηριστικά που απαιτείται να έχουν τα έργα και/ή οι υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης. Περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης.

▼B

Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν επίσης να αναφέρονται στην ειδική διαδικασία εκτέλεσης ή παροχής των ζητούμενων έργων ή υπηρεσιών υπό τον όρο ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα της αξίας και των στόχων της σύμβασης. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν για παράδειγμα να περιλαμβάνουν τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων, τον σχεδιασμό για όλες τις χρήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες), καθώς και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, τις επιδόσεις, την ασφάλεια ή τις διαστάσεις, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, καθώς και οδηγίες για τους χρήστες.

2. Εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένη κατασκευή ή προέλευση ή σε ιδιαίτερη μέθοδο κατασκευής που χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε σε εμπορικό σήμα, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τύπο ή συγκεκριμένη παραγωγή που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Τέτοια αναφορά επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι εφικτή μια επαρκώς ακριβής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης. Η εν λόγω αναφορά συνοδεύεται από τους όρους «ή ισοδύναμο».

3. Μια αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα δημοπρατούμενα έργα, και υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές τις οποίες έχει καθορίσει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, ότι οι λύσεις που προτείνει ανταποκρίνονται, κατά ισοδύναμο τρόπο, στις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις.

Άρθρο 37

Διαδικαστικές εγγυήσεις

1. Οι συμβάσεις παραχώρησης ανατίθενται στη βάση των κριτηρίων που ορίζει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας σύμφωνα με το άρθρο 41, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

▼C2

α) η προσφορά πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που έχει ορίσει, κατά περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας·

▼B

β) ο προσφέρων πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1· και

γ) ο προσφέρων δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης βάσει του άρθρου 38 παράγραφοι 4 έως 7 και με την επιφύλαξη του άρθρου 38 παράγραφος 9.

▼C2

Οι ελάχιστες απαιτήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α) περιλαμβάνουν προϋποθέσεις και χαρακτηριστικά (κυρίως τεχνικά, φυσικά, λειτουργικά και νομικά) που οποιαδήποτε προσφορά θα πρέπει να πληροί ή να κατέχει.

▼B

2. Η αναθέτουσα αρχή η ο αναθέτων φορέας παρέχουν:

▼C2

α) στην προκήρυξη της σύμβασης παραχώρησης, περιγραφή της παραχώρησης και των προϋποθέσεων συμμετοχής·

▼C2

β) στην προκήρυξη της σύμβασης παραχώρησης, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή σε άλλα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης, περιγραφή των κριτηρίων ανάθεσης και, κατά περίπτωση, τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται.

▼B

3. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να περιορίσει τον αριθμό των υποψηφίων ή προσφερόντων σε κατάλληλο επίπεδο, εφόσον αυτό γίνεται με διαφάνεια και με αντικειμενικά κριτήρια. Ο αριθμός των υποψηφίων ή προσφερόντων που καλούνται να συμμετάσχουν πρέπει να είναι επαρκής ώστε να εξασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός.

▼C2

4. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας κοινοποιούν σε όλους τους συμμετέχοντες την περιγραφή της προβλεπόμενης οργάνωσης της διαδικασίας και ενδεικτική προθεσμία ολοκλήρωσης. Ενδεχόμενη τροποποίηση κοινοποιείται σε όλους τους συμμετέχοντες και, στον βαθμό που αφορά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην προκήρυξη, ανακοινώνεται σε όλους τους οικονομικούς φορείς.

▼B

5. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας εξασφαλίζει την κατάλληλη καταγραφή των σταδίων της διαδικασίας σύμφωνα με τα μέσα που κρίνει επιβεβλημένα, με την επιφύλαξη του άρθρου 28 παράγραφος 1.

6. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να προβεί σε διαπραγματεύσεις με τους υποψηφίους και τους προσφέροντες. Το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης, τα κριτήρια ανάθεσης και οι ελάχιστες απαιτήσεις δεν τροποποιούνται κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Άρθρο 38

Επιλογή και ποιοτική αξιολόγηση των υποψηφίων

►C2 1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς εξακριβώνουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής που σχετίζονται με την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια των υποψηφίων ή των προσφερόντων βάσει υπεύθυνων δηλώσεων και συστάσεων που πρέπει να υποβάλλονται ως αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που διευκρινίζονται στην προκήρυξη παραχώρησης και οι οποίες πρέπει να μην εισάγουν διακρίσεις και να είναι αναλογικές με το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης. ◄ Οι προϋποθέσεις συμμετοχής σχετίζονται και είναι αναλογικές με την ανάγκη διασφάλισης της ικανότητας του παραχωρησιούχου να εκτελέσει τη σύμβαση παραχώρησης, λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο της σύμβασης και με τον στόχο εξασφάλισης πραγματικού ανταγωνισμού.

2. Για την πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, εφόσον κρίνεται σκόπιμο και για συγκεκριμένη σύμβαση παραχώρησης, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να αποδείξει στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης, προσκομίζοντας για παράδειγμα σχετική δέσμευση των εν λόγω φορέων. Όσον αφορά τη χρηματοοικονομική επάρκεια, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και οι άλλοι φορείς να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

▼C2

3. Ομοίως, μια ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.

▼B

4. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση τους ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαισίου αριθ. 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου ([1])·

▼C2

β) διαφθορά, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί καταπολεμήσεως της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([2]) και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης-πλαισίου αριθ. 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου ([3]), καθώς και διαφθορά όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα ή του οικονομικού φορέα·

▼B

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων ([4]) των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου ([5]), ή ηθική αυτουργία, συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής·

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6])·

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]).

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Αναθέτοντες φορείς άλλοι από τους αναφερόμενους στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) μπορούν να αποκλείσουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση τους ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

([1]) Απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42).

([2]) ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1.

([3]) Απόφαση-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54).

([4]) ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48.

([5]) Απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3).

([6]) Οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15).

([7]) Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1).

▼B

5. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) αποκλείουν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, εάν περιέλθει σε γνώση τους ότι αυτός αθετεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και εφόσον αυτό πιστοποιείται από τελική και δεσμευτική δικαστική ή διοικητική απόφαση σύμφωνη με τις νομικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένος ή με τις νομικές διατάξεις του κράτους μέλους της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα.

Επιπλέον, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) μπορούν να αποκλείσουν ή να υποχρεωθούν από τα κράτη μέλη να αποκλείσουν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει παραβεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στις παραγράφους 4 και 5 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

Τα κράτη μέλη μπορούν, επίσης, να προβλέπουν παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στην παράγραφο 5, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που όφειλε λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την παράγραφο 5 τρίτο εδάφιο, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής.

7. Οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποκλείσουν ή να υποχρεωθούν από τα κράτη μέλη να αποκλείσουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης οιονδήποτε οικονομικό φορέα εάν πληρούται οιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν μπορούν να αποδείξουν με κατάλληλα μέσα αθέτηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3,

►C2 β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη στις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ◄· ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποφασίσει να μην αποκλείσει ή να υποχρεωθεί από το κράτος μέλος να μην αποκλείσει οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μια από τις ανωτέρω καταστάσεις, όταν έχει διαπιστωθεί ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβανομένων υπόψη των εφαρμοστέων εθνικών κανόνων και μέτρων σχετικά με τη συνέχεια των δραστηριοτήτων στις ανωτέρω καταστάσεις,

▼B

γ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του,

▼C2

δ) εάν μια κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 35 δεύτερο εδάφιο δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

▼B

ε) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικού φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

▼C2

στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης ή προηγούμενης σύμβασης με αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 2014/25/ΕΕ που είχαν ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της εν λόγω σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

▼B

ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τέτοιες πληροφορίες ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαιτούμενα έγγραφα προς επίρρωση αυτών των πληροφοριών,

η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να συνεπάγονται αθέμιτα πλεονεκτήματα για τον ίδιο στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση της σύμβασης,

θ) στην περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης στους τομείς της άμυνας και της ασφαλείας κατά τα οριζόμενα στην οδηγία 2009/81/ΕΚ, εφόσον έχει εξακριβωθεί, βάσει αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων προστατευόμενων πηγών δεδομένων, ότι ο οικονομικός φορέας δεν διαθέτει την αξιοπιστία που απαιτείται για τον αποκλεισμό κινδύνων κατά της ασφαλείας του κράτους μέλους.

8. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) αποκλείουν, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οικονομικό φορέα, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται, λόγω πράξεων που διαπράχθηκαν ή παραλείφθηκαν είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

Ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποκλείσουν ή να υποχρεωθούν από τα κράτη μέλη να αποκλείσουν οικονομικό φορέα, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται, λόγω των πράξεων που διαπράχθηκαν ή παραλείφθηκαν είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στη δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 και στην παράγραφο 7.

►C2 9. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 7 μπορεί να προσκομίσει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε αποδεικνύουν επαρκώς την αξιοπιστία του, παρά την ύπαρξη του σχετικού λόγου αποκλεισμού. ◄ Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία.

▼B

Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Σε περίπτωση που τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, αποστέλλεται στον εν λόγω οικονομικό φορέα αιτιολόγηση της σχετικής απόφασης.

▼C2

Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

▼B

10. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους εφαρμογής του παρόντος άρθρου, μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και τηρουμένης της ενωσιακής νομοθεσίας. Καθορίζουν, ιδίως, τη μέγιστη περίοδο αποκλεισμού σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν λάβει μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 9. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί από τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τρία έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7.

Άρθρο 39

Προθεσμίες παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής για τη σύμβαση παραχώρησης

▼C2

1. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των αιτήσεων ή των προσφορών, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς λαμβάνουν υπόψη, ιδίως, το πολύπλοκο της παραχώρησης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών ή των αιτήσεων, με την επιφύλαξη των ελάχιστων προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

▼B

2. Εάν οι αιτήσεις ή οι προσφορές μπορούν να συνταχθούν μόνον έπειτα από επιτόπια επίσκεψη ή από επιτόπια εξέταση εγγράφων προσαρτημένων στα έγγραφα ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης, οι προθεσμίες παραλαβής των αιτήσεων για τη σύμβαση παραχώρησης ή για την παραλαβή των προσφορών ορίζονται κατά τρόπον ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για τη σύνταξη αιτήσεων ή προσφορών και, σε κάθε περίπτωση, είναι μεγαλύτερες από τις ελάχιστες προθεσμίες που ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4.

▼C2

3. Η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής είτε περιλαμβάνονται οι προσφορές είτε όχι για την παραχώρηση ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης.

▼B

4. Εάν η διαδικασία πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αρχικών προσφορών είναι 22 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

5. Σύντμηση κατά πέντε ημέρες της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών είναι δυνατή όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με το άρθρο 29.

▼B

Άρθρο 40

▼C2

Παροχή πληροφόρησης στους υποψηφίους και στους προσφέροντες

1. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας ενημερώνει το ταχύτερο δυνατόν κάθε υποψήφιο και προσφέροντα για τις αποφάσεις που λαμβάνονται σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης παραχώρησης, περιλαμβανομένου και του ονόματος του παραχωρησιούχου, τους λόγους για τυχόν απόφαση απόρριψης της αίτησης συμμετοχής ή της προσφοράς του, καθώς και τους λόγους για τους οποίους ενδεχομένως αποφάσισε να μην αναθέσει σύμβαση για την οποία έχει προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης παραχώρησης, ή να αρχίσει εκ νέου τη διαδικασία.

Επιπλέον, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου μέρους, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας γνωστοποιεί το συντομότερο, και σε κάθε περίπτωση εντός 15 ημερών από την παραλαβή γραπτής αίτησης, στους προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτή προσφορά, τα χαρακτηριστικά και τα σχετικά πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς.

2. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δύναται να αποφασίζει να μη γνωστοποιήσει ορισμένες πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σχετικά με τη σύμβαση εάν η γνωστοποίηση των εν λόγω πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή των νόμων, να είναι κατ' άλλον τρόπο αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, να βλάψει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων αυτών.

▼B

Άρθρο 41

Κριτήρια ανάθεσης

1. Οι συμβάσεις παραχώρησης ανατίθενται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που συμμορφούνται προς τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 3, και διασφαλίζουν την αξιολόγηση των προσφορών υπό συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού κατά τρόπον ο οποίος να παρέχει συνολικό οικονομικό πλεονέκτημα για την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα.

2. Τα κριτήρια ανάθεσης συνδέονται με το αντικείμενο της παραχώρησης και δεν παρέχουν απεριόριστη ελευθερία επιλογής στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα. Μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, περιβαλλοντικά ή κοινωνικά κριτήρια ή κριτήρια σχετικά με την καινοτομία.

Τα κριτήρια αυτά συνοδεύονται από απαιτήσεις που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες.

Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας επαληθεύει εάν οι προσφορές πληρούν όντως τα κριτήρια ανάθεσης.

3. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας κατατάσσουν τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

▼C2

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας λαμβάνουν προσφορά η οποία προτείνει καινοτόμους λύσεις με εξαιρετικό επίπεδο λειτουργικών απαιτήσεων που δεν θα μπορούσε να είχε προβλέψει μια επιμελής αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας, η εν λόγω αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δύναται, κατ' εξαίρεση, να τροποποιήσει τη σειρά προτεραιότητας των

▼C2

κριτηρίων ανάθεσης προκειμένου να ληφθεί υπόψη η καινοτόμος λύση. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας ενημερώνουν όλους τους προσφέροντες για την τροποποίηση της σειράς σπουδαιότητας και εκδίδουν νέα πρόσκληση υποβολής προσφορών, με βάση τις ελάχιστες προθεσμίες που ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 39. Εφόσον τα κριτήρια ανάθεσης έχουν δημοσιευθεί τη στιγμή της δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης παραχώρησης, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δημοσιεύουν νέα προκήρυξη της σύμβασης παραχώρησης, με βάση τις ελάχιστες προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

▼B

Η τροποποίηση της σειράς προτεραιότητας δεν θα πρέπει να δημιουργεί διακρίσεις.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 42

Υπεργολαβία

1. Η τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 30 παράγραφος 3 από τους υπεργολάβους διασφαλίζεται μέσω κατάλληλων ενεργειών από τις αρμόδιες εθνικές αρχές που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

2. Στα έγγραφα της παραχώρησης, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητήσει ή μπορεί να υποχρεώνεται από ένα κράτος μέλος να ζητήσει από τον προσφέροντα ή τον αιτούντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει ως υπεργολαβία σε τρίτους, καθώς και τους προτεινόμενους υπεργολάβους. Η παρούσα παράγραφος δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου παραχωρησιούχου.

►C2 3. Στην περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης έργων και αναφορικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται στις εγκαταστάσεις υπό την εποπτεία της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, μετά την ανάθεση της σύμβασης παραχώρησης και το αργότερο κατά την έναρξη της εκτέλεσης της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας απαιτούν από τον παραχωρησιούχο να τους υποδείξει το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του που συμμετέχουν στα εν λόγω έργα ή υπηρεσίες, εφόσον του είναι γνωστά την παρούσα χρονική στιγμή. ◄ Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας απαιτούν από τον παραχωρησιούχο να τους κοινοποιεί τυχόν αλλαγές των πληροφοριών αυτών στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες όσον αφορά νέους υπεργολάβους που θα συμμετάσχουν στα εν λόγω έργα ή υπηρεσίες

Παρά το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν την υποχρέωση οι απαιτούμενες πληροφορίες να χορηγούνται άμεσα στον παραχωρησιούχο.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζονται στους προμηθευτές.

Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επεκτείνουν ή να τους ζητεί κράτος μέλος να επεκτείνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο, όπως π.χ.:

▼C2

α) σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών πλην εκείνων που αφορούν υπηρεσίες που παρέχονται σε εγκαταστάσεις υπό την εποπτεία της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα ή στους προμηθευτές που ενέχονται στις συμβάσεις παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών,

▼B

β) σε υπεργολάβους των υπεργολάβων του παραχωρησιούχου ή σε κατώτερη βαθμίδα στην αλυσίδα της υπεργολαβικής ανάθεσης.

4. Για την αποφυγή παραβιάσεων των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3, λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα, όπως:

α) Όταν προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους μηχανισμός κοινής ευθύνης μεταξύ των υπεργολάβων και του παραχωρησιούχου, το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται οι σχετικοί κανόνες σύμφωνα προς τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στο άρθρο 30 παράγραφος 3,

▼C2

β) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επαληθεύουν ή τα κράτη μέλη μπορούν να τους ζητούν να επαληθεύουν κατά πόσον υφίστανται λόγοι αποκλεισμού υπεργολάβων δυνάμει των παραγράφων 4 έως 10 του άρθρου 38. Στις περιπτώσεις αυτές, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει τον υπεργολάβο για τον οποίο διαπιστώθηκε από την επαλήθευση ότι υφίστανται υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορούν να απαιτούν ή τα κράτη μέλη μπορούν να τους ζητούν να απαιτούν από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει τον υπεργολάβο για τον οποίο διαπιστώθηκε από την επαλήθευση ότι υφίστανται μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού.

▼B

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν αυστηρότερους κανόνες ευθύνης δυνάμει της εθνικής τους νομοθεσίας.

6. Τα κράτη μέλη, έχοντας επιλέξει την παροχή μέτρων δυνάμει των παραγράφων 1 και 3, καθορίζουν τους όρους εφαρμογής των εν λόγω μέτρων, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου. Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τη δυνατότητα εφαρμογής τους, έναντι π.χ. ορισμένων συμβάσεων, ορισμένων κατηγοριών αναθετουσών αρχών, αναθετόντων φορέων ή οικονομικών φορέων ή έναντι ορισμένων ποσών.

Άρθρο 43

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους

▼C2

1. Οι συμβάσεις παραχώρησης δύνανται να τροποποιούνται άνευ διεξαγωγής νέας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης δυνάμει της παρούσας οδηγίας σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) εφόσον οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής τους αξίας, έχουν προβλεφθεί στα αρχικά έγγραφα της παραχώρησης με τη μορφή σαφών, ακριβών και ρητών ρητρών αναθεώρησης, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται ρήτρες αναθεώρησης της αξίας ή επιλογές. Οι εν λόγω ρήτρες ορίζουν το πεδίο εφαρμογής και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή αναθεωρήσεων, καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης παραχώρησης·

▼C2

β) όσον αφορά συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες από τον αρχικό ανάδοχο που έχουν καταστεί απαραίτητες και δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση παραχώρησης εφόσον η αλλαγή αναδόχου:

i) δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, όπως απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις, η αγορά των οποίων έγινε στο πλαίσιο της αρχικής σύμβασης παραχώρησης· και

ii) θα συνεπαγόταν σημαντική αναστάτωση ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα.

▼B

Ωστόσο, σε περιπτώσεις συμβάσεων παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσα αρχή, για τους σκοπούς της άσκησης δραστηριότητας πλην εκείνων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ, οποιαδήποτε αύξηση της αξίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % της αξίας της αρχικής σύμβασης παραχώρησης. Σε περίπτωση που γίνονται περισσότερες διαδοχικές τροποποιήσεις, ο περιορισμός αυτός εφαρμόζεται στην αξία εκάστης τροποποίησης. Οι εν λόγω διαδοχικές τροποποιήσεις δεν έχουν ως στόχο την παράκαμψη της παρούσας οδηγίας·

γ) στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από επιμελή αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα,

ii) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της παραχώρησης,

iii) σε περιπτώσεις συμβάσεων παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσα αρχή, για τους σκοπούς της άσκησης δραστηριότητας πλην εκείνων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ, οποιαδήποτε αύξηση της αξίας δεν υπερβαίνει το 50 % της αξίας της αρχικής σύμβασης παραχώρησης. Σε περίπτωση που γίνονται περισσότερες διαδοχικές τροποποιήσεις, ο περιορισμός αυτός εφαρμόζεται στην αξία εκάστης τροποποίησης. Οι εν λόγω διαδοχικές τροποποιήσεις δεν έχουν ως στόχο την παράκαμψη της παρούσας οδηγίας·

δ) όταν ένας νέος παραχωρησιούχος αντικαθιστά εκείνον στον οποίο η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας είχαν αρχικά αναθέσει τη σύμβαση παραχώρησης συνεπεία:

▼C2

i) είτε ρητής ρήτρας αναθεώρησης ή προαίρεσης σύμφωνα προς το στοιχείο α),

▼B

ii) είτε καθολικής ή μερικής διαδοχής στη θέση του αρχικού παραχωρησιούχου, κατόπιν εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένης εξαγοράς, συγχώνευσης, και αφερεγγυότητας, άλλου οικονομικού φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που θεσπίστηκαν αρχικά, εφόσον η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν έχει στόχο την αποφυγή της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ή

iii) στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αναλαμβάνουν οι ίδιοι τις υποχρεώσεις του βασικού παραχωρησιούχου έναντι των υπεργολάβων του, εφόσον προβλέπεται η δυνατότητα αυτή δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας·

▼C2

ε) εφόσον οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 4.

Οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς που έχουν τροποποιήσει σύμβαση παραχώρησης στις περιπτώσεις των στοιχείων β) και γ) της παρούσας παραγράφου, δημοσιεύουν σχετική γνωστοποίηση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η εν λόγω γνωστοποίηση περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα XI και δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 33.

▼B

2. Επιπλέον, και χωρίς να απαιτείται επαλήθευση κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των στοιχείων α) έως δ) της παραγράφου 4, οι συμβάσεις παραχώρησης μπορούν να τροποποιούνται χωρίς διαδικασία νέας σύμβασης παραχώρησης σύμφωνα προς την παρούσα οδηγία, εφόσον η αξία της τροποποίησης είναι χαμηλότερη των ακόλουθων αξιών:

i) του κατώτατου ορίου του άρθρου 8, και

ii) του 10 % της αξίας της αρχικής σύμβασης παραχώρησης.

▼C2

Ωστόσο, η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλει τη συνολική φύση της παραχώρησης. Σε περίπτωση που γίνονται διάφορες διαδοχικές τροποποιήσεις, η αξία τους εκτιμάται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων.

▼B

3. Για τον υπολογισμό της αξίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) του παρόντος άρθρου, σημείο αναφοράς αποτελεί η επικαιροποιημένη αξία, όταν η σύμβαση παραχώρησης περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Εάν δεν περιλαμβάνεται ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής στη σύμβαση παραχώρησης, η επικαιροποιημένη αξία υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τον μέσο πληθωρισμό στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα.

4. Τυχόν τροποποίηση μιας σύμβασης παραχώρησης κατά τη διάρκεια ισχύος της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια του στοιχείου ε) της παραγράφου 1, εάν τροποποιεί ουσιωδώς τη σύμβαση σε σχέση με εκείνη που είχε αρχικά συναφθεί. Σε κάθε περίπτωση, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, μια τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης εάν πληρούται μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν αποτελούσαν μέρος της αρχικής διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης, θα είχαν επιτρέψει την αποδοχή άλλων υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικά ή την αποδοχή προσφοράς διαφορετικής από εκείνη που επιλέχθηκε αρχικά ή θα προσέλκυαν επιπλέον συμμετέχοντες στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης,

β) η τροποποίηση μεταβάλλει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης παραχώρησης υπέρ του παραχωρησιούχου κατά τρόπο ο οποίος δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση παραχώρηση,

γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το πεδίο της παραχώρησης,

δ) όταν ένας νέος παραχωρησιούχος αντικαθιστά εκείνον στον οποίο η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας είχαν αρχικά αναθέσει τη σύμβαση παραχώρησης σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες που προβλέπονται στο στοιχείο δ) της παραγράφου 1.

5. Δυνάμει της παρούσας οδηγίας απαιτείται νέα διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης για άλλες τροποποιήσεις των διατάξεων ανάθεσης σύμβασης κατά τη διάρκεια αυτής πλην εκείνων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.

▼B

Άρθρο 44

Λύση συμβάσεων παραχώρησης

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς έχουν τη δυνατότητα, δυνάμει των προϋποθέσεων που ορίζει το εφαρμοστέο εθνικό ενοχικό δίκαιο, να καταγγείλει μια δημόσια σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον πληρούται μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

▼C2

α) έγινε μια τροποποίηση της σύμβασης παραχώρησης που θα είχε άλλως απαιτήσει μια νέα διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης, βάσει του άρθρου 43·

β) ο παραχωρησιούχος, τη στιγμή της ανάθεσης της σύμβασης, τελούσε σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 4 και, ως τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης·

▼B

γ) το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαίνεται, στο πλαίσιο διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 258 της ΣΛΕΕ, ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του δυνάμει των Συνθηκών λόγω του γεγονότος ότι αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας που ανήκει στο εν λόγω κράτος μέλος έχει αναθέσει τη σχετική σύμβαση παραχώρησης χωρίς να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του/της δυνάμει των Συνθηκών και της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 45

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Για να εξασφαλίζεται ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τουλάχιστον τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν άρθρο επιτελούνται από μία ή περισσότερες αρχές ή δομές. Κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές αρμόδιες αρχές ή δομές.

▼C2

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι παρακολουθείται η εφαρμογή των κανόνων για την ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης. Όταν οι αρχές ή οι δομές παρακολούθησης εντοπίζουν συγκεκριμένες παραβιάσεις, όπως απάτη, διαφθορά, σύγκρουση συμφερόντων και άλλες σοβαρές παρατυπίες ή συστημικά προβλήματα, έχουν την εξουσία να υποδεικνύουν τις παραβιάσεις ή τα προβλήματα αυτά στις εθνικές αρχές ελέγχου, στα δικαστήρια ή σε άλλες αρμόδιες αρχές ή δομές, όπως είναι ο διαμεσολαβητής (ombudsman), τα εθνικά κοινοβούλια ή οι επιτροπές τους.

▼B

3. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων παρακολούθησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 τίθενται στη διάθεση του κοινού με τα κατάλληλα μέσα πληροφόρησης.

Η Επιτροπή δύναται, το πολύ ανά τριετία, να ζητεί από τα κράτη μέλη να της διαβιβάζουν έκθεση παρακολούθησης η οποία θα παρέχει επισκόπηση των συχνότερων περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων ανάθεσης των συμβάσεων παραχώρησης, περιλαμβανομένων και των πιθανών διαρθρωτικών ή επαναλαμβανόμενων προβλημάτων στην εφαρμογή των κανόνων, πιθανών περιπτώσεων απάτης και άλλων παράνομων συμπεριφορών.

▼C2

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχονται δωρεάν οι πληροφορίες και η καθοδήγηση για την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης όσον αφορά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης ώστε να βοηθήσουν τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους οικονομικούς φορείς στην ορθή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 89/665/ΕΟΚ ΚΑΙ 92/13/ΕΟΚ

Άρθρο 46

Τροποποιήσεις της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ

Η οδηγία 89/665/ΕΟΚ τροποποιείται ως ακολούθως:

1) Το άρθρο 1 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις οι οποίες αναφέρονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), εκτός εάν οι εν λόγω συμβάσεις εξαιρούνται κατ' εφαρμογή των άρθρων 7, 8, 9, 10, 11, 12,15,16, 17 και 37 της εν λόγω οδηγίας.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης σε συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές οι οποίες αναφέρονται στην οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**) εκτός εάν οι παραχωρήσεις αυτές εξαιρούνται σύμφωνα με τα άρθρα 10, 11, 12, 17 και 25 της εν λόγω οδηγίας.

Οι συμβάσεις κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν δημόσιες συμβάσεις, συμφωνίες-πλαίσια, συμβάσεις παραχώρησης έργων, συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών και δυναμικά συστήματα αγορών.

▼C2

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε, όσον αφορά τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αναθέτουσες αρχές να υπόκεινται στην άσκηση αποτελεσματικών και, ιδίως, όσο το δυνατόν ταχύτερων αναθεωρήσεων, υπό τις προϋποθέσεις που θέτουν στα άρθρα 2 έως 2στ της παρούσας οδηγίας, λόγω του ότι οι αποφάσεις αυτές παραβιάζουν την ενωσιακή νομοθεσία περί διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων ή τους εθνικούς κανόνες μεταφοράς της εν λόγω νομοθεσίας.

▼B

(*) ►C2 Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65). ◄

(**) Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1)».

2) Το άρθρο 2α παράγραφος 2 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Δεν επιτρέπεται να συναφθεί σύμβαση κατόπιν αποφάσεως για την ανάθεση σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ πριν από την εκπνοή προθεσμίας τουλάχιστον 10 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία απεστάλη η απόφαση ανάθεσης στους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και υποψηφίους, εφόσον χρησιμοποιούνται φαξ ή ηλεκτρονικά μέσα ή, εφόσον χρησιμοποιούνται άλλα μέσα επικοινωνίας, πριν από την εκπνοή προθεσμίας τουλάχιστον 15 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία απεστάλη η απόφαση ανάθεσης στους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και υποψηφίους ή τουλάχιστον 10 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας παραλαβής της απόφασης ανάθεσης.»·

▼B

β) το τέταρτο εδάφιο πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— σύνοψη των σχετικών λόγων όπως ορίζεται στο άρθρο 55 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 55 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας, ή στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 40 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 40 παράγραφος 2 της οδηγίας αυτής και,».

3) Στο άρθρο 2β γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) στην πρώτη παράγραφο:

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«α) αν η οδηγία 2014/24/ΕΕ ή, όπου χρειάζεται, η οδηγία 2014/23/ΕΕ δεν απαιτεί προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*·»·

ii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«γ) εφόσον πρόκειται για συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο, όπως προβλέπει το άρθρο 33 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και εφόσον πρόκειται για συγκεκριμένη σύμβαση η οποία βασίζεται σε δυναμικό σύστημα αγορών όπως προβλέπει το άρθρο 34 της εν λόγω οδηγίας·»·

β) σής:

«— συντρέχει παράβαση του στοιχείου γ) του άρθρου 33παράγραφος 4 ή του άρθρου 34 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και,

— εκτιμάται ότι η αξία της σύμβασης είναι ίση ή υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του άρθρου 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ.»

4) Στο άρθρο 2γ, η φράση «στην οδηγία 2004/18/ΕΚ» αντικαθίσταται από τη φράση «στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή στην οδηγία 2014/23/ΕΕ».

▼C2

5) Το άρθρο 2δ τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1,

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει αναθέσει σύμβαση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης σύμβασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, χωρίς αυτό να επιτρέπεται σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ ή την οδηγία 2014/23/ΕΕ»·

▼C2

ii) στο στοιχείο β) η φράση «της οδηγίας 2004/18/ΕΚ» αντικαθίσταται από τη φράση «της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ»·

β) στην παράγραφο 4, η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι η ανάθεση σύμβασης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης σύμβασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* επιτρέπεται σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ ή την οδηγία 2014/23/ΕΕ»·

γ) στην παράγραφο 5, η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— η αναθέτουσα αρχή θεωρεί ότι η ανάθεση σύμβασης είναι σύμφωνη με το στοιχείο γ) του άρθρου 33 παράγραφος 4 ή το άρθρο 34 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ»·

6) Το άρθρο 2στ παράγραφος 1 στοιχείο α) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«α) πριν παρέλθουν τουλάχιστον 30 ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία:

— η αναθέτουσα αρχή δημοσίευσε γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 51 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή με τα άρθρα 31 και 32 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, εφόσον η δημοσίευση αυτή περιλαμβάνει αιτιολόγηση της απόφασης της αναθέτουσας αρχής / του αναθέτοντος φορέα να αναθέσει τη σύμβαση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ή

— η αναθέτουσα αρχή ενημέρωσε τους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και υποψηφίους σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης, εφόσον οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν συνοπτική έκθεση των συναφών λόγων κατά το άρθρο 55 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, με την επιφύλαξη του άρθρου 55 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας ή κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 40 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 40 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. Η δυνατότητα αυτή ισχύει και στις περιπτώσεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου 2β στοιχείο γ) της παρούσας οδηγίας·».

7) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή μπορεί να επικαλεσθεί τη διαδικασία των παραγράφων 2 έως 5 όταν, πριν από τη σύναψη σύμβασης, κρίνει ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή παράβαση του ενωσιακού δικαίου για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ».

▼B

Άρθρο 47

Τροποποιήσεις της οδηγίας 92/13/ΕΟΚ

Η οδηγία 92/13/ΕΟΚ τροποποιείται ως ακολούθως:

1) Το άρθρο 1 παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αναφέρονται στην οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), εκτός αν οι συμβάσεις αυτές εξαιρούνται σύμφωνα με τα άρθρα 18 έως 24, 27 έως 30, 34 ή 55 της εν λόγω οδηγίας.

Οι συμβάσεις κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν τις συμβάσεις προμηθειών, έργων και υπηρεσιών, τις συμφωνίες-πλαίσιο και τα δυναμικά συστήματα αγορών.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης σε συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς οι οποίοι αναφέρονται στην οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εξαιρούνται σύμφωνα με τα άρθρα 10, 12, 13, 14, 16, 17 και 25 της εν λόγω οδηγίας.

▼C2

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε, όσον αφορά τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αναθέτοντες φορείς να υπόκεινται στην άσκηση αποτελεσματικών και, ιδίως, όσο το δυνατόν ταχύτερων αναθεωρήσεων, υπό τις προϋποθέσεις που θέτουν τα άρθρα 2 έως 2στ της παρούσας οδηγίας, λόγω του ότι οι αποφάσεις αυτές παραβιάζουν την ενωσιακή νομοθεσία περί διαδικασιών σύναψης συμβάσεων ή τους εθνικούς κανόνες μεταφοράς της εν λόγω νομοθεσίας.

▼B

(*) ►C2 Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243) ◄

(**) Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1)».

2) Το άρθρο 2α παράγραφος 2 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Δεν επιτρέπεται να συναφθεί σύμβαση κατόπιν αποφάσεως για την ανάθεση σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ πριν από την εκπνοή προθεσμίας τουλάχιστον 10 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία απεστάλη η απόφαση ανάθεσης στους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και υποψηφίους, εφόσον χρησιμοποιούνται φαξ ή ηλεκτρονικά μέσα ή, εφόσον χρησιμοποιούνται άλλα μέσα επικοινωνίας, πριν από την εκπνοή προθεσμίας τουλάχιστον 15 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία απεστάλη η απόφαση ανάθεσης στους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και υποψηφίους ή τουλάχιστον 10 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας παραλαβής της απόφασης ανάθεσης.»·

β) στο τέταρτο εδάφιο, η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— σύνοψη των σχετικών λόγων όπως ορίζεται στο άρθρο 75 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ με την επιφύλαξη του άρθρου 75 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας ή στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 40 παράγραφος1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 40 παράγραφος 2 της ανωτέρω οδηγίας, και».

▼B

3) Στο άρθρο 2β γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) στην πρώτη παράγραφο:

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«α) αν η οδηγία 2014/25/ΕΕ ή, όπου χρειάζεται, η οδηγία 2014/23/ΕΕ δεν απαιτεί προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*»·

ii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«γ) εφόσον πρόκειται για συμβάσεις που βασίζονται σε δυναμικό σύστημα αγορών, όπως προβλέπεται από το άρθρο 52 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ»·

β) στη δεύτερη παράγραφο, η πρώτη και η δεύτερη περίπτωση αντικαθίστανται ως εξής:

«— συντρέχει παράβαση του άρθρου 52 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και,

— εκτιμάται ότι η αξία της σύμβασης ισούται προς ή υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του άρθρου 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ».

4) Στο άρθρο 2γ, η φράση «της οδηγίας 2004/17/ΕΚ» αντικαθίσταται από τη φράση «της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ».

5) Το άρθρο 2δ τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1:

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) εφόσον ο αναθέτων φορέας έχει αναθέσει σύμβαση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, χωρίς αυτό να επιτρέπεται σύμφωνα με την οδηγία 2014/25/ΕΕ ή την οδηγία 2014/23/ΕΕ»·

ii) στο στοιχείο β), η φράση «της οδηγίας 2004/17/ΕΚ» αντικαθίσταται από τη φράση «της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ»·

▼C2

β) στην παράγραφο 4, η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— ο αναθέτων φορέας κρίνει ότι η ανάθεση σύμβασης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* είναι επιτρεπτή σύμφωνα με την οδηγία 2014/25/ΕΕ ή την οδηγία 2014/23/ΕΕ,»·

▼B

γ) στην παράγραφο 5, η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι η ανάθεση μιας σύμβασης τηρεί το άρθρο 52 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ,».

▼C2

6) Στο άρθρο 2στ παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«α) πριν παρέλθουν τουλάχιστον 30 ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία:

— ο αναθέτων φορέας δημοσίευσε γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 70 και 71 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή με τα άρθρα 31 και 32 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, εφόσον η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει αιτιολόγηση της απόφασης του αναθέτοντος φορέα να αναθέσει τη σύμβαση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ή

— ο αναθέτων φορέας ενημέρωσε τους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και υποψηφίους σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης, εφόσον οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν συνοπτική έκθεση των συναφών λόγων κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ με την επιφύλαξη του άρθρου 75 παράγραφος 3 της ανωτέρω οδηγίας ή κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 40 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, με την επιφύλαξη του άρθρου 40 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. Η δυνατότητα αυτή ισχύει και στις περιπτώσεις του στοιχείου γ) της πρώτης παραγράφου του άρθρου 2β της παρούσας οδηγίας·».

7) Στο άρθρο 8, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή μπορεί να επικαλεστεί τη διαδικασία των παραγράφων 2 έως 5 όταν, πριν από τη σύναψη μιας σύμβασης, κρίνει ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή παράβαση του ενωσιακού δικαίου για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, ή όσον αφορά το άρθρο 26 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ για τους αναθέτοντες φορείς στους οποίους εφαρμόζεται αυτή η διάταξη».

▼B

ΤΙΤΛΟΣ V

ΑΝΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 48

Άσκηση της ανάθεσης εξουσιών

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων κατά το άρθρο 7 παράγραφος 3, το άρθρο 9 παράγραφος 4, το άρθρο 27 παράγραφος 2 και το άρθρο 30 παράγραφος4 δίδεται στην Επιτροπή για αόριστο χρόνο από τις 17 Απριλίου 2014.

3. Η εξουσιοδότηση κατά το άρθρο 7 παράγραφος 3, το άρθρο 9 παράγραφος 4, το άρθρο 27 παράγραφος 2 και το άρθρο 30 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την

▼B

εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Αμέσως μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 3, του άρθρου 9 παράγραφος 4, του άρθρου 27 παράγραφος 2 και του άρθρου 30 παράγραφος 4 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν διατυπωθούν ενστάσεις ούτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε από το Συμβούλιο εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να διατυπώσουν ενστάσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 49

Διαδικασία επείγοντος

1. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο τίθενται σε ισχύ αμελλητί και εφαρμόζονται επί όσο χρονικό διάστημα δεν προβάλλεται ένσταση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Στην κοινοποίηση κατ' εξουσιοδότηση πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δύνανται να προβάλλουν αντιρρήσεις έναντι κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 5. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καταργεί την πράξη χωρίς καθυστέρηση μετά την κοινοποίηση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου να εγείρει αντιρρήσεις.

Άρθρο 50

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη συμβουλευτική επιτροπή δημόσιων συμβάσεων, η οποία έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([1]). Η εν λόγω επιτροπή είναι μια επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στο παρόν άρθρο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 51

Μεταφορά

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία μέχρι τις 18 Απριλίου 2016. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, παραπέμπουν στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την παραπομπή αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

([1]) Απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1971 περί συστάσεως συμβουλευτικής επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων (ΕΕ L 185 της 16.8.1971, σ. 15).

▼B

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών μέτρων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις

Οι παραπομπές στο άρθρο 1 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 2004/17/ΕΚ και στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 1 και στον τίτλο ΙΙΙ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ θεωρούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 53

Παρακολούθηση και εκθέσεις

▼C2

Η Επιτροπή επανεξετάζει τις οικονομικές επιπτώσεις που έχει στην εσωτερική αγορά η εφαρμογή των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 8, ιδίως όσον αφορά παράγοντες όπως η διασυνοριακή ανάθεση συμβάσεων και το κόστος των συναλλαγών, και υποβάλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 18 Απριλίου 2019. Η καταλληλότητα των κατώτατων ορίων θα εξεταστεί στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων δυνάμει της ΣΔΣ, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο του πληθωρισμού και του κόστους των συναλλαγών. Η Επιτροπή, εφόσον είναι εφικτό και σκόπιμο, θα εξετάσει τη δυνατότητα αύξησης των κατώτατων ορίων που εφαρμόζονται δυνάμει της ΣΔΣ, κατά τον προσεχή γύρο των διαπραγματεύσεων.

Σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής των εφαρμοστέων κατώτατων ορίων δυνάμει της ΣΔΣ, η έκθεση, εφόσον ενδείκνυται, συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

▼B

Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τις οικονομικές επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά των εξαιρέσεων που ορίζονται στο άρθρο 12, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες δομές του τομέα του ύδατος και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 18 Απριλίου 2019.

Η Επιτροπή επανεξετάζει τη λειτουργία της παρούσας οδηγίας και υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 18 Απριλίου 2021, και έκτοτε ανά πενταετία, βάσει των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 45 παράγραφος 3.

Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα των επανεξετάσεων που διεξάγονται σύμφωνα προς την τέταρτη παράγραφο.

Άρθρο 54

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης που προκηρύχθηκαν ή ανατέθηκαν πριν από τις 17 Απριλίου 2014.

Άρθρο 55

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 7) ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ([1])

NACE Αναθ. 1 ([1])					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Κλάση	Περιγραφή	Σχόλια	
45			Κατασκευές	Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει: — νέες κατασκευές, αποκατάσταση και συνήθεις επισκευές	45000000
	45.1		Προετοιμασία εργοταξίου		45100000
		45.11	Κατεδάφιση κτιρίων εκτέλεση χωματουργικών εργασιών	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — αποξήλωση ή κατεδάφιση κτιρίων και άλλων κατασκευών — εκκαθάριση εργοταξίων, — χωματουργικά έργα: εκσκαφές, επιχωματώσεις, επιπέδωση και ισοπέδωση εργοταξίων, εκσκαφή τάφρων, αφαίρεση βράχων, ανατινάξεις κ.λπ. — προπαρασκευή εργοταξίων ορυχείων — αφαίρεση υπερφορτίσεων και λοιπές εργασίες διαμόρφωσης και προετοιμασίας γηπέδων και χώρων εκμετάλλευσης ορυχείων Η τάξη αυτή περιλαμβάνει επίσης: — αποστράγγιση εργοταξίων. — αποστράγγιση αγροτικών ή δασικών εκτάσεων.	45110000
		45.12	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — δοκιμαστικές διατρήσεις και γεωτρήσεις καθώς και πυρηνοληψία για κατασκευαστικούς, γεωφυσικούς, γεωλογικούς ή συναφείς σκοπούς. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — γεώτρηση φρεατίων άντλησης πετρελαίου ή φυσικού αερίου, βλέπε 11.20. — γεώτρηση φρεατίων ύδατος, βλέπε 45.25, — διάνοιξη φρεατίων, βλέπε 45.25, — αναζήτηση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, γεωφυσική, γεωλογική και σεισμική έρευνα, βλέπε 74.20.	45120000
	45.2		Κατασκευή πλήρων κτιρίων και τεχνικών έργων ή μερών τους· έργα πολιτικού μηχανικού		45200000

([1]) Σε περίπτωση διισταμένων ερμηνειών μεταξύ CPV και NACE, εφαρμόζεται η ονοματολογία CPV.

▼B

NACE Αναθ. 1 ([1])					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Κλάση	Περιγραφή	Σχόλια	
		45.21	Κατασκευή κτιρίων και τεχνικών έργων πολιτικού μηχανικού	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή κάθε τύπου κτιρίων κατασκευή τεχνικών έργων πολιτικού μηχανικού, — γεφυρών (περιλαμβανομένων και των γεφυρών για υπερυψωμένους αυτοκινητόδρομους), κοιλαδογεφυρών, σηράγγων και υπογείων διαβάσεων, — αγωγών και γραμμών επικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για μεγάλες αποστάσεις, — αγωγών και γραμμών επικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για αστικά κέντρα, — βοηθητικών αστικών έργων, — συναρμολόγηση και ανέγερση προκατασκευασμένων κατασκευών στο εργοτάξιο Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — υπηρεσίες συναφείς με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, βλέπε 11.20, — ανέγερση πλήρων προκατασκευασμένων κατασκευών από τμήματα ιδίας κατασκευής που δεν είναι από σκυρόδεμα, βλέπε τμήματα 20, 26 και 28, — κατασκευαστικά έργα (εκτός από κτίρια) σταδίων, κολυμβητηρίων, γυμναστηρίων, γηπέδων τένις, γηπέδων γκολφ και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων, βλέπε 45.23, — εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια, βλέπε 45.3, — αποπεράτωση κτιρίων, βλέπε 45.4, — δραστηριότητες αρχιτέκτονος και πολιτικού μηχανικού, βλέπε 74.20, — διαχείριση κατασκευαστικών έργων, βλέπε 74.20.	45210000 εκτός: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Κατασκευή στεγών και δομικών σκελετών κτιρίων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή στεγών, — τοποθέτηση επικαλύψεων, — στεγάνωση στεγών.	45261000

▼B

NACE Αναθ. 1 ([1])					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Κλάση	Περιγραφή	Σχόλια	
		45.23	Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών, αεροδρομίων και αθλητικών εγκαταστάσεων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών αστικού και υπεραστικού δικτύου, άλλων αμαξιτών οδών και πεζοδρόμων, — κατασκευή σιδηροδρομικών έργων, — κατασκευή διαδρόμων αεροδρομίων, — κατασκευαστικά έργα (εκτός από κτίρια) σταδίων, κολυμβητηρίων, γυμναστηρίων, γηπέδων τένις, γηπέδων γκολφ και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων, — διαγράμμιση οδικών επιφανειών και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — προκαταρκτικά χωματουργικά έργα, βλέπε 45.11.	45212212 και DA03 45230000 εκτός: – 45231000 – 45232000 – 45234115
		45.24	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή: — υδάτινων οδών, λιμενικών και ποτάμιων έργων, λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες), κλεισιάδων κ.λπ. — φραγμάτων και αναχωμάτων, — βυθοκορήσεις, — υποβρύχια έργα.	45240000
		45.25	Εκτέλεση λοιπών κατασκευαστικών εργασιών ειδικής φύσης	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευαστικές δραστηριότητες που εξειδικεύονται σε τομέα κοινό σε διάφορα είδη κατασκευών και απαιτούν ειδικευμένο προσωπικό ή εξοπλισμό, — κατασκευή θεμελιώσεων, περιλαμβανομένης και της έμπηξης πασσάλων, — γεώτρηση και κατασκευή φρεατίων ύδατος, εκσκαφή φρεάτων, — ανέγερση μη ιδιοκατασκευασμένων χαλύβδινων στοιχείων, — κάμψη χάλυβα, — οπτοπλινθοδομή και λιθοδομή, — ανέγερση και αποξήλωση ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας, περιλαμβανομένης της εκμίσθωσης ικριωμάτων και εξεδρών εργασίας,	45250000 45262000

▼B

NACE Αναθ. 1 ([1])					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Κλάση	Περιγραφή	Σχόλια	
				— ανέγερση καπνοδόχων και βιομηχανικών κλιβάνων. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εκμίσθωση ικριωμάτων χωρίς την ανέγερση και την αποξήλωσή τους, βλέπε 71.32	
	45.3		Εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια		45300000
		45.31	Καλωδιώσεις και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: — ηλεκτρικών καλωδιώσεων και εξαρτημάτων, — συστημάτων τηλεπικοινωνίας, — ηλεκτρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης, — οικιακών κεραιών και σηματοληπτών, — συστημάτων συναγερμού πυρκαγιάς, — συστημάτων αντιδιαρρηκτικού συναγερμού, — ανελκυστήρων και κυλιομένων, — κλιμάκων αλεξικέραυνων κ.λπ.	45213316 45310000 εκτός: – 45316000
		45.32	Μονώσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εργασίες θερμομόνωσης, ηχομόνωσης ή μόνωσης κατά των δονήσεων σε κτίρια ή άλλα κατασκευαστικά έργα. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — στεγανοποίηση, βλέπε 45.22.	45320000
		45.33	Υδραυλικές εγκαταστάσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: — υδραυλικού εξοπλισμού και ειδών υγιεινής, — εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, — εξοπλισμού και αγωγών θέρμανσης, εξαερισμού, ψύξης ή κλιματισμού, — συστημάτων καταιονισμού (σπρίνκλερ). Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης, βλέπε 45.31.	45330000

▼B

NACE Αναθ. 1 ([1])					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Κλάση	Περιγραφή	Σχόλια	
		45.34	Λοιπές εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση συστημάτων φωτισμού και σηματοδότησης οδών, σιδηροδρόμων, αεροδρομίων και λιμένων, — εγκατάσταση σε κτίρια ή άλλες κατασκευές εξαρτημάτων και μόνιμων προσαρτημάτων που δεν κατατάσσονται αλλού.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Αποπεράτωση κτιρίων		45400000
		45.41	Επιχρίσεις κονιαμάτων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — επίχριση σε κτίρια ή άλλες κατασκευές εσωτερικών και εξωτερικών γυψοκονιαμάτων ή γυψομαρμαροκονιαμάτων (στόκου), περιλαμβανομένων και των λεπτών πήχεων που χρησιμοποιούνται ως βάση για το κονίαμα.	45410000
		45.42	Λεπτοξυλουργικές εργασίες	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — τοποθέτηση μη ιδιοκατασκευασμένων θυρών, παραθύρων, πλαισίων για θύρες και παράθυρα, εξοπλισμένων κουζινών, κλιμακοστασίων, εξοπλισμού καταστημάτων και συναφών ειδών, από ξύλο ή άλλα υλικά, — εσωτερικά τελειώματα όπως οροφές, ξύλινες επενδύσεις τοίχων, κινητά χωρίσματα κ.λπ. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — διάστρωση παρκέτων και άλλων ξύλινων επενδύσεων δαπέδων, βλέπε 45.43.	45420000
		45.43	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — διάστρωση, πλακόστρωση, ανάρτηση ή τοποθέτηση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: — επενδύσεων τοίχων ή τοποθέτηση κεραμικών, τσιμεντένιων ή λιθολαξευτών πλακιδίων τοίχου ή δαπέδου, — παρκέτων και άλλων ξύλινων επενδύσεων δαπέδων, ταπήτων και επενδύσεων δαπέδων από λινοτάπητες, — περιλαμβανομένων αυτών από ελαστικό ή πλαστικές ύλες,	45430000

▼B

NACE Αναθ. 1 ([1])					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Κλάση	Περιγραφή	Σχόλια	
				— επενδύσεων δαπέδων ή τοίχων από μωσαϊκό, μάρμαρο, γρανίτη ή σχιστόλιθο, — χάρτινων ταπετσαριών τοίχου.	
		45.44	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εσωτερικούς και εξωτερικούς χρωματισμούς κτιρίων, — χρωματισμούς έργων πολιτικού μηχανικού, — τοποθέτηση υαλοπινάκων, καθρεπτών κ.λπ. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — τοποθέτηση παραθύρων, βλέπε 45.42,	45440000
		45.45	Λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση ιδιωτικών κολυμβητηρίων, — ατμοκαθαρισμό, καθαρισμό με αμμορριπή και συναφείς δραστηριότητες για τις εξωτερικές επιφάνειες κτιρίων, — λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων και τελειωμάτων π.δ.κ.α. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εσωτερικό καθαρισμό κτιρίων και λοιπών κατασκευών, βλέπε 74.70.	45212212 και DA04 45450000
	45.5		Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με το χειριστή		45500000
		45.50	Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με τον χειριστή	Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και κατεδαφίσεων χωρίς χειριστή, βλέπε 71.32.	45500000

([1]) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1990, για τη στατιστική ονοματολογία των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 24.10.1990, σ. 1).

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΣΚΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 7

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας που διέπουν τις συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς εφαρμόζονται στις ακόλουθες δραστηριότητες:

1. Όσον αφορά το αέριο και τη θερμότητα:

α) διάθεση ή εκμετάλλευση σταθερών δικτύων σχεδιασμένων για να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής αερίου ή θερμότητας·

β) τροφοδότηση των εν λόγω σταθερών δικτύων με αέριο ή θερμότητα.

▼C1

Η τροφοδότηση με αέριο ή θερμότητα σταθερών δικτύων που προορίζονται να παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό από αναθέτοντα φορέα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ), δεν θεωρείται δραστηριότητα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

▼B

i) η παραγωγή αερίου ή θερμότητας από τον συγκεκριμένο αναθέτοντα φορέα αποτελεί αναπόφευκτο αποτέλεσμα της άσκησης δραστηριότητας άλλης από εκείνες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο ή στις παραγράφους 2 έως 3 του παρόντος παραρτήματος,

ii) η τροφοδότηση του δημόσιου δικτύου αποβλέπει μόνο στην οικονομική εκμετάλλευση της παραγωγής αυτής και αντιστοιχεί το πολύ στο 20 % του κύκλου εργασιών του αναθέτοντος φορέα, με βάση το μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών, συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η «παροχή» περιλαμβάνει την παραγωγή, τη χονδρική καθώς και τη λιανική πώληση φυσικού αερίου. Ωστόσο η παραγωγή φυσικού αερίου με τη μορφή εξόρυξης υπόκειται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 4 του παρόντος παραρτήματος.

2. Όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια:

α) διάθεση ή εκμετάλλευση σταθερών δικτύων σχεδιασμένων για να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας·

β) τροφοδότηση των εν λόγω σταθερών δικτύων με ηλεκτρική ενέργεια.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η τροφοδότηση με ηλεκτρισμό περιλαμβάνει την παραγωγή, τη χονδρική και τη λιανική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας.

▼C1

Η τροφοδότηση με ηλεκτρική ενέργεια δικτύων που προορίζονται να παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό από αναθέτοντα φορέα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) και γ), δεν θεωρείται δραστηριότητα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

▼B

α) η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον συγκεκριμένο αναθέτοντα φορέα γίνεται διότι η κατανάλωσή του είναι αναγκαία για την άσκηση δραστηριότητας άλλης από εκείνες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο ή στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος παραρτήματος·

β) η τροφοδότηση του δημόσιου δικτύου εξαρτάται μόνον από την ιδιοκατανάλωση του συγκεκριμένου αναθέτοντος φορέα και δεν υπερβαίνει το 30 % της συνολικής παραγωγής ενέργειας του φορέα, με βάση τον μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών, συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους.

▼B

3. Δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή ή την εκμετάλλευση δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό στους τομείς των μεταφορών με σιδηρόδρομο, αυτόματα συστήματα, τραμ, τρόλεϊ, λεωφορεία ή οχήματα συρόμενα με καλώδιο.

   Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφορών, θεωρείται ότι υφίσταται δίκτυο όταν η υπηρεσία παρέχεται με τους όρους που ορίζονται από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους, όπως εκείνοι που αφορούν τις ακολουθητέες διαδρομές, τη διαθέσιμη μεταφορική ικανότητα ή τη συχνότητα παροχής της υπηρεσίας.

4. Δραστηριότητες εκμετάλλευσης μιας γεωγραφικής περιοχής με σκοπό την παροχή υπηρεσιών αερολιμένων, θαλάσσιων λιμένων ή λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας ή άλλων τερματικών σταθμών μεταφορικών μέσων, σε αεροπορικούς, θαλάσσιους ή ποτάμιους μεταφορείς.

5. Δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή:

   α) τις ταχυδρομικές υπηρεσίες·

   β) άλλων υπηρεσιών πλην των ταχυδρομικών, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από φορέα ο οποίος παρέχει επίσης ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά την έννοια του σημείου ii) του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, και εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όσον αφορά τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο σημείο ii) του δεύτερου εδαφίου.

   Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και με την επιφύλαξη της οδηγίας 97/67/ΕΚ, νοούνται ως:

   i) «ταχυδρομικό αντικείμενο»: αντικείμενο με συγκεκριμένο παραλήπτη, αποστελλόμενο υπό την τελική του μορφή, ανεξάρτητα από το βάρος του. Τα αντικείμενα αυτά περιλαμβάνουν, πέραν των αντικειμένων αλληλογραφίας π.χ. βιβλία, καταλόγους, εφημερίδες, περιοδικά και ταχυδρομικά δέματα που περιέχουν αντικείμενα με ή χωρίς εμπορική αξία, ανεξάρτητα από το βάρος τους,

   ii) «ταχυδρομικές υπηρεσίες»: υπηρεσίες που συνίστανται στη συλλογή, διαλογή, μεταφορά και διανομή ταχυδρομικών αντικειμένων. Σε αυτές περιλαμβάνονται τόσο οι υπηρεσίες που εμπίπτουν όσο και αυτές που δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της καθολικής υπηρεσίες που ορίζεται σύμφωνα με την οδηγία 97/67/ΕΚ,

   iii) «άλλες υπηρεσίες πλην των ταχυδρομικών»: υπηρεσίες παρεχόμενες στους εξής τομείς:

      — υπηρεσίες διαχείρισης της αλληλογραφίας (τόσο προγενέστερες όσο και μεταγενέστερες της αποστολής, συμπεριλαμβανομένων των «mail-room management services»),

      — υπηρεσίες συνδεόμενες με ταχυδρομικά αντικείμενα που δεν περιλαμβάνονται στο στοιχείο α), όπως το διαφημιστικό ταχυδρομείο χωρίς συγκεκριμένο παραλήπτη,

6. Δραστηριότητες που συνδέονται με την εκμετάλλευση γεωγραφικής περιοχής με σκοπό:

   α) την εξόρυξη πετρελαίου ή αερίου·

   β) την αναζήτηση, ή την εξόρυξη άνθρακα ή άλλων στερεών καυσίμων.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 7 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Β)

Δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και όπου η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Ακολουθεί ένας κατάλογος με διαδικασίες που διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση εξουσιοδοτήσεων με βάση άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης που δεν συνιστούν «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» υπό την έννοια της παρούσας οδηγίας:

α) Χορήγηση εξουσιοδότησης για την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

β) Εξουσιοδότηση ή πρόσκληση υποβολής προσφορών για την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία 2009/72/ΕΚ.

γ) Χορήγηση εξουσιοδότησης σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 97/67/ΕΚ για τις εξουσιοδοτήσεις που αφορούν ταχυδρομικές υπηρεσίες που δεν ανατίθενται ή δεν πρόκειται να ανατεθούν κατ' αποκλειστικότητα.

δ) Διαδικασία για τη χορήγηση εξουσιοδότησης για την εκτέλεση δραστηριότητας που περιλαμβάνει την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων σύμφωνα με την οδηγία 94/22/ΕΚ.

ε) Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών υπό την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 για την παροχή υπηρεσιών δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορείο, τραμ, σιδηρόδρομο ή μετρό που έχουν ανατεθεί με διαδικασία διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, υπό τον όρο ότι η διάρκειά τους είναι σύμφωνη με το άρθρο 4 παράγραφοι 3 ή 4 του ανωτέρω κανονισμού.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 19

Περιγραφή	Κωδικός CPV
79611000-0; 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79622000-0 [Υπηρεσίες διάθεσης προσωπικού οικιακών βοηθών]· 79624000-4 [Υπηρεσίες διάθεσης νοσηλευτικού προσωπικού] και 79625000-1 [Υπηρεσίες διάθεσης ιατρικού προσωπικού] από 85000000-9 έως 85323000-9· 85143000-3 98133100-5, 98133000-4 και 98200000-5 και 98500000-8 [Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό] και 98513000-2 έως 98514000-9 [υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού για οικιακές εργασίες, υπηρεσίες πρακτορείων διάθεσης εργατικού δυναμικού για οικιακές εργασίες, υπηρεσίες υπαλληλικού προσωπικού γραφείων για οικιακές εργασίες, προσωρινό προσωπικό για οικιακές εργασίες, υπηρεσίες οικιακής βοήθειας και οικιακές υπηρεσίες],	Κοινωνικές, υγειονομικές και συναφείς υπηρεσίες
85321000-5 και 85322000-2, 75000000-6 [Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης, άμυνας και κοινωνικής ασφάλισης], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1· από 79995000-5 έως 79995200-7· από 80000000-4 Υπηρεσίες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης έως 80660000-8· από 92000000-1 έως 92342200-2· από 92360000-2 έως 92700000-8· 79950000-8 [Υπηρεσίες διοργάνωσης εκθέσεων και συνεδρίων], 79951000-5 [Υπηρεσίες οργάνωσης σεμιναρίων], 79952000-2 [Υπηρεσίες εκδηλώσεων], 79952100-3 [Υπηρεσίες οργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων], 79953000-9 [Υπηρεσίες οργάνωσης φεστιβάλ], 79954000-6 [Υπηρεσίες οργάνωσης πάρτι], 79955000-3 [Υπηρεσίες οργάνωσης επιδείξεων μόδας], 79956000-0 [Υπηρεσίες οργάνωσης εμπορικών εκθέσεων και εκθέσεων]	Διοικητικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές, υγειονομικές και πολιτιστικές υπηρεσίες
75300000-9	Υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης ([1])
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Υπηρεσίες παροχής επιδομάτων
98000000-3, 98120000-0, 98132000-7, 98133110-8 και 98130000-3	Λοιπές κοινοτικές, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών παρεχόμενων από συνδικαλιστικές οργανώσεις, πολιτικές οργανώσεις, ενώσεις νέων και λοιπές υπηρεσίες συλλογικών οργανώσεων
98131000-0	Θρησκευτικές υπηρεσίες
55100000-1 έως 55410000-7· 55521000-8 έως 55521200-0 [55521000-8 Υπηρεσίες τροφοδοσίας ιδιωτικών οικιών με έτοιμα φαγητά, 55521100-9 Υπηρεσίες παροχής γευμάτων κατ' οίκον από την κοινωνική πρόνοια, 55521200-0 Υπηρεσίες παράδοσης γευμάτων]. 55520000-1 Υπηρεσίες τροφοδοσίας, 55522000-5 Υπηρεσίες τροφοδοσίας εταιρειών μεταφορών με έτοιμα γεύματα, 55523000-2 Υπηρεσίες τροφοδοσίας άλλων επιχειρήσεων ή ιδρυμάτων με έτοιμα γεύματα, 55524000-9 Υπηρεσίες τροφοδοσίας σχολείων με έτοιμα γεύματα 55510000-8 Υπηρεσίες καντίνας, 55511000-5 Υπηρεσίες καντίνας και άλλες υπηρεσίες καφετέριας περιορισμένης πελατείας, 55512000-2 Υπηρεσίες διαχείρισης καντίνας, 55523100-3 Υπηρεσίες σχολικών γευμάτων	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων

▼B

Περιγραφή	Κωδικός CPV
79100000-5 έως 79140000-7· 75231100-5,	Νομικές υπηρεσίες στον βαθμό που δεν αποκλείονται βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 8 στοιχείο δ)
75100000-7 έως 75120000-3· 75123000-4, 75125000-8 έως 75131000-3	Λοιπές διοικητικές και κρατικές υπηρεσίες
75200000-8 έως 75231000-4	Παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο
75231210-9 έως 75231230-5· 75240000-0 έως 75252000-7, 794300000-7, 98113100-9	Υπηρεσίες φυλακών, δημόσιας ασφαλείας και διάσωσης, στο βαθμό που δεν αποκλείονται, βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 8 στοιχείο ζ)
79700000-1 έως 79721000-4 [Υπηρεσίες ερευνών και ασφαλείας, Υπηρεσίες ασφαλείας, Υπηρεσίες παρακολούθησης συστημάτων συναγερμού, Υπηρεσίες φύλαξης, Υπηρεσίες επιτήρησης, Υπηρεσίες συστήματος ανίχνευσης, Υπηρεσίες ανεύρεσης φυγόδικων, Υπηρεσίες περιπόλου, Υπηρεσίες παράδοσης υπηρεσιακού διακριτικού σήματος, Ανακριτικές υπηρεσίες και Υπηρεσίες γραφείου ιδιωτικής αστυνομίας] 79722000-1[Υπηρεσίες γραφολογίας], 79723000-8 [Υπηρεσίες ανάλυσης απορριμμάτων]	Υπηρεσίες ερευνών και ασφαλείας
64000000-6 [Υπηρεσίες ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών], 64100000-7 [Υπηρεσίες κρατικών και ιδιωτικών ταχυδρομείων], 64110000-0 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες], 64111000-7 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν εφημερίδες και περιοδικά], 64112000-4 Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν επιστολές], 64113000-1 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν δέματα], 64114000-8 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες συναλλαγής με το κοινό], 64115000-5 [Υπηρεσίες ενοικίασης ταχυδρομικών θυρίδων], 64116000-2 [Υπηρεσίες ποστ ρεστάντ], 64122000-7 [Υπηρεσίες ενδοϋπηρεσιακής αλληλογραφίας και ταχυδρόμησης]	Ταχυδρομικές υπηρεσίες
50116510-9 [Υπηρεσίες αναγόμωσης ελαστικών], 71550000-8 [Υπηρεσίες σιδηρουργού]	Διάφορες υπηρεσίες
98900000-2 [Παροχή υπηρεσιών από οργανισμούς και φορείς εκτός επικράτειας] και 98910000-5 [Παροχή ειδικών υπηρεσιών προς διεθνείς οργανισμούς και φορείς]	Διεθνείς υπηρεσίες

([1]) Οι υπηρεσίες αυτές δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία εάν παρέχονται ως μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να οργανώνουν την παροχή υποχρεωτικών κοινωνικών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών ως υπηρεσιών γενικού συμφέροντος ή ως μη οικονομικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

▼C2

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 31

▼B

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.

2. Είδος αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα και κύρια δραστηριότητα που ασκεί.

▼C2

3. Εάν οι αιτήσεις πρόκειται να περιλαμβάνουν προσφορές, ηλεκτρονική διεύθυνση ή διεύθυνση διαδικτύου στην οποία θα διατίθεται δωρεάν απεριόριστη και πλήρης άμεση πρόσβαση στα έγγραφα της παραχώρησης. Όταν δεν διατίθεται δωρεάν απεριόριστη και πλήρης άμεση πρόσβαση στις περιπτώσεις που εκτίθενται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 διευκρινίζεται ο τρόπος απόκτησης πρόσβασης στα σχετικά με τη σύμβαση έγγραφα.

▼B

4. Περιγραφή της παραχώρησης: φύση και έκταση των έργων ή των υπηρεσιών, φύση και εύρος των υπηρεσιών, τάξη μεγέθους ή ενδεικτική αξία και όπου είναι δυνατό, διάρκεια της σύμβασης. Εάν η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα. Εάν συντρέχει περίπτωση, περιγραφή τυχόν επιλογών.

5. Κωδικοί CPV. Εάν η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα.

6. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παροχής σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών· εάν η σύμβαση παραχώρησης υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα.

7. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, στις οποίες περιλαμβάνονται:

   α) εάν συντρέχει περίπτωση, ένδειξη ότι πρόκειται για σύμβαση παραχώρησης που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας·

   β) εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση του κατά πόσον η παροχή της υπηρεσίας αφορά αποκλειστικά, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία· παραπομπή στη σχετική νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη·

   γ) κατάλογος και σύντομη περιγραφή των κριτηρίων επιλογής, εφόσον συντρέχει περίπτωση· τα ελάχιστα επίπεδα των προτύπων που ενδέχεται να απαιτούνται· διευκρίνιση των απαιτούμενων πληροφοριών (υπεύθυνες δηλώσεις, τεκμηρίωση).

8. Προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων ή την παραλαβή των προσφορών.

9. Κριτήρια που θα εφαρμοσθούν στην ανάθεση της παραχώρησης εάν δεν περιλαμβάνονται σε άλλα έγγραφα της παραχώρησης.

▼C2

10. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

▼B

11. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

▼B

12. Κατά περίπτωση, ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης ή των συμβάσεων παραχώρησης.

13. Διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται οι αιτήσεις ή οι προσφορές.

14. Κατά περίπτωση, αναφορά των απαιτήσεων και των όρων που συνδέονται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας.

15. Πληροφορίες σχετικά με το αν η σύμβαση παραχώρησης σχετίζεται με έργο ή/και πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από πόρους της Ένωσης.

▼C2

16. Για τις παραχωρήσεις έργων, αναφέρεται αν η παραχώρηση καλύπτεται από τη ΣΔΣ.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

▼C2

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 31 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

▼B

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.

2. Εάν συντρέχει περίπτωση, ηλεκτρονική διεύθυνση ή διεύθυνση διαδικτύου στην οποία διατίθενται οι προδιαγραφές και τα υποστηρικτικά έγγραφα.

3. Τύπος αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα και κύρια δραστηριότητα που ασκεί.

4. Κωδικοί CPV· εάν η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα.

5. Κωδικός NUTS για το κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης των συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών.

6. Περιγραφή των υπηρεσιών, ενδεικτική τάξη μεγέθους ή αξίας.

7. Προϋποθέσεις συμμετοχής.

8. Κατά περίπτωση, προθεσμία(-ες) επικοινωνίας με την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα σχετικά με τη συμμετοχή.

9. Κατά περίπτωση, σύντομη περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της διαδικασίας ανάθεσης που πρόκειται να εφαρμοστεί.

10. Ενδεχομένως, άλλες σχετικές πληροφορίες.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

▼C2

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 32

▼B

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, και κατά περίπτωση, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.

2. Είδος αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα και κύρια δραστηριότητα που ασκεί.

3. Κωδικοί CPV.

4. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παροχής σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών·

5. Περιγραφή της παραχώρησης: φύση και έκταση των έργων, φύση και έκταση των υπηρεσιών, διάρκεια της σύμβασης.. Εάν η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα. Εάν συντρέχει περίπτωση, περιγραφή τυχόν επιλογών.

6. Περιγραφή της χρησιμοποιηθείσας διαδικασίας ανάθεσης, στην περίπτωση ανάθεσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, και αιτιολόγηση.

7. Κριτήρια, προβλεπόμενα στο άρθρο 41, που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάθεση της σύμβασης ή των συμβάσεων παραχώρησης.

8. Ημερομηνία της απόφασης ή των αποφάσεων ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης·

9. Αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν για κάθε ανάθεση, στον οποίο περιλαμβάνεται:

   α) ο αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν από οικονομικούς φορείς που είναι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις·

   β) ο αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν από το εξωτερικό·

   γ) ο αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν ηλεκτρονικά.

10. Για κάθε ανάθεση, επωνυμία, διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS και κατά περίπτωση, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναδόχου ή των αναδόχων, συμπεριλαμβανομένων

    α) πληροφοριών σχετικά με το εάν ο ανάδοχος είναι μικρομεσαία επιχείρηση,

    β) πληροφοριών σχετικά με το εάν η σύμβαση παραχώρησης ανατέθηκε σε κοινοπραξία.

11. Αξία και κύριοι οικονομικοί όροι της ανατιθέμενης σύμβασης παραχώρησης, περιλαμβανομένων

    α) των αμοιβών, των τιμών και των ενδεχόμενων προστίμων

    β) των ενδεχόμενων βραβείων και ποσών

    γ) των τυχόν άλλων λεπτομερειών που αφορούν την αξία της παραχώρησης όπως ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.

12. Πληροφορίες σχετικά με το αν η σύμβαση παραχώρησης σχετίζεται με έργο ή/και πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

13. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά την προθεσμία υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

▼B

14. Ημερομηνία(-ες) και παραπομπή(-ές) σε προηγούμενες δημοσιεύσεις στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σχετικά με τη σύμβαση ή τις συμβάσεις παραχώρησης που δημοσιοποιούνται στην παρούσα γνωστοποίηση.

15. Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης.

16. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της παραχώρησης, εφόσον δεν προσδιορίζεται σε άλλα έγγραφα παραχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8.

17. Ενδεχομένως, άλλα πληροφοριακά στοιχεία.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

▼C2

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 32

▼B

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, και κατά περίπτωση, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.

2. Είδος αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα και κύρια δραστηριότητα που ασκεί.

3. Κωδικοί CPV. Εάν η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα.

4. Συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου της παραχώρησης.

5. Αριθμός προσφορών που ελήφθησαν.

6. Αξία της επιλεγείσας προσφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των τιμών.

7. Επωνυμία, διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του επιτυχόντος οικονομικού φορέα ή των επιτυχόντων οικονομικών φορέων.

8. Ενδεχομένως, άλλα πληροφοριακά στοιχεία.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

1. Δημοσίευση των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων

   Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 31 και 32 πρέπει να αποστέλλονται από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να δημοσιεύονται σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

   Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 31 και 32 δημοσιεύονται από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

   Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα τη βεβαίωση που αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2.

2. Μορφή και λεπτομέρειες σχετικά με την ηλεκτρονική διαβίβαση των προκηρύξεων

   Η μορφή και οι λεπτομέρειες διαβίβασης των προκηρύξεων με ηλεκτρονικά μέσα που έχουν θεσπιστεί από την Επιτροπή είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση διαδικτύου «http://simap.europa.eu».

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 30 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

Σύμβαση ΔΟΕ 87 περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας συνδικαλιστικού δικαιώματος,

Σύμβαση ΔΟΕ 98 περί συνδικαλιστικού δικαιώματος και συλλογικών διαπραγματεύσεων,

Σύμβαση ΔΟΕ 29 σχετικά με την αναγκαστική εργασία,

Σύμβαση ΔΟΕ 105 σχετικά με την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας,

Σύμβαση ΔΟΕ 138 για την ελάχιστη ηλικία απασχόλησης,

Σύμβαση ΔΟΕ 111 για την εισαγωγή διακρίσεων (εργασία και απασχόληση),

Σύμβαση ΔΟΕ 100 σχετικά με την ίση αμοιβή,

Σύμβαση ΔΟΕ 182 σχετικά με τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας,

Σύμβαση της Βιέννης για την προστασία της στιβάδας του όζοντος και πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος,

Σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους (σύμβαση της Βασιλείας),

Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμονους οργανικούς ρύπους (σύμβαση της Στοκχόλμης για τους ΕΟΡ),

Σύμβαση σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο (UNEP/FAO) (σύμβαση ΣΜΕ), και τα τρία σχετικά περιφερειακά πρωτόκολλα.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 43

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.

2. Κωδικοί CPV·

3. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παροχής σε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών·

4. Περιγραφή της σύμβασης παραχώρησης πριν και μετά την τροποποίηση: φύση και έκταση των έργων, φύση και έκταση των υπηρεσιών.

5. Κατά περίπτωση, τροποποίηση της αξίας της παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένης αύξησης των τιμών ή των αμοιβών λόγω της τροποποίησης.

6. Περιγραφή των περιστάσεων που κατέστησαν αναγκαία την τροποποίηση.

7. Ημερομηνία της απόφασης ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης.

8. Εάν συντρέχει περίπτωση, επωνυμία, διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του νέου οικονομικού φορέα ή των νέων οικονομικών φορέων.

9. Πληροφορίες σχετικά με το αν η σύμβαση παραχώρησης σχετίζεται με έργο ή/και πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από πόρους της Ένωσης.

10. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

11. Ημερομηνία ή ημερομηνίες και παραπομπή ή παραπομπές σε προηγούμενες δημοσιεύσεις στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* που αφορούν τη σύμβαση ή τις συμβάσεις που αφορά η σχετική γνωστοποίηση.

12. Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης.

13. Ενδεχομένως, άλλα πληροφοριακά στοιχεία.